

Vlaams
Parlement

vergadering **14**

zittingsjaar 2011-2012

Handelingen

Plenaire Vergadering

van 14 december 2011

INHOUD

OPENING VAN DE VERGADERING	7
VERONTSCHULDIGINGEN	7
VOORSTEL VAN RESOLUTIE van de heren Dirk de Kort, Steve D’Hulster en Jan Peumans, mevrouw Karin Brouwers, de heer Jan Roegiers en de dames Lies Jans en Griet Smaers betreffende het advies naar aanleiding van het meerjareninvesteringsplan van de NMBS-Groep als onderdeel van de Vlaamse spoorstrategie – 1401 (2011-2012) – Nrs. 1 tot en met 3 Voorstel tot spoedbehandeling	7
VOORSTEL VAN RESOLUTIE van de dames Marleen Van den Eynde en Agnes Bruyninckx-Vandenhoudt en de heer Pieter Huybrechts betreffende het toekomstige materialen- en afvalstoffenbeleid in Vlaanderen – 1397 (2011-2012) – Nr. 1 Voorstel tot spoedbehandeling	7
MOTIE VAN ORDE Voorstel tot aanvulling van de agenda	8
POLITIEKE FRACTIES Wijziging in de samenstelling	8
SAMENSTELLING VAN DE COMMISSIES Wijzigingen onder de vaste en plaatsvervangende leden	8
INGEKOMEN STUKKEN EN MEDEDELINGEN	9
ACTUALITEITSDEBAT over het diversiteitsbeleid van Jobpunt Vlaanderen Actualiteitsmoties	9 32
ACTUELE VRAAG van de heer Bart Tommelein tot mevrouw Ingrid Lieten, viceminister-president van de Vlaamse Regering, Vlaams minister van Innovatie, Overheidsinvesteringen, Media en Armoedebestrijding, over de acute problemen bij de regionale omroepen en de kritiek op de houding van de minister	32
ACTUELE VRAAG van de heer Jan Verfaillie tot de heer Geert Bourgeois, viceminister-president van de Vlaamse Regering, Vlaams minister van Bestuurszaken, Binnenlands Bestuur, Inburgering, Toerisme en Vlaamse Rand, over de recente regeringsbeslissing met betrekking tot het elektronisch stemmen	37
ACTUELE VRAAG van de heer Steve D’Hulster tot mevrouw Hilde Crevits, Vlaams minister van Mobiliteit en Openbare Werken, over de slechte staat van de riolen in Vlaanderen	
ACTUELE VRAAG van de heer Pieter Huybrechts tot mevrouw Joke Schauvliege, Vlaams minister van Leefmilieu, Natuur en Cultuur, over het gebrek aan onderhoud van de rioleringen	
ACTUELE VRAAG van de heer Peter Reekmans tot mevrouw Joke Schauvliege, Vlaams minister van Leefmilieu, Natuur en Cultuur, over de slechte staat van de rioleringen	
ACTUELE VRAAG van de heer Wilfried Vandaele tot mevrouw Joke Schauvliege, Vlaams minister van Leefmilieu, Natuur en Cultuur, over de toestand van de gemeentelijke rioleringen	40

ACTUELE VRAAG van de heer Hermes Sanctorum tot mevrouw Joke Schauvliege, Vlaams minister van Leefmilieu, Natuur en Cultuur, over de resultaten van de internationale klimaatconferentie in Durban	46
ACTUELE VRAAG van de heer Bart Martens tot mevrouw Joke Schauvliege, Vlaams minister van Leefmilieu, Natuur en Cultuur, over de problemen met overlappende jachtgebieden	48
ACTUELE VRAAG van de heer Lode Vereeck tot mevrouw Joke Schauvliege, Vlaams minister van Leefmilieu, Natuur en Cultuur, over de meerwaarde van de verkoop van gronden en installaties van de Vlaamse Milieumaatschappij (VMM) aan Aquafin	52
REGELING VAN DE WERKZAAMHEDEN	54
ONTWERP VAN DECREET betreffende het duurzaam beheer van materiaalkringlopen en afvalstoffen – 1233 (2010-2011) – Nrs. 1 tot en met 5	
VOORSTEL VAN RESOLUTIE van mevrouw Valerie Taeldeman, de heer Bart Martens, de dames Tine Eerlingen, Tinne Rombouts en Michèle Hostekint en de heren Wilfried Vandaele en Robrecht Bothuyne betreffende het duurzaam beheer van materiaalkringlopen en afvalstoffen – 1348 (2011-2012) – Nr. 1	
VOORSTEL VAN RESOLUTIE van de heren Hermes Sanctorum en Filip Watteeuw betreffende een doeltreffende grondstoffenstrategie voor Vlaanderen – 1362 (2011-2012) – Nr. 1	
VOORSTEL VAN RESOLUTIE van de dames Marleen Van den Eynde en Agnes Bruyninckx-Vandenhoudt en de heer Pieter Huybrechts betreffende het toekomstige materialen- en afvalstoffenbeleid in Vlaanderen – 1397 (2011-2012) – Nr. 1	
Algemene bespreking	54
Artikelsgewijze bespreking	68
ONTWERP VAN DECREET tot wijziging van diverse bepalingen van het decreet van 5 juli 2002 tot vaststelling van de regels inzake de dotatie en de verdeling van het Vlaams Gemeentefonds – 1265 (2011-2012) – Nrs. 1 en 2	
Algemene bespreking	68
Artikelsgewijze bespreking	71
VOORSTEL VAN RESOLUTIE van de heren Karlos Callens, Dirk Peeters en Jos De Meyer, mevrouw Els Robeyns en de heer Mark Demesmaecker betreffende een actieplan voor het behoud van de honingbij en van de wilde bij in Vlaanderen – 1340 (2011-2012) – Nrs. 1 en 2	
Bespreking	71
VOORSTEL VAN RESOLUTIE van de heren Philippe De Coene, Johan Verstreken, Lieven Dehandschutter, Paul Delva, Herman Schueremans en Bart Caron en mevrouw Yamila Idrissi betreffende een 'Actieplan voor de muziek in Vlaanderen' – 1390 (2011-2012) – Nrs. 1 en 2	
Bespreking	74
VOORSTEL VAN RESOLUTIE van de heren Joris Van Hauthem en Filip Dewinter en de dames Gerda Van Steenberge en Marijke Dillen betreffende een proeve van grondwet voor de toekomstige onafhankelijke Vlaamse staat – 1396 (2011-2012) – Nr. 1	
Voorstel tot spoedbehandeling	76

VOORSTEL VAN RESOLUTIE van de heren Dirk de Kort, Steve D'Hulster en Jan Peumans, mevrouw Karin Brouwers, de heer Jan Roegiers en de dames Lies Jans en Griet Smaers betreffende het advies naar aanleiding van het meerjareninvesteringsplan van de NMBS-Groep als onderdeel van de Vlaamse spoorstrategie	
– 1401 (2011-2012) – Nrs. 1 tot en met 3	
Voorstel tot spoedbehandeling	77
Bespreking	77
ROUWHULDE	83
ONTWERP VAN DECREET betreffende het duurzaam beheer van materiaalkringlopen en afvalstoffen	
– 1233 (2010-2011) – Nrs. 1 tot en met 5	
Aangehouden stemmingen	83
Hoofdelijke stemming	84
ONTWERP VAN DECREET tot wijziging van diverse bepalingen van het decreet van 5 juli 2002 tot vaststelling van de regels inzake de dotatie en de verdeling van het Vlaams Gemeentefonds	
– 1265 (2011-2012) – Nrs. 1 en 2	
Hoofdelijke stemming	84
VOORSTEL VAN RESOLUTIE van de heren Karlos Callens, Dirk Peeters en Jos De Meyer, mevrouw Els Robeyns en de heer Mark Demesmaeker betreffende een actieplan voor het behoud van de honingbij en van de wilde bij in Vlaanderen	
– 1340 (2011-2012) – Nrs. 1 en 2	
Hoofdelijke stemming	85
VOORSTEL VAN RESOLUTIE van mevrouw Valerie Taeldeman, de heer Bart Martens, de dames Tine Eerlingen, Tinne Rombouts en Michèle Hostekint en de heren Wilfried Vandaele en Robrecht Bothuyne betreffende het duurzaam beheer van materiaalkringlopen en afvalstoffen	
– 1348 (2011-2012) – Nr. 1	
Hoofdelijke stemming	85
VOORSTEL VAN RESOLUTIE van de heren Hermes Sanctorum en Filip Watteuw betreffende een doeltreffende grondstoffenstrategie voor Vlaanderen	
– 1362 (2011-2012) – Nr. 1	
Hoofdelijke stemming	85
VOORSTEL VAN RESOLUTIE van de dames Gwenny De Vroe en Mercedes Van Volcem en de heren Dirk Van Mechelen, Karlos Callens en Sas van Rouveroij betreffende de uitvoering van het decreet betreffende het duurzaam beheer van materiaalkringlopen en afvalstoffen	
– 1368 (2011-2012) – Nr. 1	
Hoofdelijke stemming	86
VOORSTEL VAN RESOLUTIE van de heren Philippe De Coene, Johan Verstreken, Lieven Dehandschutter, Paul Delva, Herman Schueremans en Bart Caron en mevrouw Yamila Idrissi betreffende een 'Actieplan voor de muziek in Vlaanderen'	
– 1390 (2011-2012) – Nrs. 1 en 2	
Hoofdelijke stemming	86

VOORSTEL VAN RESOLUTIE van de dames Marleen Van den Eynde en Agnes Bruyninckx-Vandenhoudt en de heer Pieter Huybrechts betreffende het toekomstige materialen- en afvalstoffenbeleid in Vlaanderen – 1397 (2011-2012) – Nr. 1 Hoofdelijke stemming	86
VOORSTEL VAN RESOLUTIE van de heren Dirk de Kort, Steve D’Hulster en Jan Peumans, mevrouw Karin Brouwers, de heer Jan Roegiers en de dames Lies Jans en Griet Smaers betreffende het advies naar aanleiding van het meerjareninvesteringsplan van de NMBS-Groep als onderdeel van de Vlaamse spoorstrategie – 1401 (2011-2012) – Nrs. 1 tot en met 3 Stemmingen over de amendementen Hoofdelijke stemming	87 87
ACTUALITEITSMOTIE van de heren Ivan Sabbe, Lode Vereeck, Boudewijn Bouckaert, Jurgen Verstrepen en Peter Reekmans en de dames Patricia De Waele en Ulla Werbrouck tot besluit van het op 14 december 2011 in plenaire vergadering gehouden actualiteitsdebat over het diversiteitsbeleid van Jobpunt Vlaanderen – 1399 (2011-2012) – Nr. 1 Hoofdelijke stemming	88
ACTUALITEITSMOTIE van de heren Filip Dewinter, Joris Van Hauthem, Stefaan Sintobin en Frank Creyelman tot besluit van het op 14 december 2011 in plenaire vergadering gehouden actualiteitsdebat over het diversiteitsbeleid van Jobpunt Vlaanderen – 1400 (2011-2012) – Nr. 1 Hoofdelijke stemming	88
ACTUALITEITSMOTIE van de dames Khadija Zamouri en Annick De Ridder, de heren Marnic De Meulemeester en Marc Vanden Bussche, mevrouw Lydia Peeters en de heer Sas van Rouveroj tot besluit van het op 14 december 2011 in plenaire vergadering gehouden actualiteitsdebat over het diversiteitsbeleid van Jobpunt Vlaanderen – 1402 (2011-2012) – Nr. 1 Hoofdelijke stemming	89
ACTUALITEITSMOTIE van de heren Ward Kennes en Willy Segers, mevrouw Fatma Pehlivan en de heren Bart Van Malderen, Lieven Dehandschutter en Jan Laurys tot besluit van het op 14 december 2011 in plenaire vergadering gehouden actualiteitsdebat over het diversiteitsbeleid van Jobpunt Vlaanderen – 1403 (2011-2012) – Nr. 1 Hoofdelijke stemming	89
REGELING VAN DE WERKZAAMHEDEN	89
BIJLAGEN	
Aanwezigheden	92
Individuele stemmingen Vlaamse Volksvertegenwoordigers	92
■	

OPENING VAN DE VERGADERING

Voorzitter: de heer Jan Peumans

– *De vergadering wordt geopend om 14.04 uur.*

De voorzitter: Dames en heren, de vergadering is geopend.

■

VERONTSCHULDIGINGEN

De voorzitter: Ik deel aan de vergadering mee dat er verontschuldiging zijn ingekomen van de volgende leden:

Boudewijn Bouckaert: ambtsverplichtingen;

Johan Sauwens: door Vlaams Parlement toegestane zending;

Else De Wachter, Patricia De Waele, Marcel Logist, Christian Van Eyken, Linda Vissers: gezondheidsredenen.

■

VOORSTEL VAN RESOLUTIE van de heren Dirk de Kort, Steve D’Hulster en Jan Peumans, mevrouw Karin Brouwers, de heer Jan Roegiers en de dames Lies Jans en Griet Smaers betreffende het advies naar aanleiding van het meerjareninvesteringsplan van de NMBS-Groep als onderdeel van de Vlaamse spoorstrategie – 1401 (2011-2012) – Nrs. 1 tot en met 3

Voorstel tot spoedbehandeling

De voorzitter: Dames en heren, met toepassing van artikel 46 van het Reglement van het Vlaams Parlement heeft de heer Caluwé bij motie van orde het woord gevraagd.

De heer Caluwé heeft het woord.

De heer Ludwig Caluwé: Voorzitter, ik wil bij hoogdringendheid de behandeling vragen van ons voorstel van resolutie met betrekking tot de spoorstrategie.

De voorzitter: De heer Penris heeft het woord.

De heer Jan Penris: Voorzitter, ik dacht dat we hadden afgesproken dat we dat volgende week bij hoogdringendheid zouden bespreken. Ik ben er geen tegenstander van om het nu al te doen, maar dan zou ik graag hebben dat het stuk van de meerderheid nu al wordt rondgedeeld, zodat we nog amendementen kunnen indienen.

De voorzitter: Ik stel voor dat we ons straks uitspreken over het voorstel tot spoedbehandeling.

Het incident is gesloten.

■

VOORSTEL VAN RESOLUTIE van de dames Marleen Van den Eynde en Agnes Bruyninckx-Vandenhoutd en de heer Pieter Huybrechts betreffende het toekomstige materialen- en afvalstoffenbeleid in Vlaanderen – 1397 (2011-2012) – Nr. 1

Voorstel tot spoedbehandeling

De voorzitter: Dames en heren, met toepassing van artikel 46 van het Reglement van het Vlaams Parlement heeft mevrouw Van den Eynde bij motie van orde het woord gevraagd.

Mevrouw Van den Eynde heeft het woord.

Mevrouw Marleen Van den Eynde: Voorzitter, ik wil de spoedbehandeling vragen van ons voorstel van resolutie over het Materialendecreet.

De voorzitter: Is het parlement het eens met dat voorstel tot spoedbehandeling? (*Instemming*)

Dan stel ik voor dat het voorstel van resolutie van de dames Marleen Van den Eynde en Agnes Bruyninckx-Vandenhoudt en de heer Pieter Huybrechts betreffende het toekomstige materialen- en afvalstoffenbeleid in Vlaanderen wordt behandeld met het ontwerp van decreet betreffende het duurzaam beheer van materiaalkringlopen en afvalstoffen.

Is het parlement het daarmee eens? (*Instemming*)

Dan is aldus beslist.

Het incident is gesloten.

■

MOTIE VAN ORDE

Voorstel tot aanvulling van de agenda

De voorzitter: Dames en heren, met toepassing van artikel 46 van het Reglement van het Vlaams Parlement heeft de heer Sabbe bij motie van orde het woord gevraagd.

De heer Sabbe heeft het woord.

De heer Ivan Sabbe: Voorzitter, naar aanleiding van wat er zich gisteren heeft voorgedaan in Luik, waar vijf dodelijke slachtoffers vielen, en omdat het uiteindelijk toch in onze nabijheid is gebeurd – ça se passe près de chez vous, zeker in uw geval is dat zo –, vraag ik me af of we geen moment van stilte moeten houden als uiting van solidariteit en van medeleven.

De voorzitter: Mijnheer Sabbe, ik had de bedoeling om dat te doen net voor de stemming, omdat ik veronderstel dat alle volksvertegenwoordigers dan aanwezig zijn.

Het incident is gesloten.

■

POLITIEKE FRACTIES

Wijziging in de samenstelling

De voorzitter: Dames en heren, bij brief van 13 december 2011 delen de heren Bart Van Malderen, voorzitter van de sp.a-fractie, en Jurgen Vanlerberghe mee dat de heer Jurgen Vanlerberghe deel uitmaakt van de sp.a-fractie.

■

SAMENSTELLING VAN DE COMMISSIES

Wijzigingen onder de vaste en plaatsvervangende leden

De voorzitter: Dames en heren, voor de sp.a-fractie zijn

in de Commissie voor Bestuurszaken, Binnenlands Bestuur, Decreetsevaluatie, Inburgering en Toerisme de heer Steve D’Hulster als plaatsvervangend lid vervangen door de heer Jurgen Vanlerberghe,

in de Commissie voor Landbouw, Visserij en Plattelandsbeleid de heer John Crombez als vast lid vervangen door de heer Jurgen Vanlerberghe,

in de Commissie voor Reglement en Samenwerking de heer John Crombez als vast lid vervangen door de heer Bart Van Malderen

en in de Deontologische Commissie de heer John Crombez als plaatsvervangend lid vervangen door de heer Bart Van Malderen.

■

INGEKOMEN STUKKEN EN MEDEDELINGEN

De voorzitter: Dames en heren, de lijst met de ingekomen stukken en mededelingen werd op de banken rondgedeeld. (*Parl. St.* VI. Parl. 2011-12, nr. 60/11)

■

ACTUALITEITSDEBAT over het diversiteitsbeleid van Jobpunt Vlaanderen

De voorzitter: Dames en heren, aan de orde is het actualiteitsdebat over het diversiteitsbeleid van Jobpunt Vlaanderen.

Het debat is geopend.

De heer Dewinter heeft het woord.

De heer Filip Dewinter: Voorzitter, collega's, Jobpunt Vlaanderen, het selectiebureau van de Vlaamse en lokale overheden, wordt sinds een dag of twee aan de publieke schandpaal genageld omdat het bureau te weinig inspanningen zou doen om allochtonen te rekruteren. Jobpunt Vlaanderen zou volgens bronnen van de krant De Standaard – die er gisteren een voorpagina aan wijdde – van diversiteit te weinig een prioriteit maken en zou verkeerde strategieën hanteren om allochtonen te gebruiken.

Wie uit die kritiek? Dat is belangrijk. Volgens De Standaard zou het gaan om meerdere top-ambtenaren van de Vlaamse overheid en een anoniem Vlaams departementshoofd. Blijkbaar is geen van deze zogenaamde bronnen moedig en dapper genoeg om met naam dit soort van verklaringen en aantijgingen in de krant te laten verschijnen. Dat spreekt al boekdelen voor zich.

Wat is de aanleiding van de kritiek? Volgens cijfers die volgens dezelfde krant afkomstig zijn van het Minderhedenforum scoort de Vlaamse overheid zeer slecht wat betreft tewerkstelling van allochtonen. De Vlaamse administratie en overheidsinstellingen telden in 2010 minder dan 2,5 procent allochtone werknemers. Grappig is dat de overheid slechter scoort dan de private werkgevers.

De Vlaamse overheid stelt weinig allochtonen tewerk, maar wiens fout is dat? Politiek correct kan dat uiteraard nooit de fout zijn van de allochtonen zelf: dat staat als een paal boven water. Bij de werkbereidheid, de arbeidsattitude, de taalkennis en de vakbekwaamheid van allochtonen mogen uiteraard geen vraagtekens worden geplaatst, dus moet er een zondebok worden gezocht. De zondebok is nu dus Jobpunt Vlaanderen geworden.

Nu doet de Vlaamse overheid al heel veel inspanningen ter zake. Er is de Vlaamse Emancipatieambtenaar en de dienst Emancipatiezaken. Er worden streefcijfers opgelegd voor overheidsbanen. Er zijn specifieke campagnes gericht op allochtonen. Bestaande diplomavereisten worden afgeschaft. Er worden databanken van allochtonen opgericht. Er worden consultants ter beschikking gesteld. Allochtonen worden bij hun sollicitaties gemonitord. Er zijn gelijkheids- en diversiteitsplannen. Ik kan u 5 minuten lang onderhouden over wat er zoal bestaat.

Die inspanningen zijn echter blijkbaar nog altijd niet voldoende. Nu vraagt men aan Jobpunt om ook streefcijfers op te leggen. Het is geen toeval dat die kritiek nu naar buiten komt. De minister onderhandelt momenteel met Jobpunt over een nieuwe samenwerkingsovereenkomst.

Geachte leden, het is misschien nuttig in herinnering te brengen wat het begrip 'streefcijfers' betekent in de visie van de Vlaamse Regering en de minister. Het zijn geen quota. Streefcijfers, dat is iets anders.

Minister, ik citeer wat u hebt verklaard op 22 november 2006: “Bij streefcijfers proberen we mensen bij de start gelijke kansen te geven. (...) We brengen mensen aan de start op gelijke voet. Ze moeten hun wedstrijd doen en aan de meet geraken. Wie als eerste aan de meet komt, wordt benoemd. Als je met twee tegelijk over de meet komt, geven we de doelgroep voorrang in het kader van de positieve actie in de periode tot de streefcijfers bereikt zijn.” Voilà, dat weten we dan ook weer van N-VA-minister Bourgeois: hij kiest voor positieve discriminatie.

Minister, ik heb het al eerder gezegd: het feit dat er te weinig allochtonen werken bij de Vlaamse overheid is, ondanks al die initiatieven, zelfs de positieve discriminatie van streefcijfers, nooit het gevolg van een falen bij allochtonen zelf, maar uiteraard van het falen van uw diensten, van de ambtenarij, van Jobpunt en van ik weet niet wie nog allemaal.

In een opiniestuk dat vandaag is verschenen, schrijven een aantal stads- en OCMW-secretarissen en humanresourcesmanagers van lokale besturen het volgende: “Jobpunt Vlaanderen is voor ons een betrouwbare en professionele partner die kwaliteitsvol werkt. (...) We mogen echter niet vergeten dat ons uitgangspunt voor werving en selectie van personeel steunt op het principe van gelijke behandeling gecombineerd met een professionele aanpak. Kandidaten moeten worden getest op hun motivatie, kwaliteiten en talent, los van afkomst, leeftijd, handicap of overtuiging.” Ik kan hen alleen maar bijtreden.

Het Vlaams Belang veroordeelt dan ook scherp de door het Minderhedenforum en de Emancipatieambtenaar in scène gezette heksenjacht tegen Jobpunt. Maak van Jobpunt geen zondebok. Minister, ik vraag u alle taboes opzij te zetten en de vinger echt op de wonde te durven leggen. Als te weinig allochtonen zich aanbieden bij Jobpunt, is dat niet de verantwoordelijkheid van Jobpunt, maar wel van de allochtonen zelf. Uit onderzoek blijkt dat taalkennis, werkbereidheid, arbeidsattitude en opleiding dé belangrijkste obstakels blijven voor de tewerkstelling van allochtonen, niet het feit dat het beleid onvoldoende inspanningen zou doen. U doet al veel te veel inspanningen, wat ertoe leidt dat er een sfeer van onverantwoordelijkheid ontstaat bij de allochtonen, die zich gepamperd voelen en denken dat alles kan en mag.

Het omgekeerde racisme dat men ons via quotaregelingen – u noemt het streefcijfers, maar dat is hetzelfde – wil opleggen, is onaanvaardbaar. Voor ons moet de lat niet eens gelijk liggen voor iedereen. Er is niets mis mee dat op momenten van crisis en hoge werkloosheid wordt gekozen voor de prioritaire tewerkstelling van diegenen die over onze nationaliteit beschikken. Inderdaad, de Vlaamse overheid moet durven opkomen, moet durven kiezen voor het principe van ‘werk voor eigen volk eerst’! (*Applaus bij het Vlaams Belang*)

De voorzitter: De heer Caron heeft het woord.

De heer Bart Caron: Voorzitter, collega's, het is een zeer bizarre situatie als je de krant van gisteren naast die van vandaag legt. Dan begint een mens te twijfelen aan de kwaliteitskranten in deze samenleving.

Mijn korte uiteenzetting gaat niet over kranten, al vertellen die vaak tegenstrijdige dingen. Gisteren lazen we over de topambtenaren van de Vlaamse Gemeenschap die zeggen dat er geen expertise is bij Jobpunt Vlaanderen om allochtonen aan het werk te helpen. Vandaag zeggen stads- en OCMW-secretarissen het op een andere manier. Minister, dat is in ieder geval al de eerste vraag. Wat is nu eigenlijk de waarheid? Wie heeft gelijk?

Aan de andere zijde vind ik dat de waarheid in dezen vooral de cijfers zijn. Die cijfers zijn toch zeer pijnlijk. In een samenleving die steeds diverser wordt, werken vandaag 2,7 procent allochtone mensen. Dat is een stijging ten opzichte van vorig jaar van 0,7 procent, dus van 2 procent naar 2,7 procent. Als je door deze stad of door elke Vlaamse stad wandelt, dan zie je in het straatbeeld dat Vlaanderen veel gekleurder is dan 2 procent.

Alle inspanningen ten spijt, hebben we een hele grote achterstand in te halen, mijnheer Dewinter. Als ook onze werkgelegenheid, onze kantoren en onze werkplaatsen een weerspiegeling zouden moeten zijn van onze samenleving, dan is er nog heel veel werk te doen. Het zegt vooral iets over het feit dat ook wij Vlamingen blijkbaar te weinig moeite doen om die integratie te versnellen. Het bewijst ook dat integratie een tweeledig proces is.

De heer Filip Dewinter: Mijnheer Caron, u zegt: 2,7 is te weinig, loop eens rond in een stad als Brussel, dan zie je dat het veel meer is. Vertel me eens als socialist wat uw streefcijfers is. Hoeveel allochtonen moeten er binnen welke termijn bij de overheid werken? Vertel me vooral hoeveel andere werknemers, Vlaamse werknemers bijvoorbeeld, daarvoor zullen moeten plaatsruimen. Zeg mij eens wat uw streefcijfers zijn en wanneer die moeten worden bereikt.

De heer Bart Caron: Mijnheer Dewinter, u moet opletten wanneer u iemand in een categorie benoemt. Wie is de socialist van dienst? Het is een Spiritist, mijnheer Verfaillie. *(Opmerkingen)*

De heer Filip Dewinter: Dat is allemaal hetzelfde!

De heer Bart Caron: Mijnheer Dewinter, ik beschouw het als een eretitel.

Luister, bij de Vlaamse overheid en bij elke overheid zouden de kantoren en de werkplaatsen een weerspiegeling moeten zijn van de realiteit in de samenleving. Als we zien dat straks in de grootsteden 20 tot 50 procent van de bevolking van allochtone origine is, dan zullen we morgen ook op het werk 20 tot 50 procent mensen van allochtone origine zien werken. Anders zegt u straks misschien dat die mensen niet willen werken. Dat is dan een volgende these. Laat ons er naar streven, laat ons er veel voor doen en laat de Vlaamse overheid daar ook veel voor doen.

Minister, ik wil drie dingen aanhalen. In uw beleidsnota Bestuurszaken schrijft u dat er streefdoelen zullen worden opgenomen in de beheersovereenkomsten en in de jaardoelstellingen van de topambtenaren. Ik zou graag hebben dat dat gebeurt. Bij deze gelegenheid wil ik u vragen of dat nu al gebeurt. Zo niet, wanneer zal dat gebeuren?

U schrijft in uw beleidsbrief Bestuurszaken van 2011: “Naar aanleiding van de af te ronden samenwerkingsovereenkomst met Jobpunt Vlaanderen wil ik hierin een meerjarenplan voor gelijke kansen en diversiteit integreren, met meer aandacht voor het benaderen van kandidaten uit kansengroepen.” Een meerjarenplan met aandacht voor het benaderen van kandidaten, is een eerste stap. Maar de volgende stap – en dat is waar het over gaat – is hoe diepgaand en hoe bindend we dat zullen doen.

Minister, ik lees in uw beleidsbrief Bestuurszaken van 2012: “Op de website van Jobpunt Vlaanderen worden de vacatures van entiteiten die daarvoor kiezen, bekendgemaakt bij de diverse doelgroepen.” Ik herhaal: “worden de vacatures van entiteiten die daarvoor kiezen, bekendgemaakt bij de diverse doelgroepen.” Ik mag er dus helaas van uitgaan dat zelfs niet alle Vlaamse entiteiten bewust willen dat die leidend ambtenaren, waar ik net naar heb verwezen, niet eens kiezen om bij vacature-invulling van hun eigen departement of agentschap mogelijks te kunnen kiezen voor een soort van positieve discriminatie, mijnheer Dewinter, van personen van allochtone afkomst. Wel, dat betreurt ik. Minister, dat staat haaks op uw eerste principe van de vorige beleidsbrief.

Als we in een dergelijke samenleving leven, kunnen we niet anders dan die keuze te maken. Ik wil dan ook van u weten of het waar is wat er gezegd wordt – ik wil geen intentieproces maken – met name dat er een gebrekkige expertise aanwezig is binnen Jobpunt Vlaanderen met betrekking tot het aanwerven van mensen uit kansengroepen.

Mensen uit kansengroepen, collega's, zijn niet enkel personen van allochtone afkomst. Het streefdoel voor personen met een handicap is 4,5 procent tegen 2015. Het reële cijfer vandaag is 1,1 procent. Er is nog een lange weg te gaan.

Ontbreekt de expertise in de benadering? Vacatures enkel op een website zetten is een heel passieve houding. Die website wordt niet door iedereen, zeker niet uit die kansengroepen, geraadpleegd.

Ik rond af met een voorstel van het forum en het Vlaams Gebruikersoverleg voor Personen met een Handicap, en ze hebben gelijk. Ik heb de engagementen op de website van Jobpunt Vlaanderen en uw beleidsplan van de dienst Emancipatiezaken over diversiteit nog eens doorgenomen. Het krioelt van de mooie intenties, maar er staat nergens een bindend engagement in. Het moet meer zijn dan een inspanningsverbintenis. Zeker de samenwerkingsovereenkomst met Jobpunt Vlaanderen, minister, moet duidelijke streefcijfers bevatten voor het aandeel van de kandidaten – minstens van de kandidaten – bij selecties. Wilt u daarop ingaan, minister?

De voorzitter: De heer Kennes heeft het woord.

De heer Ward Kennes: Voorzitter, minister, collega's, het regeerakkoord is heel duidelijk. Er staat in dat de Vlaamse overheid een voorbeeldfunctie heeft, onder andere voor de evenredige arbeidsdeelname, en dat daaraan ook in de beheersovereenkomsten en de jaardoelstellingen van de leidend ambtenaren aandacht wordt besteed. Het wordt als een expliciete doelstelling opgenomen. De Vlaamse Regering is er bij de start ook van uitgegaan dat ze ervoor zal zorgen dat personen met een handicap, allochtonen, mannen en vrouwen, iedereen eigenlijk in onze samenleving in Vlaanderen, op een evenredige en evenwaardige wijze deel kunnen uitmaken van het personeel van onze Vlaamse overheid. Er wordt ook expliciet een taak weggelegd voor Jobpunt: "Jobpunt Vlaanderen ontwikkelt en versterkt gericht communicatiekanalen naar deze doelgroepen en zorgt ervoor dat de selectieprocedures daaraan ook aandacht schenken."

In uw beleidsnota Bestuurszaken, minister, hebt u ook streefcijfers naar voren geschoven: 4 procent voor mensen van allochtone afkomst en 4,5 procent voor personen met een handicap. In uw laatste beleidsbrief geeft u aan dat dat streefcijfer voor arbeidshandicap zelfs nog te hoog ligt. U hebt gezegd dat het geen realistisch cijfer is om tegen 2015 te bereiken.

Belangrijk is dat het regeerakkoord niet uitgaat van positieve discriminatie en ook geen quota oplegt, maar dat het gaat om streefcijfers. Die worden inderdaad ook niet gehaald. Er zijn nu 2,7 procent allochtone medewerkers. Dat is een kleine stijging. Het probleem zit nog meer bij personen met een handicap. De recente stijging van 1,1 naar 1,2 procent was toch wel zeer beperkt.

We zien zeer grote verschillen tussen de entiteiten van de Vlaamse overheid. De slechtst scorende entiteit voor allochtone medewerkers haalt 1,1 procent en de best scorende 5,01 procent. Ook voor personen met een arbeidshandicap zijn de verschillen zeer groot. Het varieert van 0,47 tot 2,70 procent.

Het knelpunt is dat er nog altijd geen samenwerkingsovereenkomst is afgesloten tussen de regering en Jobpunt. Waarom loopt dat zo moeilijk? Normaal moest dat gebeuren negen maanden na het aantreden van de nieuwe regering. Voorlopig spelen we in de verlengingen. De samenwerkingsovereenkomst is verlengd, maar wanneer komt de nieuwe? De vraag is vooral: wat zal daarin staan? Komt erin dat Jobpunt, dat toch de 'hoofdselector' is van de Vlaamse overheid en de toegangspoort voor heel veel mensen bij Vlaamse overheid, met streefcijfers moet werken? Als de toegangspoort die Jobpunt is, niet meewerkt, blijven de mooie doelstellingen een lege doos. Dan blijft het bij een mooie intentie.

Welke selectiekanalen worden uitwerkt in de samenwerkingsovereenkomst? De potentiële arbeidsmarkt die moet worden aangeboord en de vraag van de Vlaamse overheid ontmoeten elkaar vaak niet.

Ik denk dat Jobpunt als tussenschakel de belangrijke taak op zich zou moeten nemen zodat die twee elkaar vinden, zodat ze kunnen matchen. De vraag is waarom Jobpunt er vandaag zo

moeilijk in slaagt om dat te doen. Er wordt gezegd dat Jobpunt niet de juiste kanalen heeft, dat het niet naar de mensen gaat. Het kan te maken hebben met de groepen waarbinnen Jobpunt zich manifesteert. Gebeurt dat op jobbeurzen? Moet dat via andere kanalen gebeuren? Moet Jobpunt creatiever zijn?

In de samenwerkingsovereenkomst moet ook daaraan aandacht worden besteed, want anders blijven er in Vlaanderen heel veel talenten verloren gaan. Om die talenten moet het ons te doen zijn, niet om het maken van een scheiding tussen de ene en de andere groep. Het gaat om allemaal mensen die kunnen meewerken aan de uitbouw via de Vlaamse overheid, aan de kwaliteit van Vlaanderen, aan de Vlaamse dienstverlening ten aanzien van de burgers. Daar moet het ons om te doen zijn. We willen niet vasthouden aan fetisjisme en aan het in kadertjes en hokjes plaatsen van mensen. Het gaat erom dat alle potentieel dat in Vlaanderen aanwezig is, maximaal wordt gemobiliseerd om mee die Vlaamse samenleving, die warme samenleving waar we achter staan, uit te bouwen. In al die verschillende groepen zoals de personen met een arbeidshandicap of de mensen met een allochtone achtergrond, zit heel wat potentieel, en dat moet dringend aangeboord worden.

En dus minister, is mijn vraag wat er specifiek in de samenwerkingsovereenkomst met Jobpunt zal komen, wat de knelpunten zijn en op welke termijn u de samenwerkingsovereenkomst wilt afsluiten? (*Applaus bij CD&V en sp.a*)

De voorzitter: Mevrouw Zamouri heeft het woord.

Mevrouw Khadija Zamouri: Voorzitter, minister, collega's, in hetzelfde artikel in De Standaard beweert het departementshoofd dat Jobpunt geen idee heeft van hoe de allochtone gemeenschap in elkaar steekt. Dat is een heel belangrijk en opmerkelijk statement als we weten welke inspanningen er op Vlaams en federaal niveau worden gedaan op het vlak van gelijke kansen. Zoals de heer Dewinter al opmerkte zijn er allerhande instellingen, projecten en studies geweest in verband met het zoeken en vinden van de allochtonen met als doel hun integratie, maar toch slaagt men er niet in om voldoende kennis te vergaren over de allochtone gemeenschap. Misschien moeten we ons vragen stellen over de efficiëntie van het gelijkekansenbeleid dat we nu toch al meer dan twintig jaar intensief voeren. Het is misschien geen overbodige luxe, minster Bourgeois, om deze kwestie ook eens te bekijken met uw collega van Gelijke Kansen, die ter zake trouwens ook de horizontale bevoegdheid mee uitoefent. In het artikel staat dat Emancipatieambtenaar Ingrid Plessers daarom voorstander is van streefcijfers bij Jobpunt, cijfers die er nu niet zijn.

Vandaag stond in de krant, weerom in De Standaard, dat nog iemand zich in zijn koffie heeft verslikt. Paul Teerlinck, de stadssecretaris van Gent, schrok van de negatieve berichtgeving over Jobpunt Vlaanderen. Hij zegt dat het selectiebureau van de Vlaamse overheid wel kwaliteitsvol werk levert. Hij voegt daar bovendien aan toe dat het artikel in De Standaard de indruk wekt dat Jobpunt Vlaanderen geen oog heeft voor diversiteit. Hij stelt dat dit onjuist is. Ik citeer: "Zo vertegenwoordigt Jobpunt Vlaanderen ons op de Kif Kif-beurzen en sturen ze al hun vacatures door naar de minderhedenfora."

Minister, ik vind het heel goed dat er gestreefd wordt naar samenwerking met onder meer het Minderhedenforum en Kif Kif; alleen lijkt het mij het vermelden waard dat het Minderhedenforum blijkbaar pas sinds een kleine maand vacatures doorgespeeld krijgt van Jobpunt, en dat de laatste keer dat Jobpunt Vlaanderen op een Kif Kif-beurs stond, al dateert van 2009. Een dergelijke beurs vindt trouwens maar één keer per jaar plaats. Vorige week pas ontving Kif Kif vacatures. Eigenlijk was het een mail waarin werd gevraagd of ze vacatures op hun website mochten plaatsen. Het lijkt me dus niet om een permanente of heel diepgaande samenwerking te gaan.

Ik weet dat de Vlaamse Gemeenschap al jaren inzet op diversiteit en dat er sinds 2006 een inhaalbeweging aangekondigd werd in de openbare diensten op basis van streefcijfers. Deze beweging hebben we als Open Vld gesteund.

Ons punt is namelijk dat we worden geconfronteerd met kansengroepen, namelijk de allochtonen die worden gekenmerkt door een lage werkzaamheidsgraad. Positieve discriminatie en quota zijn voor Open Vld een ‘no pasarán’ – om geen Arabisch te gebruiken. Streefcijfers daarentegen zijn wel interessante beleidsinstrumenten, en daar bent u ook voor. We weten dat armoede gekleurd is en dat een job de beste garantie is om armoede te vermijden of eruit te geraken. Ik pleit ook zeker niet voor positieve discriminatie, maar wel voor gelijke kansen voor mensen die al met een achterstand aan de meet vertrekken.

Streefcijfers zijn een vrijwillig engagement, maar vrijwilligheid is niet hetzelfde als vrijblijvendheid. Minister, u en Jobpunt zouden momenteel onderhandelingen voeren over een nieuw samenwerkingsakkoord. Het punt van discussie daarbij zouden precies die streefcijfers zijn. Ik zou graag duidelijkheid krijgen bij de stand van zaken en bij de voor- en tegenargumenten om met die streefcijfers te werken.

We weten uit ervaring uit het verleden dat allochtonen vaak een ver-van-mijn-bedshow zijn voor heel veel besturen en ondernemingen. Het is van cruciaal belang dat een vehikel als Jobpunt bestaat en dat het de werkgevers in de openbare sector bijstaat om hun de juiste informatie te bieden over en hun een houvast te geven bij de juiste selectieprocedure.

Minister, u reageerde gisteren met een bericht in De Standaard. U stelde dat Jobpunt wellicht beter kan maar dat dat voor meer relevante actoren geldt. U benadrukte ook dat u geen voorstander bent van positieve discriminatie. Kif Kif en het Minderhedenforum vragen niet om positieve discriminatie. Zij zijn gewoon een beetje verbaasd over uw reactie van gisteren. Zij vragen gewoon de uitvoering van het regeerakkoord.

De voorzitter: De heer Vandaele heeft het woord.

De heer Wilfried Vandaele: Het verbaast me dat Open Vld nu blijkbaar akkoord gaat met streefcijfers. We hebben hier destijds het debat gevoerd over de VRT en de aanwezigheid van allochtonen enzovoort in het personeelsbestand van de VRT. Toen kwam er een enorme aanval vanuit Open Vld – ik noem geen namen, mijnheer Tommelein – die ook streefcijfers volledig uit den boze vond. Open Vld vond streefcijfers precies hetzelfde als quota. Maar goed, voortschrijdend inzicht is altijd welkom.

Mevrouw Khadija Zamouri: Iedereen evolueert. We willen vooruit. Mijnheer Tommelein zal daar toen wel zijn redenen voor gehad hebben. Maar toen dachten we ook dat de migranten veel sneller geïntegreerd zouden worden en aan werk zouden worden geholpen. Maar blijkbaar is dat ook niet het geval.

De voorzitter: De heer Van Malderen heeft het woord.

De heer Bart Van Malderen: Geldt die vooruitgang ook inzake uw standpunt over de quota voor vrouwen?

Mevrouw Khadija Zamouri: Wij zijn niet voor quota, mijnheer Van Malderen, wij zijn voor streefcijfers. Wij streven ernaar zo veel mogelijk mensen te betrekken bij de samenleving. Wij zijn meer voorstander van streefcijfers dan van quota.

De heer Filip Dewinter: Laten we niet rond de pot draaien. Minister Bourgeois heeft de definitie zelf gegeven op 22 november 2006 in de plenaire vergadering van het Vlaams Parlement. Ik lees voor uit de Handelingen: “Als u met twee tegelijk over de meet komt, geven we de doelgroep voorrang in het kader van de positieve actie in de periode tot de streefcijfers bereikt zijn.”

Dit zijn quota, het zijn niet alleen streefcijfers, het is een duidelijk afgelijnd aantal mensen die in een bepaalde periode voorrang krijgen als ze gelijk over de meet komen. Dat zegt minister Bourgeois. Dus we moeten niet rond de pot draaien. De heer Tommelein heeft overschot van gelijk: streefcijfers zijn quota en quota zijn streefcijfers. (*Applaus bij het Vlaams Belang*)

Mevrouw Khadija Zamouri: Vorige week hebben we gezegd dat armoede gekleurd is. Ofwel wil je daar iets aan doen, ofwel wil je daar niets aan doen. 54 procent van de Marokkanen, 33 procent van de Turken en 12 procent van de autochtone Belgen leven in armoede. Open Vld is ook niet voor een doelgroepenbeleid. We bekijken iedereen als individu, maar als blijkt dat er een situatie is waarmee een grote groep een probleem heeft, dan zijn we natuurlijk bereid om daar iets aan te doen. We maken deel uit van een maatschappij en we willen iedereen daarbij betrekken.

De voorzitter: De heer Sabbe heeft het woord.

De heer Ivan Sabbe: Je kunt geen enkel bedrijf, of het nu een overheidsbedrijf of een privébedrijf is, opleggen bepaalde quota te halen. Je kunt er enkel voor zorgen dat de arbeidsmarkt wordt geactiveerd, zodat de mensen tussen 18 en 65 jaar die worden verondersteld te moeten en zullen werken, ook werken. Dat is de juiste aanpak, niet door aan een overheids- of privébedrijf op te leggen dat het een percentage moet behalen, ongeacht de kwalificatie. Dat ligt niet in de aard van een goed functionerende onderneming, overheid of privé.

Mevrouw Khadija Zamouri: Dat is niet wat ik heb gezegd. We zijn niet voor quota.

De voorzitter: De heer Tommelein heeft het woord.

De heer Bart Tommelein: Als men mij citeert, moet men mij volledig citeren. Mijnheer Vandaele, ik ben elke tussenkomst, ook in de discussie over de VRT, begonnen met te zeggen dat we absolute voorstander zijn van diversiteit en dat een organisatie die zichzelf respecteert, al het mogelijke doet om die diversiteit te bereiken. We hebben ons duidelijk uitgesproken tegen quota. Opgelegde streefcijfers zijn hetzelfde als quota. Wat niet uitsluit dat een bedrijf zich streefdoelen kan stellen. Dat heb ik zonder enige twijfel gezegd. *(Applaus bij Open Vld)*

De heer Wilfried Vandaele: We hebben streefcijfers, we hebben quota, en sinds de heer Tommelein zich ermee bemoeit, hebben we nu ook streefdoelen.

De heer Ward Kennes: Het is heel bizar hoe hier streefcijfers en quota door elkaar worden gehaald. Het feit dat de streefcijfers niet worden gehaald en dat er toch mensen worden geselecteerd en dat de entiteiten toch draaien, betekent dat er met streefcijfers wordt gewerkt, en niet met quota.

Als je een lijst indient voor de verkiezingen, dan werkt dat wel met quota. Dan moet de helft van het ene geslacht zijn, en de helft van het andere. Anders is de lijst niet ontvankelijk. Dan kun je geen lijst indienen. Zo werken quota. Vlaanderen werkt met streefcijfers. Dat is een fundamenteel verschillende aanpak. Ik vind het heel belangrijk voor de hygiëne van het debat dat we dit niet door elkaar halen.

De voorzitter: De heer Van Rompuy heeft het woord.

De heer Eric Van Rompuy: Mevrouw Zamouri, u neemt de juiste houding aan.

Mijnheer Dewinter, u bent hypocriet, want u wilt geen stimulering van tewerkstelling van allochtonen, en dan staat u op de eerste rij om te zeggen dat ze niet willen werken en dat ze een last voor de samenleving zijn. Stop dat hypocriet debat. Het gaat voor u niet over streefcijfers of quota, u wilt gewoon geen stimuli om allochtonen kansen te geven op de arbeidsmarkt. *(Applaus bij CD&V, sp.a en Open Vld)*

Dat moet inderdaad niet gebeuren op een dwangmatige manier, maar u voert een hypocriete discussie omdat u morgen een groot discours zult houden over werkloosheid bij allochtonen en het feit dat ze geen kansen op de arbeidsmarkt krijgen. Mevrouw Zamouri zegt dat we hun kansen moeten geven, en dat is een goede responsabilisering. *(Applaus bij CD&V, sp.a en Open Vld)*

De heer Filip Dewinter: Mijnheer Van Rompuy, u hebt overschot van gelijk. Wij streven er inderdaad naar dat diegenen die onze nationaliteit hebben, aan werk geraken. Maar ik denk

dat er op dat vlak bij een aantal allochtonen en vreemdelingen problemen rijzen. Ik heb het dan over taalkennis, werkbereidheid, arbeidsattitude en jobbekwaamheid. Zolang men niet durft te debatteren over die politiek correcte taboes waarover niet mag worden gesproken, hebben al de maatregelen die men neemt geen zin. Dat zet geen zoden aan de dijk. Er is een ellenlange lijst van maatregelen. Maar er gebeurt niets omdat men die problemen niet durft aan te pakken. Ik ben voor streefcijfers. Ik ben voor streefcijfers om Vlamingen in hun eigen land aan werk te helpen. Daar streef ik naar. (*Applaus bij het Vlaams Belang*)

De heer Bart Caron: Voorzitter, minister, collega's, het debat verzandde zo-even in een semantische discussie. Ik wil hier oproepen om het debat zindelijk te houden, en het over de grond van de zaak te hebben. De heer Van Rompuy deed dat al, maar op een andere manier. Afgezien van één partij in dit halfroond, hebben wij allen de ambitie om de Vlaamse overheid kleurrijker te maken en kansengroepen werk te verschaffen. Abstractie makend van wie gelijk heeft in de discussie over quota, heeft mevrouw Zamouri gezegd dat zij voor streefcijfers is. Zij deed een warme oproep om daar werk van te maken. Wij moeten die oproep ter harte nemen.

Mevrouw Khadija Zamouri: Ik wil toch even reageren op wat hier is gezegd. Ik heb hier zelf Nederlands moeten leren. Ik denk dus te weten wat het verschil is tussen streefcijfers en opgelegde streefcijfers. Wie zegt dat hij tegen opgelegde streefcijfers is, die heeft zich duidelijk uitgedrukt.

Minister, afsluitend wil ik u zeggen dat het tijd is om orde op zaken te zetten. Kif Kif en het Minderhedenforum stellen dat zij niet of pas nu een mail hebben ontvangen. Dat is jammer. Als dit wordt aangekaart, dan is dat niet om uw beleid te bekritisieren, maar omdat men bezorgd is over het feit dat een zeer belangrijke bevolkingsgroep systematisch wordt uitgesloten. Wie moeten dus durven die groep te benoemen en aan het probleem remediëren, om zo onze economie vooruit te helpen. (*Applaus bij Open Vld en CD&V*)

De voorzitter: De heer Van Malderen heeft het woord.

De heer Bart Van Malderen: Voorzitter, minister, collega's, in moeilijke tijden als deze vragen mensen heel terecht een sterke, efficiënte overheid die kan steunen op performante, gemotiveerde ambtenaren. Dat realiseren moet onze dagdagelijkse ambitie zijn. Ik ben ervan overtuigd dat de Vlaamse administratie elke dag daadwerkelijk het beste van zichzelf geeft om dat waar te maken.

Het is een open deur intrappen wanneer ik zeg dat onze maatschappij complexer is geworden. Diversiteit is, tot spijt van wie het benijdt, een dagelijkse realiteit. Een eigentijds personeelsbeleid moet rekening houden met dat gegeven. Onderzoek wijst uit dat een organisatie die in haar personeelsbeleid rekening houdt met alle aspecten van de samenleving, gewoon beter werkt. Het is dus in het belang van alle Vlamingen om een krachtdadige overheid te hebben die ook een afspiegeling is van geheel Vlaanderen. Jobpunt heeft daarin een taak, en Jobpunt moet daarvoor ook de nodige middelen krijgen.

Blijkbaar zijn de klanten tevreden over de werking van Jobpunt. Vanochtend las ik het opiniestuk van de stadssecretarissen. Ik las ook het artikel van het college van de leidend ambtenaren waarin zij hun verbazing uitdrukken over de kritiek en stellen dat zij de aanpak van Jobpunt steunen.

De klanten zijn tevreden, maar de cijfers zijn wat zij zijn, en die zijn niet positief. Er is dus meer aan de hand. Het zou ook misplaatst zijn om het enkel over Jobpunt te hebben. Er gebeurt immers ook een grote instroom via Selor. Ik richt mij dus heel specifiek tot minister Bourgeois. Wegens de personeelsstop is het aantal aanwervingen laag, en zijn de tewerkstellingskansen voor mensen uit kansengroepen ook erg laag.

Ik wil ook benadrukken dat een divers personeelsbeeld meer inhoudt dan kijken naar het percentage van allochtonen dat in dienst is. Ik denk dat wij op dat punt een bondgenoot in u vinden.

Het gaat ook over personen met een handicap. Daarvoor scoren we ook zeer laag. Ik lees dat u eraan denkt om de streefcijfers te verlagen. Op zich is het een te betreuren signaal dat we dat niet halen. Een correct personeelsbeleid zou ook rekening moeten houden met kortgeschoolden, met ouderen, met herintreders. En het gaat niet alleen over aanwervingen, maar ook over doorstroming en promotie. We hebben geen divers personeelsbeleid als allochtonen systematisch op de laagste regionen terug te vinden zijn.

Minister, wij vragen van u ambitie om ook bij de overheid waar te maken wat uw collega en partijgenoot minister Muylers van bedrijven, werkzoekenden en werknemers vraagt: werk maken van een ambitieus human-resourcesbeleid, dat rekening houdt met de diversiteit die onze samenleving typeert. Omdat dat beter is, maar ook uit bittere noodzaak. De vergrijzing zal er ons steeds dwingender toe nopen om alle talenten in de samenleving te benutten. Telkens ik minister Muylers daarover ondervraag – en morgen krijgen we daartoe opnieuw de kans – krijg ik duidelijke antwoorden. De problemen zijn dus gekend. We vragen dan ook met aandrang dat u effectief aan de slag gaat in verband met zaken als nationaliteitsvereiste en diplomafetisjisme, waarbij u de erkenning van elders verworven competenties stimuleert. Wij vragen u ook streefcijfers per entiteit, die rekening houden met de specifieke eigenschappen van deze entiteiten. Wij vragen u om streefcijfers op te nemen in de jaarlijkse ondernemingsplannen.

Minister, wij willen een heel duidelijke opstap in deze legislatuur. Als het doel 2015 is, moeten wij daar niet eind 2014 aan beginnen. Vandaag bezorgt de Sociaal-Economische Raad van Vlaanderen (SERV) ons een reeks van heel concrete aanbevelingen met betrekking tot elk aspect van een divers personeelsbeleid.

Collega's, met uitzondering van de heer Dewinter heeft iedereen die hier vandaag iets heeft gezegd, in essentie zijn bezorgdheid uitgedrukt over de ondervertegenwoordiging van kansengroepen in het Vlaamse personeelsbestand: allochtonen, mensen met een handicap, laaggeschoolden, langdurig zieken. Iedereen, behalve de heer Dewinter. (*Opmerkingen bij Vlaams Belang*)

Ik wil dus oproepen om hier een coalitie van de welwillenden te maken. Die coalitie moet vanuit dit parlement een heel duidelijk 'ja' sturen naar heel Vlaanderen: ja, er is voor iedere Vlaming, ongeacht de achtergrond en specifieke aspecten, een eerlijke kans voor iedereen die zijn competenties en motivatie wil ter beschikking stellen van Vlaanderen en zijn inwoners. (*Applaus bij sp.a, CD&V en Open Vld*)

De heer Filip Dewinter: Mijnheer Van Malderen, dat is de klassieke truc van iedereen die het quotabeleid, het streefcijferbeleid verdedigt: een amalgaam maken van een aantal doelgroepen en doen alsof dezelfde problematiek geldt voor allochtonen, vrouwen, gehandicapten. Ik denk dat vrouwen en gehandicapten het langzaam maar zeker hartsgrondig beu zijn om altijd in dezelfde zak te worden gestoken, om altijd over dezelfde kam te worden geschoren. U moet er eens mee ophouden met de vrouwen en de gehandicapten als een excuus te gebruiken om uiteindelijk te doen wat u echt wilt doen: allochtonen bevoordelen, allochtonen positief discrimineren. Hou ermee op vrouwen en gehandicapten als alibi te gebruiken om een beleid van anti-Vlaams racisme te voeren. (*Applaus bij het Vlaams Belang*)

De heer Bart Van Malderen: Mijnheer Dewinter, u wilt muren bouwen, wij willen drempels slopen. Voor iedereen. (*Applaus bij sp.a en CD&V*)

De voorzitter: De heer Segers heeft het woord.

De heer Willy Segers: Voorzitter, minister, collega's, vandaag debatteren we over de aanklacht dat diversiteit geen prioriteit zou zijn bij de selectie van kandidaten voor Jobpunt Vlaanderen. Dit is geen nieuwe materie: minister Bourgeois beantwoordde in de commissie al meerdere keren de vraag naar een stand van zaken in verband met cijfers en streefcijfers.

Om concreet te antwoorden op de gestelde uitdaging moeten wij eerst en vooral duidelijk stellen dat Jobpunt Vlaanderen geen personeel aanwerft en hiervoor dus niet verantwoordelijk kan worden gesteld. Aanwervingen gebeuren via de verschillende entiteiten. Die zijn gebonden aan uiteenlopende regels, zoals de gelijke toegang tot het openbaar ambt en de objectieve beoordeling van kandidaten. Jobpunt kan dus aan de overheden op zich geen mensen voorstellen die zichzelf geen kandidaat hebben gesteld en/of niet aan de selectiecriteria voldoen.

Bovendien gelden bij de aanwerving ook de gewone kwaliteitsregels: de kandidaat dient over de nodige capaciteiten, competenties en kwaliteitsvereisten te beschikken. Daarnaast is het ook belangrijk te stellen dat een beleid dat gestoeld is op positieve discriminatie, ook niet de koers is die de Vlaamse overheid wenst te varen. Bovendien is dat niet wettelijk.

Niettemin voert de Vlaamse overheid wel degelijk een diversiteitsbeleid. Dat is dan weer iets anders. Diversiteit is immers een maatschappelijk feit, dat ook in de personeelsinvulling van de Vlaamse overheid de nodige aandacht verdient. Dat Jobpunt inzake diversiteit inderdaad waarschijnlijk hier en daar beter kan scoren, zal niet de loutere schuld van Jobpunt zijn. Daar zijn ook andere actoren verantwoordelijk voor.

De Vlaamse overheid heeft, wat allochtonen betreft, al een inspanning geleverd. Vandaag zit men aan 2,7 procent, waar het streefcijfer 4 procent is. Men komt van 1 procent. Met andere woorden: nog beter dan met deze beeldspraak kan het woord 'streefcijfer' niet uitgebeeld worden.

Deze streefcijfers gelden nu per entiteit en zijn opgenomen in de managements- en beheersovereenkomsten. De leidinggevende ambtenaren worden daar overigens op geëvalueerd door hun bevoegde ministers. Dat is een principe dat we vanuit de N-VA alleen maar kunnen bepleiten en ondersteunen.

Het interessante aan de betogen van de meeste voorgaande sprekers ging over wat de toekomst te bieden heeft. Natuurlijk zal de samenwerkingsovereenkomst met Jobpunt herbekeken worden naar aanleiding van het tienjarige bestaan. Misschien is het inderdaad daar dat we eens de hoofden bij elkaar moeten steken om tot een verdere verfijning en verbetering van deze formule te komen. Aanpassingen moeten uiteraard zeer nauwkeurig en weloverwogen gebeuren. Dat daar enige tijd over gaat, is wat ons betreft niet zo erg.

We willen zeker ook de nodige ruimte om aandacht te besteden aan andere doelgroepen. Het debat ging vandaag vooral over allochtonen, maar er zijn ook heel wat andere doelgroepen. Men kan daar namens de Vlaamse overheid toch nog wat klemtonen leggen.

De N-VA vindt het dan ook een terechte keuze dat men iets langer wil overleggen en comfortabel aan een nieuwe overeenkomst wil beginnen. Zo heeft men ook bewust gewacht op de nieuwe raad van bestuur, die na het zomerreces werd opgestart. Het is in elk geval de bedoeling om rond 2012 te landen, een timing waar wij perfect mee kunnen leven en waar de minister ongetwijfeld nog meer toelichting bij zal geven.

Wij hebben er alle vertrouwen in dat onze minister bevoegd voor deze materie, in samenwerking met Jobpunt Vlaanderen, maar vooral ook met alle andere betrokken actoren die hierin een rol spelen en een verantwoordelijkheid dragen, het uitgestippelde diversiteitsbeleid verder vorm zal geven en op middellange termijn de voorziene streefcijfers zal halen. *(Applaus bij de meerderheid)*

De voorzitter: De heer Sabbe heeft het woord.

De heer Ivan Sabbe: Voorzitter, minister, collega's, soms komt deze prachtige koepelzaal mij over als een kaasstolp: wij doen hier wat onder elkaar en bespreken wat, maar dit is een wereld die volledig en strikt geïsoleerd is van wat er zich buiten de kaasstolp afspeelt. Wat zich buiten de kaasstolp afspeelt, is bij mijn weten dat men bij het rekruteren kijkt naar de juiste man of vrouw voor de juiste job. Dat is het enige wat telt.

Er is hier al gediscussieerd over het geslacht der engelen, namelijk over de vraag of het nu quota of streefcijfers zijn. Als iemand een budget of een begroting opmaakt en hij legt daar een streefcijfer in vast, is dat toch om dat cijfer te halen? Of niet soms? En dus wordt een streefcijfer automatisch een quotum.

Dat is de insteek die we hier moeten hanteren. Het maakt niet uit of het om een overheid of om een private onderneming gaat. Het gaat erom the right man or woman on the right place te plaatsen.

Jobpunt Vlaanderen is ondertussen al vanuit verschillende hoeken uit de wind gezet. Het college van ambtenaren-generaal, waar de leidende ambtenaren van de administratie deel van uitmaken, heeft zich van de uitspraken gedistantieerd. De stadssecretaris van Gent heeft zich tijdens het lezen van dit artikel zowaar in zijn koffie verslikt. Minister Bourgeois heeft al verklaard dat we de schuld voor het mank diversiteitsbeleid van de Vlaamse overheid niet enkel in de schoenen van Jobpunt Vlaanderen mogen schuiven.

Hoewel de Vlaamse overheid al jarenlang zwaar op diversiteit inzet en de Vlaamse Regering haar administratie in het verleden al concrete streefcijfers heeft gegeven, telde 73 procent van de Vlaamse administraties en overheidsinstellingen in 2010 minder dan 2,5 procent allochtone werknemers. Amper 8 van de bijna 80 diensten haalde het streefcijfer van 4 procent.

Die cijfergegevens bewijzen nogmaals dat het opleggen van quota en het vastleggen van streefcijfers geen nut heeft. Ik ben het roerend eens met de leidende ambtenaren. We mogen gelijke kansen niet zomaar met positieve discriminatie gelijkstellen.

Onzes inziens gaat het een brug te ver om quota en streefcijfers te gebruiken om bij aanwervingen mensen van allochtone afkomst voor te trekken. Volgens de kritiek die in het artikel in De Standaard te lezen staat, leeft bij enkele topambtenaren en personeelsmanagers trouwens al een zeker wantrouwen ten aanzien van Jobpunt Vlaanderen. De vraag is dan ook hoe de minister dit wantouwen zal trachten weg te werken.

Het principe van de gelijke behandeling is belangrijk voor elke wervings- en selectieprocedure. Het moet steeds gaan om de zoektocht naar geschikt personeel. Dit staat los van afkomst, leeftijd, handicap of overtuigingen. Een gelijkekansenbeleid mag op geen enkele wijze en op geen enkel ogenblik tot een positieve discriminatie leiden.

De minister werkt momenteel aan een nieuwe samenwerkingsovereenkomst met Jobpunt Vlaanderen. Ongetwijfeld zal naar aanleiding hiervan ook worden bekeken welke bijkomende initiatieven op het vlak van de diversiteit de Vlaamse overheid samen met Jobpunt Vlaanderen kan nemen. Ik zou de minister dan ook willen vragen in welke mate hij het opportuun acht om in de nieuwe samenwerkingsovereenkomst met Jobpunt Vlaanderen nog streefcijfers op te leggen.

Volgens mij moeten we het debat verruimen. Deze problematiek heeft niet enkel betrekking op de Vlaamse overheid als werkgever, maar op alle bedrijven in Vlaanderen. Ik heb vorige week trouwens al een actuele vraag over de werkgelegenheidsgraad van allochtonen gesteld. Dit gaat natuurlijk verder dan de bevoegdheid van minister Bourgeois. Dit gaat meer in de richting van de bevoegdheden van de minister van Werk.

We hebben daar toen een uitvoerige discussie over gevoerd. Het gaat niet enkel om een welbepaalde groep en ook niet om de aanwervingszijde. Het gaat om de activeringszijde. We weten allemaal dat 50-plussers, allochtonen, laaggeschoolden en mensen met een arbeidshandicap de groepen met de hoogste werkloosheid vormen. In die groepen valt drie vierde van de werkloosheid terug te vinden.

We moeten hier geen discussie over positieve discriminatie voeren. Het werk moet aan de kant van het aanbod worden geleverd. In het debat over het diversiteitsbeleid weerklinkt de

verzuchting dat de vraag naar diversiteit en naar werknemers van vreemde origine niet altijd met het aanbod spoort.

Meestal wordt het gebrek aan talenkennis aangehaald. Eigenaardig genoeg bewijzen de praktijk en een recent doctoraatsonderzoek dat dit niet de meest belangrijke factor is. De arbeidsmarkt vindt de taal blijkbaar minder essentieel dan het opleidingsniveau en de herkomst, die beide als doorslaggevend worden beschouwd.

Het is de taak van de minister van Werk ervoor te zorgen dat minstens een gedeelte van de 46.377 allochtone werkzoekenden de juiste motivatie krijgt en door de VDAB en andere entiteiten wordt geactiveerd. Ze moeten, ongeacht wie de werkgever is, de weg naar de arbeidsmarkt vinden. (*Applaus bij LDD en het Vlaams Belang*)

De voorzitter: Mevrouw Pehlivan heeft het woord.

Mevrouw Fatma Pehlivan: Voorzitter, begin dit jaar heb ik een vraag om uitleg gesteld over hetzelfde onderwerp. Ik wil gewoon citeren wat de minister me toen in verband met bepaalde maatregelen heeft geantwoord.

U antwoordde toen: “Ik werk momenteel maatregelen uit – maar daar bestaat nog discussie over met de vakbonden – die niet alleen bedoeld zijn om mensen van allochtone afkomst aan te trekken, maar ook andere mensen. Ik heb het dan over het invoeren van elders verworven competenties. Soms hebben mensen in hun land van herkomst een competentie verworven, maar kunnen ze die niet laten valideren.” Minister, hoever staat u daarmee? Neemt u dit op in uw samenwerkingsakkoord met Jobpunt Vlaanderen?

Verder zei u dat in dat u dialoog bent over de samenwerkingsovereenkomst die u zult sluiten met Jobpunt Vlaanderen. U zei ook dat u specifiek zou vragen om extra acties te ontwikkelen voor de verschillende doelgroepen, waaronder de mensen van allochtone afkomst. Welke specifieke acties zult u opnemen?

De voorzitter: Minister Bourgeois heeft het woord.

Minister Geert Bourgeois: Voorzitter, collega's, deze Vlaamse Regering voert een zeer actief, zeer duidelijk en zeer bewust diversiteitsbeleid. We willen komen tot evenredige arbeidsparticipatie. We werken aan een inclusieve samenleving. Uit dit debat begrijp ik dat ongeveer iedereen op dezelfde lijn zit, met uitzondering van de heer Dewinter en zijn fractie. Hij stelt dat het gaat over een debat tussen Vlamingen en niet-Vlamingen, waardoor hij bewijst dat hij het niet begrijpt of dat hij een beleid wil voeren dat er haaks op staat.

Mijnheer Dewinter, het debat gaat allang niet meer over het tewerkstellen van Vlamingen of niet-Vlamingen. U kent de definitie van allochtoon: onder meer een Vlaming, met de Belgische nationaliteit, waarvan beide grootouders niet die nationaliteit hadden of waarvan de ouders uit een niet-EU-land komen of die zelf uit een niet-EU-land komt. Het debat gaat in heel grote mate over arbeidsparticipatie van nieuwe Vlamingen met onze nationaliteit die moeite hebben om op die arbeidsmarkt binnen te geraken. U voert een totaal ander discours. U wilt geen inclusief beleid. U vindt dat die mensen er niet bij horen. U voert het debat net zoals u dat voerde met uw partij voor die van naam veranderde. U voert een voorbijgestreefd debat. (*Applaus bij sp.a en de N-VA*)

Collega's, ik kom van een zeer interessant onderhoud met een Deense delegatie over onze interne staatshervorming en over het witboek. De Denen hebben ook hun zeer interessant model uiteengezet. Jammer genoeg heb ik de vergadering vroegtijdig moeten verlaten omdat dit debat gevoerd wordt. De 'keynote speaker' van Denemarken was een Deense vrouw van Aziatische afkomst. Die vrouw heeft als Deen over die Deense intense staatshervorming gesproken. Zij behoort tot die Deense gemeenschap, net zoals mijn algemeen directeur bij Binnenlands Bestuur, die van Tunesische origine is, een Vlaming is, met ons het debat voert over inburgering, en dat discours met ons deelt.

Mijnheer Dewinter, u en uw fractie zijn blijven steken in een totaal voorbijgestreefde visie. (*Applaus bij CD&V, Open Vld, sp.a, de N-VA, LDD en Groen!*)

Collega's, wij voeren dat diversiteitsbeleid binnen een wettelijk kader. Wij zijn een overheid en dus gehouden aan het gelijkheidsbeginsel. Wij willen dat gelijkheidsbeginsel ook blijven hanteren. Iedereen die wil solliciteren bij de Vlaamse overheid, wordt op een gelijke manier behandeld. Zo hoort het ook. Indien dat niet gebeurt, staan er rechtsmiddelen open.

Het tweede principe is het principe van niet-discriminatie. We gaan voor gelijke toegang tot het openbaar ambt. Dat zullen we blijven cultiveren en daar zullen we ons blijven aan houden.

Mijnheer Dewinter, u maakt er een amalgaam van. Wij voeren geen positieve discriminatie omdat wij met deze regering geen beleid van positieve discriminatie willen voeren en omdat het onwettig is. Positieve discriminatie is strijdig met de Grondwet, is strijdig met het gelijkheidsbeginsel, is ook teruggedreven door het Europees Hof van Justitie. Je mag niet positief discrimineren. Wij voeren dat beleid dus ook niet.

Wij zeggen dat iedereen met gelijke kansen aan de meet moet kunnen starten. Wij werven aan en benoemen diegene die eerst aan de meet is. Er bestaat geen discussie over. Het enige wat ik in het Vlaams personeelsstatuut (VPS) heb ingevoerd, is dat we, als mensen uit de kansengroepen met twee gelijktijdig aan de meet komen, dan zeggen dat de ondervertegenwoordigde groep bij een totaal gelijke beoordeling – en dat doet zich maar heel zelden voor – voorrang krijgt. We hebben het meegemaakt met een leidend ambtenaar in de vorige regeerperiode. Een man en een vrouw scoorden ex aequo. De vrouw is tot leidend ambtenaar benoemd omdat het streefcijfer niet bereikt was. Dat is geen positieve discriminatie. Positieve discriminatie is dat je zegt dat de persoon uit de doelgroep automatisch wordt benoemd tot je aan quota komt, quota die wij niet hanteren.

Ik kom tot het volgende principe. Wij werken inderdaad met streefcijfers. We hebben de bedoeling dat in onze arbeidspopulatie tegen een bepaald jaar diverse doelgroepen met een bepaald cijfer vertegenwoordigd zijn. Dat zijn geen quota. Quota betekenen dat zoveel procent van je aanwervingen en zoveel procent van je personeelsbestand uit mensen van de doelgroepen bestaat. Dat is niet zo, anders zou dit debat trouwens niet gevoerd worden want wij bereiken die streefcijfers nog altijd niet, hoe goed ze ook bedoeld zijn.

Die streefcijfers zijn al een hele tijd vastgelegd. Toen ik in 2004 minister werd, had de vorige – paarse – regering het streefcijfer voor mensen met een arbeidshandicap vastgesteld op 4,5 procent, te bereiken tegen 2015. Een aartsmoeilijke opgave. Het cijfer was vastgelegd begin 2004. Er waren nog geen maatregelen genomen om daartoe te komen. Ik geef u straks welke maatregelen wij nemen.

We hebben in 2004 streefcijfers bepaald voor vrouwen in leidende functies, voor mensen van allochtone afkomst. Ik geef u straks de cijfers en de stand van zaken.

Ik geef u eerst de algemene maatregelen die ik genomen heb. Ik heb die al herhaaldelijk opgesomd in de commissie, maar ik wil ze toch even herhalen. Er zijn een aantal algemene maatregelen die ervoor moeten zorgen dat de streefcijfers door de leidend ambtenaren nageleefd worden. In de eerste plaats schrijven we die streefcijfers in in de beheerovereenkomsten en de managementovereenkomsten. We zorgen er ook voor dat de leidend ambtenaren daar op geëvalueerd worden. Het is niet vrijblijvend. We gaan na welke acties zij ondernomen hebben en of ze ook voldoende acties ondernomen hebben. Inderdaad, niet alle entiteiten hebben het streefcijfer van bijvoorbeeld 4,5 procent. Daarom werken we ook bottom-up en laten we de leidend ambtenaar zijn verantwoordelijkheid nemen. Per beleidsdomein moet dat streefcijfer overeind blijven, maar in een kleinere entiteit waar bijvoorbeeld geen pensioenstellingen zijn, is dat moeilijk. Ik kan een voorbeeld geven uit het Agentschap Binnenlands Bestuur. De komende jaren gaat daar niemand met pensioen. Dan kan je moeilijk zeggen dat je binnen de kortste keren aan dat streefcijfer komt, maar het

streefcijfer blijft wel gelden voor het hele domein. Het is dus goed dat je voor de entiteiten verschillende streefcijfers kunt hebben maar dat de algemene doelstelling toch overeind blijft. Ik herhaal het: we nemen het streefcijfer op in de beheerovereenkomst en in de managementovereenkomsten en we evalueren die ook.

Een tweede algemene maatregel voor alle doelgroepen bestaat erin dat ik al in de vorige regeerperiode in het Vlaams personeelsstatuut heb laten inschrijven dat, indien de beoordeling een gelijke stand oplevert, de kandidaat uit de ondervertegenwoordigde groep voorrang krijgt. Dat spoort met de rechtspraak. Dat blijft ook overeind. Dat is niet aanvechtbaar bij de Raad van State. Dat is een zeer goede maatregel om het streefcijfer te helpen bereiken.

Een derde algemene maatregel behelst het vele sensibiliseringswerk dat de Vlaamse Emancipatieambtenaar verricht. Zij brengt heel veel mensen bij elkaar, bouwt netwerken op, stimuleert mensen om te participeren en te solliciteren, hetzij voor leidende functies, hetzij voor nieuwe functies.

Ik kom tot de diverse maatregelen die we nemen per doelgroep. Er zijn immers ook vragen gesteld over mensen met een handicap, en terecht. Ik heb ingevoerd dat 1 procent van de betrekkingen gereserveerd kunnen zijn voor mensen met een zware arbeidshandicap. Dat zijn die mensen die niet met gelijke kansen aan de meet kunnen vertrekken. Dat zijn die mensen waarvan vaststaat dat, als ze de proeven en examens moeten afleggen en de assessments moeten doorstaan voor mensen zonder beperking of mensen met een minder zware handicap, ze gewoon niet in aanmerking kunnen komen.

Ook hebben we ingevoerd dat er arbeidspostaanpassingen kunnen gebeuren. Het is goed mensen met een handicap in dienst te nemen, maar veel van die mensen hebben aangepaste arbeidsomstandigheden nodig. Een erg voor de hand liggende zaak is bijvoorbeeld een groot computerscherm voor mensen met een visuele handicap. Er zijn een reeks maatregelen genomen om die arbeidsposten aan te kunnen passen.

Voor mensen met een handicap is er ook een rendementsondersteuning. Ook in deze budgettaire penibele tijden heb ik het bedrag verhoogd. Leidend ambtenaren die iemand met een beperking in dienst nemen die door die beperking niet voor 100 procent kan presteren, kunnen rendementsondersteuning krijgen. Dat is een andere stimulerende maatregel.

Wat de vrouwen betreft, hebben we met de Emancipatieambtenaar heel wat maatregelen genomen. Een voorbeeld is Vlechtwerk, dat vrouwen stimuleert om te solliciteren voor leidende functies, hetzij in het middenkader, hetzij in het topkader.

Zoals beloofd geef ik u de resultaten van het doelgroepenbeleid. Wat vrouwen in het middenkader en het leidend kader betreft, bedraagt het streefcijfer 33 procent tegen 2015. We maken zeer veel vooruitgang op dat vlak. Momenteel bestaat ons middenkader voor 29 procent uit vrouwen. We zijn dus nog 4 procent verwijderd van dat streefcijfer. Voor de topambtenaren bedraagt het aandeel 24 procent. Dat kan schommelen van jaar tot jaar. Het is al eens 25 procent geweest. Dat is een heel kleine groep. Vaak hangt dat cijfer af van één persoon meer of minder. Bij de start van beter bestuurlijk beleid (BBB) was nauwelijks 10 procent van onze leidend ambtenaren van het vrouwelijke geslacht. Ook op dat vlak boeken we dus veel vooruitgang. Ter vergelijking: federaal bestaat het topkader voor 8 procent uit vrouwen.

U kent onze definitie van mensen van allochtone afkomst. Ik beklemtoon nogmaals dat het niet noodzakelijk, en zelfs in grote mate niet gaat over mensen van niet-Belgische nationaliteit. Het gaat over Vlamingen zoals u en ik, die echter een vreemde origine hebben, die via hun ouders, hun grootouders een migratieachtergrond hebben. Het streefcijfer voor die groep is 4 procent tegen 2015. We hebben zeer veel vooruitgang geboekt op dat vlak. Bij het begin van BBB in 2006 ging het over 1,1 procent.

Het afgelopen jaar hebben wij een groei meegemaakt tot 2,7 procent. We stonden in 2009 aan 2 procent. Als we die groei kunnen volhouden, dan zitten wij in 2014 al aan het streefcijfer van 4 procent. Als er elk jaar een groei zou zijn van 0,7 procent, dan zitten we aan 4,1 procent in 2014. Dat is dus een zeer goede evolutie.

Ik moet eraan toevoegen dat het reële cijfer ongetwijfeld hoger ligt, want het gaat hier over cijfers op basis van vrijwillige registratie. Wij hebben geen registratiesysteem van mensen die zich bij onze overheid aanmelden op grond van hun origine. Met die cijfers zitten we nu aan 2,7 procent. Bij de start in 2006 was het cijfer 1,6 procent. Collega's, dat betekent dat met die groei van 0,7 procent er vorig jaar 317 allochtone collega's bij zijn gekomen.

Ik kom tot de mensen met een arbeidshandicap. Het streefcijfer ervan is bepaald door de regering in 2004, voor ik minister was. Het bedraagt 4,5 procent tegen 2015. Wel, we zitten daar met een zeer groot probleem. Iedereen die het volgt, weet dat. We zaten eind december 2010 aan 1,2 procent van ons personeelsbestand. In 2006 bij de start van de tellingen, zaten wij aan 0,7 procent. Een substantiële instroom van mensen met een arbeidshandicap is zeer moeilijk. Er is een werkgroep opgestart met het lijnmanagement, met het Departement Werk en Sociale Economie en met de dienst Emancipatiezaken. Deze werkgroep stelt voor om het cijfer bij te stellen op 3 procent tegen 2015.

Er zijn een aantal argumenten voor. In de eerste plaats weet iedereen die realistisch is, dat we het cijfer van 4,5 procent nooit zullen kunnen halen tegen 2015.

Ten tweede steunt het streefcijfer van 3 procent vooral op de berekening van de entiteiten en de lijnmanagers zelf die bottom-up zeggen dat 3 procent een haalbaar cijfer is waar we werk van moeten kunnen maken. Ongeveer de helft van de entiteiten, namelijk 26, hebben nu al een entiteitspecifiek streefcijfer van 2,91 procent. Dat zit dus niet zo ver van die 3 procent.

Een derde reden is de mobiliteitsproblematiek. Voor veel mensen met een arbeidshandicap is het niet eenvoudig om te komen werken in Brussel. U weet dat het overgrote deel van onze jobs zich in Brussel bevindt.

Een laatste punt is dat mensen met een arbeidshandicap veelal geen diploma hebben voor niveau A. U weet dat er zich binnen onze organisatie een verschuiving aan het voordoen is. We hebben veel minder C's en D's en veel meer B' en A's omdat er veel minder manueel en materieel werk is. We werken steeds meer als slagkrachtige organisatie met mensen met een universitair diploma of een diploma van hoger onderwijs, en in die doelgroep vind je jammer genoeg veel minder mensen met die diploma's.

Tot slot wil ik erop wijzen dat we in Vlaanderen een sterk uitgebouwd net hebben van beschutte werkplaatsen. 24.000 mensen met een arbeidshandicap werken in beschutte werkplaatsen. Gelukkig is dat zo. Dit zijn natuurlijk ook mensen die niet onmiddellijk gemotiveerd zijn om bij de overheid te komen werken. Tot slot is er ook de inactiviteitsval die een rol speelt. De opstap naar werk, zeker in een job van D-niveau, betekent niet altijd dat je je materieel verbetert, zeker als je rekening houdt met de verplaatsingen en de bijkomende kosten.

Ik kom tot Jobpunt. Ik wil vooraf beklemtonen dat Jobpunt gebonden is aan heel strenge kwaliteitsnormen, laat ons dat niet vergeten. Ik wil dat nog eens duidelijk bepalen. Jobpunt doet de voorbereiding van de selecties. De aanwervingen gebeuren door de leidend ambtenaren. De regering werft de leidend ambtenaren aan en de leidend ambtenaren werven hun medewerkers aan en doen ook de bevorderingen. Jobpunt is gebonden door zeer strenge criteria, en terecht.

Het eerste criterium is dat van gelijke toegang en gelijke behandeling. Iedereen wordt gelijk behandeld, ongeacht afkomst. Die normen gelden en zijn ook afdwingbaar in de rechtsstaat waarin we leven. Het tweede criterium is dat Jobpunt gebonden is door onze kwaliteitsnormen en dus objectief te werk moet gaan. Jobpunt mag geen kandidaten

selecteren die niet beantwoorden aan de eisen of profielen. Leidend ambtenaren zijn er uiteraard niet mee gediend als er mensen aangeboden worden die daaraan niet beantwoorden. Dat is ongeacht de afkomst, autochtoon of allochtoon: er moet een selectie gebeuren die kwaliteit levert, waardoor hetzij de regering, hetzij de leidend ambtenaren de juiste beslissingen kunnen nemen. Ik wil beklemtonen dat die twee grote principes overeind moeten blijven in eender welke omstandigheid.

We maken werk van een nieuwe samenwerkingsovereenkomst. We hebben daarvoor gewacht op de nieuwe raad van bestuur. Ondertussen zitten we niet in een vacuüm, collega's. De oude beheersovereenkomst loopt verder. In de nieuwe samenwerkingsovereenkomst wil ik drie nieuwe klemtonen leggen: transparantie, kwaliteitsborging en diversiteit.

Is er wantrouwen? Is er kritiek ten opzichte van Jobpunt? Ik heb kennisgenomen van wat enkele anonieme ambtenaren gebracht hebben in de media. Het is niet zeer moedig om dat anoniem te doen. Elke ambtenaar heeft spreekrecht. Elke leidend ambtenaar die vindt dat Jobpunt tekortschiet, kan mij vinden, Jobpunt aanspreken en zijn kritiek bekendmaken. Ik heb geen kennis van wie die anonieme ambtenaren zijn.

Ik heb gelezen wat het College van Ambtenaren-Generaal (CAG) daarover schrijft. Het is ook in Knack gepubliceerd. Het CAG verdedigt Jobpunt. De B-aandeelhouders, een aantal secretarissen van grote steden, publiceren een tekst waarin zij hun tevredenheid uiten over het werk dat wordt geleverd. De Sociaal-Economische Raad van Vlaanderen, Kif Kif, de Vlaamse Adviesraad voor Bestuurszaken (VLABEST), het Minderhedenforum en het Gebruikersoverleg Handicap, Chronische Ziekte en Arbeid hebben wel kritiek geuit.

Wat doet Jobpunt nu al, collega's? Jobpunt zorgt voor een diverse beeldvorming in de advertenties. Dat kunt u allemaal controleren: zowel op websites als in de gedrukte media zult u zien dat de advertenties een divers beeld creëren. Jobpunt verspreidt wekelijks advertenties onder de doelgroepenorganisaties en zorgt ervoor dat specifiek de doelgroepen kennis hebben van de vacatures. Jobpunt leidt de eigen selectieverantwoordelijken op inzake diversiteit en eist dat de externe consultants, de bureaus waarmee Jobpunt werkt, evenzeer hun selectieverantwoordelijken opleiden inzake diversiteit. Er is een deontologische code die geldt voor Jobpunt en de externe bureaus en die onder andere de principes bevat van niet-discriminatie en gelijke kansen voor iedereen. Jobpunt neemt deel aan de Kif Kif-beurs, zamelt daar spontane sollicitaties in en bezorgt die aan de leidend ambtenaren.

Ik hoor hier opmerkingen dat dat laatste vatbaar is voor kritiek. Het zou het laatst gebeurd zijn in 2009. Ik hoor ook opmerkingen dat de doorstroming van de advertenties naar de doelgroepen onvoldoende zou gebeuren. Ik noteer dat en neem het mee. Ik zal het uiteraard bespreken met de leidend ambtenaar. Ik kan er nu niet op antwoorden. De leidend ambtenaar kan zich hier ook niet verdedigen. Ik neem akte van die opmerkingen en ik neem die mee.

Wat moet er bijkomend gebeuren, collega's? Zoals ik ook aan de pers heb gezegd, kan alles beter, dat is evident: wij kunnen beter, de leidend ambtenaren kunnen beter, Jobpunt kan beter. Je moet permanent zoeken naar verbetering en naar een nieuwe aanpak. Ik wil in de nieuwe samenwerkingsovereenkomst onderhandelen over een plan voor gelijke kansen en diversiteitsbeleid.

Ik wil dat er onderzoek gebeurt naar het imago van de Vlaamse overheid bij de kansengroepen. Ik zie nochtans geregeld rankings verschijnen over de aantrekkelijkheid van de overheden in dit land, waarbij de Vlaamse overheid steevast in de top staat. Vorig jaar heeft de Vlaamse overheid 317 mensen van allochtone afkomst aangeworven. Intuïtief denk ik dat we niet meteen een imagoprobleem hebben. Ik krijg ook geen klachten over discriminatie op de werkvloer.

Maar goed, het is misschien goed dat het imago op dat vlak eens onderzocht wordt en dat we bekijken of we daaruit conclusies kunnen trekken.

Ik wil ook dat er gerichte acties en campagnes gevoerd worden waarbij doelgroepen er nog meer toe aangezet worden om te solliciteren, want dat moet natuurlijk gebeuren: die mensen moeten solliciteren. Als ze zich niet komen aanmelden, kunnen ze natuurlijk ook niet door de selecties komen en voorgedragen worden aan de leidend ambtenaren, aan de aanwervingsorganen.

Tot slot wil ik ook dat er acties gebeuren die gericht zijn op de leidend ambtenaren, op de lijnmanagers, om te zien of daar een betere samenwerking of nog meer sensibilisatie kan gebeuren.

Wat we niet zullen doen, wil ik ook nog eens uitdrukkelijk herhalen. We zullen niet overschakelen op positieve discriminatie. Ik heb u de redenen daartoe al gegeven. We doen het niet omdat het ons beleid niet is en omdat het ook onwettig zou zijn.

We gaan niet naar quota. Er zijn geen quota, er zijn streefcijfers.

We zullen niet, zoals de SERV suggereert, de taalwetgeving aanpassen. We zijn daar immers niet voor bevoegd en bovendien is de taalwetgeving van essentieel belang. Ik heb herhaaldelijk gezegd in de commissie dat de taalvereisten natuurlijk niet even hoog liggen voor iemand in een D-functie als voor iemand die solliciteert voor een A-functie. Dat geldt voor autochtonen evenzeer. De taalkennisvereisten worden aangepast aan de niveaus, maar we zullen niet afstappen, mijnheer Sabbe, van het principe dat iemand die aangeworven wordt bij ons moet kunnen communiceren met de klant, met de burger, met de ondernemer en dat hij moet kunnen praten met zijn collega's, met zijn medewerkers, ook al zijn er dus nuances in de taalkennisvereisten die we stellen.

De SERV zegt dat we iets moeten doen aan de nationaliteit. Nationaliteitsverwerving is een federale zaak, laat dat duidelijk zijn. Bovendien speelt nationaliteit hier geen grote rol. U weet dat we werken met de Europese Economische Ruimte (EER) waarbij de nationaliteitsvereiste geen rol mag spelen door de regels die opgelegd zijn. Bovendien heeft het overgrote deel van mensen van allochtone afkomst die solliciteren, onze nationaliteit. Als wij van die vereiste zouden afstappen, dan zullen we heel snel op de Raad van State botsen die de Grondwet wil laten naleven.

We zullen twee normen niet afschaffen. We zullen de gelijke toegang en de kwaliteitsnormen niet afschaffen. We gaan wel, mijnheer Sabbe en mevrouw Pehlivan, werk maken van elders verworven competenties (EVC's). U hoeft mij er niet van te overtuigen, mijnheer Sabbe, dat we af moeten van het diplomafetisjisme. Dat geldt niet alleen ten aanzien van mensen van allochtone afkomst, het kan perfect zijn dat een leidend ambtenaar een ICT-man aanwerft die geen diploma heeft in informatietechnologie, maar die top is in zijn vak en waarbij de competenties prevaleren.

Ik ben blij, mevrouw Pehlivan, dat u dit mee ondersteunt. Ik heb de zaak op de ministerraad geagendeerd, ik wil het Vlaams personeelsstatuut aanpassen. De Vlaamse Regering heeft geoordeeld dat er eerst een akkoord moet zijn met de vakbonden. De vakbonden van de SERV zouden het beste eens praten met de vakbonden bij de Vlaamse overheid. Minister Muyters voert een beleid dat gericht is op competenties. In de privésector werft men aan op basis van competenties, dat is het enige dat geldt. Wij zijn natuurlijk een overheid, wij moeten werken met principes die voor iedereen gelijk zijn. Ik ben het dus eens met de vakbonden die stellen dat er geen willekeur mag ontstaan, dat er geen voorkeurspolitiek mag worden gevoerd, maar natuurlijk moeten we met die EVC's kunnen werken. Ik heb er jaren op gehamerd dat we die mogelijkheid zouden krijgen. Wij hebben de sleutel niet in handen, de federale overheid heeft die in handen. Het Algemeen Principes Koninklijk Besluit (APKB) is nu aangepast, wij kunnen nu dus verder met EVC's.

Ik probeer nu al een jaar tot een akkoord te komen met de overheidsvakbonden om die EVC's ook gerealiseerd te krijgen. We hebben nu een principeregeling waarbij men akkoord gaat dat de beoordeling van die competenties zou gebeuren door de VDAB. Ik herhaal nogmaals dat

ik het eens ben met de vakbonden dat er bij de overheid een instantie moet zijn die op een objectieve manier kan oordelen over die competenties, over het feit of ze er al dan niet zijn. Ik kan me evenwel niet inbeelden dat de leidend ambtenaar uit mijn voorbeeld een ICT-profiel aanvaardt van een man of vrouw die daar niets van kent, want die leidend ambtenaar doet dan domme dingen en snijdt daarmee in eigen vlees.

Maar we zijn dus al tot het principe gekomen dat er een certificeerder van competenties zal zijn. Alleen moet die regeling nog kunnen worden omgezet in een akkoord dat ik vertaal in het Vlaams personeelsstatuut. Ik werk daar hard aan, ook omdat dat een sleutel is voor heel wat mensen van allochtone afkomst om werk te vinden bij de Vlaamse overheid. Wij hebben sollicitanten die afkomstig zijn uit Iran, Irak of eender waar. Zij hadden daar een diploma maar kunnen dat vaak moeilijk bewijzen. Zij kunnen echter wel aantonen dat zij de gevraagde competenties hebben.

Mijnheer Sabbe, u hoeft geen schrik te hebben. Dit is een prioriteit voor mij, net zoals het tewerkstellingsbeleid voor minister Muylers een prioriteit is. Alles kan natuurlijk beter, ik ben de eerste om dat te zeggen.

Ik heb geschetst welke maatregelen ik in lijn heb gebracht. Het gaat om een reeks maatregelen die ook effect sorteren. Wij boeken daar gestage vooruitgang in. Ik sta open voor alle positieve suggesties, binnen de wettigheid. We gaan die belangrijke principes niet loslaten. Het beleid dat we voeren, heeft succes. Ik ga ervan uit dat we het streefcijfer voor mensen van allochtone afkomst moeten kunnen halen, ook in die moeilijke omstandigheden. Wij moeten tegen 2014 een personeelsbestand hebben dat 5 procent lager ligt. Het is evident dat het in die omstandigheden moeilijker is. Er gebeuren minder aanwervingen dan voorheen. We zitten net als de vorige regering waar het principe 'Geen groei, geen snoei' gold, met constraints die daarop inspelen. De uitdaging blijft niettemin overeind.

Van elke entiteit, hoe klein ook, verwachten dat die het streefcijfer haalt, kan dus niet. Een aantal entiteiten zal in de periode van nu tot 2014 niemand zien vertrekken maar ook niemand aanwerven. Het streefcijfer blijft echter voor de totaliteit en voor het beleidsdomein. Wij werken dus heel gestaag aan een beleid dat gericht is op diversiteit, op evenredige arbeidsparticipatie en op een inclusieve samenleving zonder dat we voorrangregels of quota hanteren en zonder positieve discriminatie. We werken aan een inclusieve samenleving waar iedereen gelijke kansen heeft. (*Applaus bij de meerderheid*)

De heer Filip Dewinter: Minister, ik heb nog een paar opmerkingen. Ik krijg er wat van dat men 'pour besoin de la cause' vrouwen, gehandicapten en allochtonen over dezelfde kam scheert en dat men vrouwen en gehandicapten als glijmiddel gebruikt om de positieve discriminatie bij allochtonen verkocht te krijgen.

U zegt dat het geen positieve discriminatie is en dat u geen quota hanteert. Het gaat om een verhaal van streefcijfers, en dat is iets helemaal anders. Excuseer, maar we weten allemaal dat dit een verhaal is van politiek correcte newspeak waarbij men probeert door andere woorden aan dezelfde inhoud te geven, hetzelfde te bereiken.

U hebt letterlijk herhaald wat u trouwens in november 2006 al hebt gezegd. U hebt nogmaals gezegd: "Dit is geen positieve discriminatie, wel positieve actie. We brengen mensen aan de start op gelijke voet. Ze moeten hun wedstrijd doen en aan de meet geraken. Wie als eerste aan de meet komt, wordt benoemd. Als je met twee tegelijk over de meet komt, geven we de doelgroep voorrang in het kader van de positieve actie in de periode tot de streefcijfers bereikt zijn."

Als je dus met twee tegelijk aan de meet komt, geven we voorrang aan degene die tot de doelgroep behoort. Dat hebt u letterlijk gezegd, vandaag opnieuw.

Minister Geert Bourgeois: Dat is enkel het geval indien er een gelijke beoordeling is, en de aanwervende overheid een keuze moet maken tussen mensen met een exact gelijke

beoordeling. Dat is een situatie die zich zelden voordoet. Ik heb het een keer meegemaakt voor de aanwerving van een leidend ambtenaar dat twee in de finale geraakte kandidaten exact gelijk scoorden. Toen hebben we gezegd dat er een ondervertegenwoordiging was van vrouwen bij de leidend ambtenaren en hebben we voorrang gegeven aan de vrouw. Daarmee hebben we perfect legaal gehandeld. Daarbij streven wij ook naar het realiseren van dat streefcijfer. Dat wilt u niet maar dat willen wij dus wel. Het gaat dus over een andere visie.

De heer Filip Dewinter: Dit is de essentie van discriminatie. U behandelt twee mensen die identiek gelijk zijn in de testen, op een discriminerende manier, op basis van hun etnische afkomst.

Minister Bourgeois, stel u voor dat we de zaak omdraaien. Stel u voor dat bij een proef bij de overheid twee of drie of tien mensen gelijk scoren, en dan halen we er de etnische Vlamingen uit, wier grootouders of een van beide, niet in ons land zijn geboren. Dan geeft u de voorkeur aan degenen wier grootouders allebei in Vlaanderen zijn geboren. Het kot zou te klein zijn. Het Centrum voor gelijkheid van kansen en voor racismebestrijding (CGKR) zou hier ter plaatse zijn gekomen om klacht in te dienen en ons op de brandstapel te zetten.

Minister Bourgeois, weet u goed wat u zegt? Dit is een Vlaamse interpretatie van de Nürnberger Gesetze. (*Rumoer*)

Dat is het uiteindelijk, op basis van etnische afkomst. Een van de grootouders mag niet in Vlaanderen geboren zijn. Op basis van die etnische afkomst geven we de voorkeur aan degenen die dezelfde punten hebben bij een overheidsproef. Waar zijn we mee bezig? Dit is racisme van de allerergste soort. Mocht ik dat ooit in het 70-puntenplan van het Vlaams Blok zaliger hebben geschreven, ik weet niet wat me zou zijn overkomen. Maar u mag dat. In functie van de positieve discriminatie, de streefdoelcijfers en weet ik wat allemaal, mag er op basis van etnische afkomst een voorkeurbehandeling worden gevoerd ten aanzien van allochtonen.

Minister, u hebt gezegd dat het Vlaams Belang er niets van heeft begrepen, dat het niet gaat over mensen die anders zijn. Het zijn allemaal nieuwe Vlamingen, Vlamingen zoals wij allemaal. Neen, minister, in uw systeem zijn er occasionele Vlamingen, die Vlaming zijn als het hen goed uitkomt, die Vlaming zijn als het erop aankomt de rechten binnen te halen. Als het gaat over rechten, wordt beklemtoond dat ze Vlaming zijn. Als het gaat over plichten, zijn ze allemaal allochtoon. Dat is de realiteit en dat is het gevolg van dit systeem van positieve discriminatie.

Wat doet u? U voert geen discours van aanpassen, u voert geen discours van verantwoordelijkheid, u voert geen discours van hard werken. U voert via de positieve discriminatie, de streefcijfers en de quotasystemen, een permanent discours van discriminatie, racisme en achteruitstelling. Dan bent u verwonderd dat er een attitudeprobleem is, dat er een taalachterstand is, dat er allerlei culturele problemen zijn die worden aangehaald als reden om minder goed te scoren, met positieve discriminatie tot gevolg. U bent verantwoordelijk voor de problemen op het terrein en u zou sommige zaken kunnen oplossen indien u niet zou kiezen voor een links en progressief discours, maar voor een discours dat kordaat is, en gestoeld op verantwoordelijkheid zoals dat in het Nederland van Geert Wilders op dit moment wel het geval is. (*Applaus bij het Vlaams Belang. Rumoer*)

Minister Geert Bourgeois: Dit is het laatste woord dat ik nog wijd aan het discours van de heer Dewinter. Het getuigt van een verbazingwekkende verdraaiing van de feiten dat het eigenlijk geen antwoord verdient. We voeren een beleid dat werkt met inclusiviteit en streefcijfers, maar u blijft herhalen dat we het hebben over quota, dat we positief discrimineren. Ik wil aantonen dat dit niet het geval is en u blijft uw deuntje herhalen in de hoop dat het wordt gehoord door velen.

Uw desinformatie gaat zover dat u het inclusief beleid, dat gericht is op het bereiken van evenredige arbeidsparticipatie, van een inclusieve samenleving met strenge normen van

gelijke behandeling van iedereen, veroordeelt. Iedereen legt dezelfde examens af, en in heel uitzonderlijke gevallen spreken we over die ondervetegenwoordigde groep. Dan moet je discriminatoir oordelen. U zou dan de keuze maken voor de Vlaming met een stamboek tot in de dertiende eeuw. Wij hebben een beleid waarin de ondervetegenwoordigde doelgroep, in geval van totale gelijkheid – wat heel uitzonderlijk voorkomt –, tot het streefcijfer is bereikt, wordt benoemd.

Dat is natuurlijk niet de essentie van het verhaal. De essentie is wel dat wij er werk van maken om bij de ambtenaren van de Vlaamse overheid een afspiegeling van de diversiteit in de samenleving te realiseren. Als u dat racisme noemt, dan is er tussen ons geen gespreksbasis meer. (*Applaus bij de N-VA, CD&V, LDD, sp.a en Groen!*)

De heer Kris Van Dijck: Voorzitter, minister, collega's, ik vroeg het woord al bij het begin van de repliek van de heer Dewinter. Toen ging het over het voorbeeld van minister Bourgeois van de vrij unieke situatie waarin twee personen – een man en een vrouw – even hoog zijn gequoteerd, en er voor de vrouw wordt gekozen. Onmiddellijk reageerde de heer Dewinter met een discours over etniciteit. Wat had dat er nu mee te maken?

Er is zwart en wit, maar er is ook heel veel grijs. Het is de bedoeling een inclusief beleid te voeren. Uw verwijten dat er racistisch wordt opgetreden en mensen van allochtone origine geen moeite moeten doen, zijn vreemd. Want u richt ze tot een minister die erg veel belang hecht aan inburgering en taalkennis en dergelijke. Uw opmerkingen over een beleid dat aan iedereen in Vlaanderen kansen wil bieden, zijn misplaatst.

De heer Bart Tommelein: Mijnheer Dewinter, ik steun de N-VA op dit punt. Stel dat twee kandidaten dezelfde quotering krijgen. Wie zou u dan aanwerven? De stamboom-Vlaming? Of wilt u ze dan allebei aanwerven? Uw discours slaat nergens op. Ik vind het niet meer dan normaal dat in dat geval mensen uit ondervetegenwoordigde groepen worden aangeworven. Dat is een uiting van een goed diversiteitsbeleid.

De heer Bart Caron: Voorzitter, minister, collega's, wij hebben niets geleerd van die donkerbruine maar grijsgedraaide plaat van de heer Dewinter. Behalve dan dat minister Bourgeois links en progressief is, want dat is nieuw. Dat heb ik nog nooit gehoord.

Minister Geert Bourgeois: Conservatieven zijn vaak de grootste hervormers, mijnheer Caron.

De heer Bart Caron: Minister, u doet alle moeite van de wereld om aan te tonen dat u een diversiteitsbeleid bij de Vlaamse overheid voert. U sluit daarvoor een pact met de leidend ambtenaren af en zet daar streefcijfers op. Ik geloof in uw goede wil. Maar zijn die streefcijfers ook van toepassing op de instroom van kandidaten voor de examens bij Jobpunt zelf? Dat laatste zou betekenen dat Jobpunt zelf actief op zoek moet naar kandidaten uit minderheidsgroepen. Wilt u streefcijfers voor de werking van Jobpunt Vlaanderen zelf in die nieuwe samenwerkingsovereenkomst opnemen?

De heer Ivan Sabbe: Minister, ik heb twee vragen. U zegt dat wij bij gelijke kwaliteit de allochtoon of de vrouw zullen aanwerven om een bepaald streefcijfer te halen. Maar hoe zult u ervoor zorgen dat het wel degelijk om een keuze tussen mensen met exact dezelfde bekwaamheden gaat, en dat niet op een positieve discriminatie uitdraait? Hoe zal men uw beleid in de praktijk brengen?

Ik heb u niet horen spreken over het werk dat minister Muylers moet verrichten. U hebt hem wel even vermeld, maar u bent er niet dieper op ingegaan. Hoe zullen wij ervoor zorgen dat de activering geen dode letter blijft? Zo wachten wij voor de ouderen nog altijd op het optrekken van de leeftijd van 55 naar 58 jaar. Ook in de commissie vindt men over de partijgrenzen heen dat minister Muylers veel meer werk moet maken van activering.

Dat is het punt waar we naartoe moeten: niet aan de vraag- maar aan de aanbodzijde. Daarover zou ik echt graag heel duidelijk uw mening kennen.

De heer Ward Kennes: Minister, ik dank u voor het omstandige antwoord. U hebt het hele beleid toegelicht, ik was even bang dat we niet meer bij Jobpunt zouden uitkomen. Uiteindelijk is dat wel gebeurd.

Ik vond het goed dat u niet alleen op de personen met een allochtone afkomst hebt gefocust, maar ook op de mensen met een arbeidshandicap. Dat is belangrijk om het volledige plaatje in beeld te brengen.

Op twee vragen heb ik geen antwoord gekregen. Wat is de reden waarom die samenwerkingsovereenkomst met Jobpunt nog niet werd afgesloten? Zijn er knelpunten? Is inderdaad diversiteit, na transparantie en kwaliteitsborging het derde punt dat u hebt opgesomd, het knelpunt waarom dat nog niet is gebeurd? Op welke termijn hoopt u tot een samenwerkingsovereenkomst te komen? Ook als de leidend ambtenaren de aanwerving doen, moeten we er de nadruk op blijven leggen dat Jobpunt als hoofdselector een erg belangrijke poort is die we moeten blijven responsabiliseren om onze streefcijfers te behalen. Anders gaat dat niet lukken. Jobpunt heeft daarin een cruciale rol te spelen.

Mijnheer Dewinter, de Nürnberger rassenwetten hadden tot gevolg dat Duitse Joden, die al generaties lang zeer goed geïntegreerd waren in de Duitse samenleving, cultuur en economie, en die in de Eerste Wereldoorlog voor Duitsland hadden gevochten en gesneuveld waren, uitgesloten werden. Die wetten waren gericht op exclusiviteit. Mensen die in het lichaam zaten, werden eruit gesneden. Het beleid dat Vlaanderen voert is er echter op gericht om mensen inclusief een plaats te geven in onze samenleving. (*Applaus bij CD&V*)

De voorzitter: De heer Van Malderen heeft het woord.

De heer Bart Van Malderen: Minister, dank u voor het antwoord en voor de ambitie om in Vlaanderen werk te maken van een echt evenredige arbeidsdeelname, ook in de openbare sector. Maar, zoals u zegt: alles kan beter. Sta mij toe om toch nog in te gaan op twee punten waarover ik bijkomende vragen heb.

U zegt dat de helft van onze entiteiten al een entiteitsspecifiek streefcijfer hebben. Dat betekent dat we van de andere helft nog werk zullen moeten maken, rekening houdend met de realiteit op het terrein. Het is belangrijk dat deze in de ondernemingsplannen worden opgenomen en effectief geëvalueerd worden.

Ik ben niet zo gelukkig met uw verwijzing naar de 24.000 arbeidsplaatsen in de beschutte werkplaatsen en met uw conclusie dat die mensen niet gemotiveerd zouden zijn om in de openbare sector te komen werken. Dat verbaast mij een beetje. Te meer omdat – ere wie ere toekomt – onze collega en uw partijgenoot de heer Diependaele in de commissie Sociale Economie niets anders doet dan hameren op de doorstroming van de sociale naar de reguliere economie en dus ook – dat lijkt mij logisch – naar de openbare sector. Ik kan hoegenaamd niet gelukkig zijn met een verlaging van een streefcijfer, maar ik hoop, samen met u ongetwijfeld, dat we in 2015 die 3 procent wel halen. Maar dat zal betekenen dat we daar de komende jaren extra hard voor zullen moeten werken.

De voorzitter: De heer Keulen heeft het woord.

De heer Marino Keulen: Ik denk dat minister Bourgeois hier een goed beleid voert. We zitten in een ‘war on talent’ en dus moeten we alle beschikbare talenten en capaciteiten trachten te benutten.

Ik wil het nog hebben over enkele praktische zaken. Minister, in mijn vorig leven viel het mij op dat we vaak vacatures bekendmaken via de klassieke kanalen. Daarmee bereiken we bepaalde groepen niet of veel moeilijker. Vrouwen of nieuwe Vlamingen of noem maar op: niet iedereen heeft hetzelfde profiel of dezelfde kanalen waarlangs hij zich informeert. Ik heb aan de mensen uit de allochtone gemeenschap altijd gezegd dat zij hun kennisgeving zullen moeten verbreden en dat ze niet – wat ze vaak doen – in de eigen gemeenschap mogen blijven steken. Zo kunnen ze op de hoogte geraken van vacatures, zeker als het gaat om

tewerkstelling in de private sector. Daar wordt heel vaak, voor meer dan 95 procent van de jobs, aangeworven via de kennissenkring. In kmo's met niet uitgebouwde personeelsdiensten hebben ze een eigen verantwoordelijkheid.

Minister, het verhaal van rechten en plichten vind ik heel goed. En laten we nu een kat een kat noemen: statistisch is de kans dat je met een gelijke score wordt geconfronteerd een cijfer achter de komma.

Mijnheer Dewinter, de heer Kennes was eigenlijk nog te vriendelijk. De Nürnberger Gesetze betekenden dat van bepaalde groepen, met name de Joden, in Duitsland rechtelozen en statelozen werd gemaakt. Dat was de voorbode van de genocide en de deportatie naar de concentratie- en vernietigingskampen. Dat hier in deze discussie als beeld gebruiken, vind ik totaal verwerpelijk. (*Applaus bij CD&V, Open Vld, sp.a, de N-VA, LDD en Groen!*)

De voorzitter: De heer Vanden Bussche heeft het woord.

De heer Marc Vanden Bussche: Ik sluit me aan bij de collega's. Mijn haren rezen ook ten berge toen ik de heer Dewinter bezig hoorde. Ik denk dat hij de pedalen eventjes volledig kwijt was. Hij ging daar de weg op van Le Pen. Het is eigenlijk rassenhaat dat u predikt, mijnheer Dewinter. (*Opmerkingen*)

U gaat van een heel ander standpunt uit. De rassenwetten in Duitsland waren er precies op gericht om een bepaalde bevolkingsgroep uit te roeien, terwijl het standpunt van de minister hier net is om een bevolkingsgroep die niet genoeg aan bod komt, eventueel de kans te geven om een gepaste job te vinden.

Trouwens, als u zo overtuigd bent en grote woorden als 'rassenwetten' in de mond neemt, moet u klacht indienen bij het parket, want dan gebeuren hier grove overtredingen van wetten. Dan zou u ook moeten protesteren tegen de verkiezingswet, die u trouwens mee hebt helpen goedkeuren, dat er evenveel mannen als vrouwen op de lijsten moeten staan. In uw redenering is dat precies hetzelfde.

De voorzitter: De heer Diependaele heeft het woord.

De heer Matthias Diependaele: Mijnheer Van Malderen, u daagt mij een beetje uit, maar ik zie de tegenstelling helemaal niet. In sommige gevallen is er te weinig motivatie bij de mensen in de beschutte werkplaatsen om door te stromen. Waar wij in de commissie voor pleiten, is om in de sociale economie meer incentieven te geven om die motivatie aan te wakkeren om door te stromen naar de reguliere economie en naar de overheid. Dat ligt perfect in lijn met elkaar.

Minister Geert Bourgeois: Ik ben het eens met de heer Diependaele. Mijnheer Van Malderen, ik heb niet bedoeld dat die mensen geen doelgroep moeten zijn of dat Jobpunt daar niet actief op moet werken. Dat is trouwens de uitdaging: hoe zal Jobpunt nog beter op die doelgroepen kunnen werken?

Een aantal klassieke kanalen werken niet. Ik zie ook dat een leidend ambtenaar kritiek heeft op het feit dat Jobpunt met Facebook gewerkt heeft en het 'een slag in het water' noemde. Nochtans is dat een poging om op een andere manier mensen te bereiken. Ik kan Jobpunt alleen maar stimuleren om die nieuwe methodes te proberen. Ik mag hopen dat het lukt. Rechtstreeks met die doelgroepen in contact treden, is zeker een doelstelling.

Mijnheer Kennes, mijnheer Caron, ik wil niet zeggen dat Jobpunt streefcijfers moet hebben. Het zou natuurlijk niet kunnen dat we aan Jobpunt zeggen dat men in de selectie tot zoveel mensen moet komen. Dat kan niet. De mensen moeten er in de eerste plaats toe gebracht worden om te solliciteren. Daar moeten we op werken: zo veel mogelijk mensen ertoe brengen om mee te doen.

We hebben gewacht op de samenstelling van de nieuwe raad van bestuur. Ik zal voor het einde van het jaar een voorstel krijgen, met invulling van die zaken die ik in die

samenwerkingsovereenkomst wil opnemen. Het derde, en belangrijk in het kader van dit debat, is de diversiteit. Ik heb een aantal zaken opgesomd waarvan ik vind dat Jobpunt er werk van moet maken. Ik neem aan dat ik ook van Jobpunt op dat vlak voorstellen zal krijgen en dat dit zal leiden tot een goede, nieuwe samenwerkingsovereenkomst. Diegenen die beweren dat Jobpunt daar geen werk van wil maken, zitten fout.

Mijnheer Sabbe, we gaan het debat van de commissie Werk hier niet voeren. U moet mijn vriend en collega Muylers daarop aanspreken. Ik kan alleen zeggen dat inzake competenties en activering minister Muylers niets anders doet dan zulk beleid voeren. Wij voeren met de Vlaamse overheid hetzelfde beleid, gericht op competenties, weg van het diplomafetisjisme, waarbij we inderdaad instromers die uit de privésector of van elders komen, willen proberen de kans te geven om op gelijke hoogte als oudkomers behandeld te worden. Dat is allemaal niet eenvoudig. Dat vergt discussies met de vakbonden.

Wat de elders verworven competenties betreft, heb ik u toelichting gegeven bij het punt waar we nu gekomen zijn, om dat in ons Vlaams personeelsstatuut ingeschreven te krijgen.

U vroeg ook hoe we kunnen garanderen dat er geen positieve discriminatie is. Ik kan u zeggen dat het VPS de toets van de Raad van State heeft doorstaan. De raad heeft daar geen opmerkingen bij gemaakt.

Dit betekent dat de kritiek van het Vlaams Belang over positieve discriminatie volstrekt ongegrond is. Dit is een overheid. We moeten de mensen zorgvuldig gelijk behandelen. We moeten elke benoeming en elke aanwerving motiveren. De vakbonden kijken hierop toe. Mensen die niet akkoord gaan met een bevordering of met een benoeming trekken naar de Raad van State om die beslissing aan te vechten. We zullen niet discrimineren: we zullen ervoor zorgen dat de mensen gelijk en correct worden behandeld.

We mogen ons niet focussen op die zeer uitzonderlijke gevallen van mensen die met een volkomen gelijke beoordeling aan de eindmeet komen. Die gevallen zijn zeer zeldzaam. We willen die mensen er door middel van positieve maatregelen toe aanzetten te solliciteren. Die mensen hebben capaciteiten, maar kennen vaak de overheid niet. We willen hen ertoe bewegen deel te nemen.

Vlechtwerk wordt georganiseerd om vrouwen ertoe te brengen te solliciteren voor leidinggevende functies. Het gaat dan om een andere doelgroep. De emancipatieambtenaar stelt telkens opnieuw vast dat heel wat dames hier niet op willen ingaan. Ze vinden die functies niet verenigbaar met hun gezinsleven en dergelijke. Het systeem werkt echter. De resultaten zijn goed. Ik heb al naar de cijfers verwezen. Nu zitten we op 29 procent. We boeken op alle terreinen vooruitgang.

Ik wil dit beleid voortzetten. Hoewel we ons in zeer moeilijke omstandigheden bevinden, heb ik er goede hoop op dat we het streefcijfer, ook met betrekking tot mensen van allochtone afkomst, in 2014 zullen bereiken.

De heer Filip Dewinter: Ik wil enkel repliceren op de mensen die me met grote verontwaardiging hebben aangevallen naar aanleiding van mijn uitspraak dat de Vlaamse overheid op basis van etnische afstamming discrimineert. We zijn dit ondertussen gewend. Indien het omgekeerde zou gebeuren, zou het kot te klein zijn. Nu mag het echter. Het gaat om een positieve actie ten aanzien van allochtonen. Het omgekeerde wordt echter als onaanvaardbaar en als racistisch beschouwd.

Ik zal de proef op de som nemen. Op basis van de criteria die de minister bij aanwervingen hanteert, zal ik bij het Centrum voor gelijkheid van kansen en racismebestrijding een klacht indienen. We zullen zien in hoeverre de regeling die de minister in de praktijk brengt al dan niet racistisch is. Ik ben er alvast van overtuigd dat dit het geval is.

De minister selecteert op basis van het criterium etnische afstamming mensen die na een examen een gelijke quotering hebben gekregen. Een selectie op basis van etnische afkomst is

racisme. Ik heb daar geen ander woord voor. Ik ben overigens een ervaringsdeskundige wat juridische procedures ter zake betreft.

De minister herhaalt steeds dat het niet om racisme of om positieve discriminatie gaat. Als het dan toch enkel in uitzonderlijke gevallen gebeurt, vraag ik me echter af waarom hij deze maatregel dan zo belangrijk vindt. Waarom handhaaft hij deze maatregel? Waarom maakt hij zijn beleid zo kwetsbaar en zo gemakkelijk aan te vallen? Indien hij deze maatregel zou afschaffen, zouden we het veel moeilijker hebben kritiek uit te oefenen. Door dit punt in zijn beleid op te nemen, maakt hij het zichzelf moeilijk. Als het dan toch om extreme uitzonderingen gaat, kan hij dit instrument evengoed afschaffen. In dat geval zouden we opnieuw kunnen praten.

Ik kondig in elk geval een actualiteitsmotie aan. (*Applaus bij het Vlaams Belang*)

Minister Geert Bourgeois: Mijnheer Dewinter, het ziet er niet naar uit dat we zullen kunnen praten. Ik heb al gezegd dat uw discours me niet aanstaat. Wat u verdedigt, is niet het beleid dat wij willen voeren. Wat mij betreft, mag u eender welke klacht indienen. Ga u gang. U bent tenslotte een ervaringsdeskundige. Ik wens u veel succes. Deze regeling heeft de toetsing door de Raad van State doorstaan.

We hebben die maatregel genomen omdat we zorgvuldig willen besturen. We kunnen in een dergelijke situatie terecht komen. Als twee mensen met een ex aequo score aan de meet komen, hebben we twee mogelijkheden. We kunnen discretionair laten oordelen. In dat geval kan iemand beslissen dat het gezicht van de kandidaat hem al dan niet aanstaat. We hebben ervoor gekozen mensen uit een doelgroep die nog ondervertegenwoordigd is, zonder onderscheid des persoons voorrang te geven. Dit zal zeer zelden gebeuren. De persoon moet immers op gelijke hoogte met een andere kandidaat eindigen.

Ik wens u in elk geval veel succes met uw procedure.

De voorzitter: Mevrouw Zamouri heeft het woord.

Mevrouw Khadija Zamouri: Wij kondigen ook een actualiteitsmotie aan.

De voorzitter: De heer Van Dijck heeft het woord.

De heer Kris Van Dijck: Vanuit de meerderheid kondigen wij een actualiteitsmotie aan.

De voorzitter: Vraagt nog iemand het woord? (*Neen*)

Het debat is gesloten.

Actualiteitsmoties

De voorzitter: Door de heer Sabbe, door de heer Dewinter, door mevrouw Zamouri en door de heer Kris Van Dijck werden tot besluit van dit actualiteitsdebat actualiteitsmoties aangekondigd. Ze moeten uiterlijk om 16.30 uur zijn ingediend.

Het parlement zal zich daar straks over uitspreken.

Het incident is gesloten.

■

ACTUELE VRAAG van de heer Bart Tommelein tot mevrouw Ingrid Lieten, viceminister-president van de Vlaamse Regering, Vlaams minister van Innovatie, Overheidsinvesteringen, Media en Armoedebestrijding, over de acute problemen bij de regionale omroepen en de kritiek op de houding van de minister

De voorzitter: De heer Tommelein heeft het woord.

De heer Bart Tommelein: Voorzitter, collega's, minister, het water staat inderdaad niet alleen de commerciële, maar ook de regionale omroepen aan de lippen. De toestand is zeer

ernstig. Bijna elke dag van de voorbije weken werden ontslagen aangekondigd, bij ROB-tv, TV Limburg, Focus-WTV en TV Oost.

De problemen bij de regionale omroepen zijn van velerlei aard. Uiteraard is er de discussie met Telenet over de bijdrage en de distributierechten. Verder is er de dalende trend van het bereik, die voornamelijk te maken heeft met de nieuwe media en de uitbreiding van de mogelijkheden op media. In de commissie heb ik ook al vermeld dat er een probleem is met overheidscommunicatie. Het gros van de communicatie van de Vlaamse overheid gebeurt naar de openbare omroep en slechts in heel kleine mate naar de regionale omroep. Ooit was dat anders.

U hebt inderdaad ook ingezien dat die regionale omroepen in de problemen kwamen en u hebt een overleg aangekondigd. U hebt een studie uitgevoerd en gezegd dat we een vijfjarig samenwerkingsakkoord zullen sluiten en daarover zullen overleggen.

Ondertussen wordt er in de commissie stevig nagedacht. De manier waarop de regionale omroepen moeten werken, is niet zo evident. Ook het decreet is heel strikt op dat vlak. Uw woordvoester heeft gezegd dat u een overleg hebt opgestart. In de kranten wordt dat weerlegd door een aantal belangrijke spelers van die regionale omroepen. Zo zegt Dirk Vanhegen van Focus-WTV: “U mag mijn agenda komen bekijken, daar staat nergens een overleg gepland met het kabinet van minister Lieten.” “Een standpunt zou goed zijn, of het nu voor of tegen is. Zo weten we waar we aan toe zijn”, zo zegt Ernest Bujok. “Ik heb niet de indruk dat we een prioriteit zijn voor het kabinet”, zegt ten slotte Rob Lannoy van ROB-tv.

Minister, is er nu wel of geen overleg?

De voorzitter: Minister Lieten heeft het woord.

Minister Ingrid Lieten: Collega's, de problematiek van de regionale omroepen is verschillend. Er zijn wel wat uitdagingen op het vlak van hun werking, zoals het talenbereik. Hun financieringsbronnen zijn de overheid, Telenet en Belgacom. Ten slotte hebben zij nog commerciële inkomsten.

Die commerciële inkomsten staan onder druk, niet alleen bij de regionale, maar ook bij een aantal andere mediaspelers. Dat is zeker verergerd in de voorbije maanden, wat voor bijkomende uitdagingen zorgt. Ook de inkomsten van de distributeurs staan onder druk. De distributeurs hebben aangekondigd dat zij het aandeel van de auteursrechten zouden verminderen. Tot nu toe is dat echter nog niet gebeurd. De vermindering is dus aangekondigd, maar tot hier toe hebben de regionale zenders nog steeds hetzelfde geld gekregen. Dat kan dus niet de aanleiding zijn voor de ontslagen.

Over de inkomsten die door de overheid worden gegeven, heb ik afgesproken dat we van jaarlijkse projectsubsidies naar een meerjarensamenwerkingsovereenkomst zullen gaan. We hebben de regionale omroepen geld en steun gegeven om daarvoor een eigen SWOT-analyse te maken. Die samenwerkingsovereenkomst wordt dus uitgewerkt en kan hopelijk worden gefinaliseerd in januari.

Ik ben geen rechtstreeks betrokken partij wat de auteursrechten betreft. Het gaat over een contract tussen Telenet en de regionale zenders. Ik ben echter wel geëngageerd om mee een goede oplossing te vinden. Ik probeer via rechtstreekse en onrechtstreekse contacten, zowel met de regionale zenders, hun koepelvereniging als met Telenet, informeel de mogelijkheden voor een compromis af te toetsen en daarin mijn rol als bemiddelaar te spelen.

Ik hoop dat we snel resultaat zullen bereiken op dat vlak. Ik zal daar verdere inspanningen voor leveren.

De heer Bart Tommelein: Minister, dat is net wat mij zorgen baart. Ik heb al meermaals opgeroepen tot overleg en tot een bemiddelende rol die u zou moeten spelen als minister van Media. Het is veel gemakkelijker om voor de openbare omroep bemiddelaar te spelen, want u

bent voogdijminister. Maar voor de commerciële en regionale omroepen moet u ook uw taak ter harte nemen als minister van Media.

Het lijkt me toch wel zeer eigenaardig dat niet één maar drie bronnen binnen de regionale omroepen zeggen dat er nog geen enkele afspraak met u is gemaakt. U bent iets aan het uitwerken dat in januari klaar moet zijn, maar u hebt geen contact met mensen op het terrein. Ik vraag me dus af wie er de waarheid spreekt. U zegt dat u contacten hebt, zij zeggen van niet.

Minister, ik zou u willen vragen om absoluut werk te maken van het leggen van contacten met de regionale omroepen om samen tot een oplossing te komen. Er zijn verschillende collega's in de commissie Media die er ook op aangedrongen hebben en die voorstellen hebben gedaan. Ik heb voorstellen rond overheidscommunicatie. De heer Decaluwe heeft er ook. Misschien moet u er toch eens werk van maken zodat het sneller gaat en er duidelijkheid komt.

De voorzitter: De heer Decaluwe heeft het woord.

De heer Carl Decaluwe: Voorzitter, minister, voor de regionale omroepen is de toestand ernstig maar hopelijk niet hopeloos.

Het is vandaag 14 december. Onder verschillende impulsen verlengen de distributeurs maar per drie maanden. Ik lees ook iedere dag over ontslagen. Zoals de minister ook zegt, zijn de bedragen ongewijzigd tot eind december. Dat is belangrijk om te benadrukken.

Minister, het is belangrijk – en ik weet dat u achter de schermen inspanningen doet – om de landing in te zetten. Ofwel is het a, ofwel is het b, maar hopelijk is het positief. Vanuit het politieke veld zou er toch een signaal naar de distributeurs moeten kunnen komen. Het kan misschien nog niet gefinaliseerd worden, maar dan is men misschien toch in staat om nogmaals drie maanden te verlengen.

Minister, moest het niet lukken, dan heb ik een voorstel van decreet achter de hand. U weet dat. We gaan toch proberen om de regionale zenders een reddingsboei aan te reiken.

De voorzitter: De heer Wienen heeft het woord.

De heer Wim Wienen: Voorzitter, minister, ik was nogal geschrokken van de communicatie van uw kabinet over deze problematiek. Je leest dat er bij ROB-tv acht mensen de laan uit worden gestuurd, dat bij Focus-WTV vijf mensen bedankt zijn voor bewezen diensten en bij TV-Oost ook nog eens acht. Uw woordvoerster zegt dan dat ze geen signalen heeft ontvangen over problemen bij de regionale omroepen: daar zou mijn broek van afzakken van verbazing, als ik niet zo corpulent zou zijn.

Ik denk dat we zeer dringend structurele maatregelen moeten nemen. De maatregelen die u tot nu toe hebt voorgesteld, zijn maatregelen rond projecten, rond diversiteit, rond ondertiteling. Met die projectsubsidies kom je er niet. Er moet een structurele ondersteuning komen voor de regionale omroepen, wanneer wij het er hier over eens zijn dat die regionale omroepen nog altijd een maatschappelijke visie hebben.

Ik ben ervan overtuigd dat er een enorm spanningsveld is bij de distributeur tussen wat hij aan auteursrechten betaalt aan landelijke omroepen en aan regionale omroepen. Wij zouden dat spanningsveld op decretale basis enigszins kunnen verminderen. Als u dat niet doet, dan zal ik inderdaad ook, net zoals de heer Decaluwe, een voorstel van decreet indienen.

De voorzitter: De heer De Coene heeft het woord.

De heer Philippe De Coene: Voorzitter, minister, ik mag aannemen dat u alles doet om te bemiddelen in dat dossier.

Ik heb gisteren nog mijn factuur van Telenet betaald. Deze distributeur rekent op jaarbasis aan elke abonnee 35 euro auteursrecht aan. Dat zorgt voor een bruto-inkomst van 85 miljoen

euro per jaar. Als we een regeling uitdokteren, is het misschien niet slecht dat de consument vooraf zou weten wat er met dat bedrag gebeurt en dat we vermijden in een regeling te komen waarbij de factuur gemakshalve opnieuw door de eindgebruiker, met name de consument, met name de belastingbetaler, wordt betaald.

De voorzitter: De heer Vandaele heeft het woord.

De heer Wilfried Vandaele: Voorzitter, minister, we hebben dat debat inderdaad al een paar keer gevoerd in de commissie. We hebben hier ook een motie goedgekeurd, waarin we vragen dat u met de privésector aan tafel zou gaan zitten en ook vragen dat er langdurige samenwerkingsakkoorden zouden komen met de regionale zenders. We gaan ervan uit dat u die concrete stappen zet. Dit lijkt inderdaad acuut. Er is sprake van 23 ontslagen, hoewel – en de collega's hebben gelijk – de distributeurs de geldkraan nog niet hebben dichtgedraaid. U moet die stappen zetten, vinden we, want het zou niet goed zijn dat u de geschiedenis zou ingaan als de minister in wiens beleidsperiode de regionale zenders aan hun einde zijn gekomen.

De voorzitter: De heer Verstrepen heeft het woord.

De heer Jurgen Verstrepen: Minister, ik begrijp het niet goed. Als men bij de VRT piept dat men geen kreeft meer kan eten, dan staat u meteen klaar met een extra cheque. Als de regionale omroepen zeggen dat ze geen confituur meer kunnen smeren, dan zegt u: los het zelf op, ga eens met Telenet babbelen. Dan weigert u te overleggen. U meet in uw beleid met twee maten, lijkt me. Dit is nu een dossier waarin u, voor het eerst in al die jaren dat u studies bestelt, eens een beslissing kunt nemen. U kunt oefenen, want die regionale zenders zijn niet zo groot als de nationale zenders. U zou hier eens een klein beetje van uw kennis tentoon kunnen spreiden. In de commissie hebben we het er dikwijls over gehad. Het is zeer vreemd dat u de regionale zenders enerzijds heel veel verplichtingen oplegt, maar hun anderzijds geen structurele steun geeft. Het is het ene of het andere: ofwel ontslaat de overheid de regionale omroepen van die verplichtingen, wat erop neerkomt dat ze zich dan maar moeten behelpen, dat het commerciële zenders worden, ofwel oordeelt u dat ze hun decretale taak, met al die verplichtingen, moeten blijven uitvoeren, en dan geeft u structurele steun.

De commissievoorzitter blijft hier steeds hetzelfde discours hanteren van Telenet als de boze wolf, die altijd geld verdient op de kap van die arme consument. Dat is heel gemakkelijk. Ik vind dat Telenet de jongste jaren diverse inspanningen heeft gedaan en de regionale omroepen goed heeft bedeed.

De voorzitter: De heer Caron heeft het woord.

De heer Bart Caron: Minister, de uitspraak van uw woordvoerder dat er geen problemen zijn bij de regionale zenders, was op zijn minst onhandig. De problemen zijn groot. Die regionale zenders anticiperen natuurlijk op het uitstel van executie dat steeds driemaandelijks door Telenet wordt verleend. Ze zitten immers natuurlijk met opzegtermijnen van medewerkers waarmee ze rekening moeten houden.

Ik wil die regionale omroepen ook niet op een voetstuk zetten. Ik beweer niet dat ze perfect werken. Als we echter een beleid willen hebben dat kwaliteitsvolle regionale televisie in Vlaanderen ondersteunt en mogelijk maakt, dan zal dat alleen kunnen door een gedeelde inspanning van onze distributeurs en de Vlaamse overheid. Dan kunnen de zenders dat vervullen met commerciële inkomsten.

Minister, er moet daarover een open en eerlijk debat zijn, zowel met de zender als met Telenet. Dan zouden we een decretaal initiatief kunnen nemen om een en ander vast te leggen. We willen u steunen in uw zoektocht naar wat meer geld voor de regionale zenders, maar ik wil ook dat u met Telenet gaat praten en dat u Telenet eveneens op zijn verantwoordelijkheid wijst. Die verantwoordelijkheid kan Telenet immers ook niet zomaar afwentelen.

Minister Ingrid Lieten: Geachte leden, er is sprake van een aantal structurele problemen. Het eerste probleem is dat het bereik van de regionale zenders afneemt, en dat ze dus moeten werken aan de aantrekkelijkheid van hun uitzendingen. Wij hebben ter zake een initiatief genomen. We hebben een studie gelanceerd, waarbij samen met de regionale zenders hun positie werd ontleed, zowel qua efficiëntie en het economische als qua kijkcijfers en bereik. Ik heb hun voorgesteld om de jaarlijkse projectfinanciering te vervangen door een structureel samenwerkingsakkoord. We bevinden ons in dat traject. Ik heb middelen vrijgemaakt en ondersteuning aangeboden om voor elke zender op maat een sterkte-zwakteanalyse te maken, op basis waarvan we die samenwerkingsovereenkomst zouden kunnen afsluiten. Heel wat regionale zenders zijn daarop ingegaan, en zijn nu volop bezig met het bijcijferen van hun eigen strategisch plan. Op basis daarvan zullen we in januari met de meeste regionale zenders een structurele samenwerkingsovereenkomst kunnen afsluiten.

Mijnheer Verstrepen, die overeenkomst zal niet veel bijkomende verplichtingen opleggen. Het is ook niet zo dat er nu zoveel verplichtingen zijn. De regionale zenders zijn verplicht om lokaal nieuws te brengen. Daar krijgen ze ook middelen voor. Die middelen zullen ze ook in de toekomst blijven houden. We gaan die continueren en structureren.

Het tweede probleem van de regionale zenders is er een waarmee heel wat mediahuizen vandaag worden geconfronteerd, namelijk de terugvallende commerciële inkomsten. Voor het ene medium is dat al wat meer dan voor het andere. Dat zorgt natuurlijk voor een bijkomende druk op de financiering en de businessplannen van de regionale zenders. Ik zie ook dat diverse regionale zenders ter zake maatregelen nemen.

Een derde issue is de dreiging van de distributeurs om per abonnee minder auteursrechten te geven. Die dreiging bestaat al meer dan een jaar. Ik heb daar al verschillende keren rond bemiddeld, mijnheer Caron. Ik heb al verschillende keren aan Telenet gevraagd om opnieuw aan tafel te zitten. Het heeft ook al verschillende keren zijn termijn verlengd zodat er meer ruimte en mogelijkheid is om tot een overeenkomst te komen. Ik zal die inspanningen blijven voortzetten en in de contacten die ik de voorbije weken en maanden heb gehad, zowel met Telenet als met de verschillende regionale zenders, zal ik bekijken of ik zelf suggesties kan aanreiken over hoe een mogelijk compromis zou kunnen worden gevonden.

De vierde uitdaging is inderdaad de overheidscommunicatie. Daar is zeker mogelijkheid om de regionale zenders meer te gebruiken. Minister-president Peeters werkt plannen uit om de overheidscommunicatie op een meer professionele leest te schoeien. Ik heb gevraagd om daar de regionale zenders zeer specifiek mee in op te nemen. Dat is ook gebeurd. Minister-president Peeters werkt dit nu verder uit. De regionale zenders worden er mee in opgenomen.

Collega's, ik besef de acuitheid van de situatie. Ik ben het eens met uw vragen daarover. Ik wil nogmaals aangeven dat wat betreft de eigen financiering van de Vlaamse overheid en het structureel maken daarvan, we daar overleg over hebben en hopelijk naar een voltooiing van die samenwerkingsovereenkomsten kunnen gaan in januari. Ik begrijp echt niet dat er mensen in de krant worden geciteerd die zeggen dat ze geen overleg hebben.

Via overheidscommunicatie proberen we wat soelaas te brengen. Natuurlijk moeten de regionale zenders zelf werken aan een plan om hun leefbaarheid voor een deel ook in eigen handen te nemen. Ik zal mijn rol als bemiddelaar blijven opnemen om af te toetsen, zowel in de gesprekken met Telenet als in de gesprekken met de regionale zenders, wat een mogelijk compromis zou kunnen zijn in de contractuele relatie die er bestaat tussen Telenet enerzijds en de regionale zenders anderzijds. Ik zal mijn verantwoordelijkheid daar verder in opnemen. Ik hoop van harte dat we, zoals de heer Decaluwe zegt, een aantal mijlpalen kunnen afwerken de volgende weken.

De heer Bart Tommelein: Minister, vooral het feit dat er op het vlak van de overheidscommunicatie al stappen worden gezet, is een goede zaak. Dat is het enige wat we zelf in handen hebben en waarover we zelf beslissen. Ik vind dat positief.

Minister, u ziet dat er in dit parlement een zeer breed draagvlak is over alle partijen en alle fracties heen om daar werk van te maken. Er zijn verschillende benaderingen. Ik heb de mijne van overheidscommunicatie gegeven. Anderen zeggen dat we het decreet wat soepeler moeten maken. Er zijn er die zeggen dat we moeten zorgen dat de regionale omroepen kunnen overleven in een multimediale aanpak. Inderdaad, iedereen moet zijn rol spelen.

Het is me ook een raadsel waarom verschillende vertegenwoordigers van regionale omroepen zeggen dat ze nog geen contact hebben gehad en niets in hun agenda hebben staan. Misschien moeten we eens werk maken van communicatie, ook met mensen die op dat moment aan het wachten zijn op concrete stappen en op een concrete agenda. Het verbaast me dat het hun woord is tegenover het uwe. Maar ik geef u het voordeel van de twijfel, minister, zoals ik steeds doe. Ik voer constructieve oppositie.

De voorzitter: Het incident is gesloten.

■

ACTUELE VRAAG van de heer Jan Verfaillie tot de heer Geert Bourgeois, viceminister-president van de Vlaamse Regering, Vlaams minister van Bestuurszaken, Binnenlands Bestuur, Inburgering, Toerisme en Vlaamse Rand, over de recente regeringsbeslissing met betrekking tot het elektronisch stemmen

De voorzitter: De heer Verfaillie heeft het woord.

De heer Jan Verfaillie: Voorzitter, ik neem een constructieve houding aan binnen de meerderheid. (*Gelach*)

Minister, vorige week vrijdag heeft de Vlaamse Regering de beslissing genomen rond het veralgemeend invoeren van het elektronisch stemmen om de gemeenten vanaf 25.000 inwoners de mogelijkheid te bieden om het stemmen elektronisch te laten gebeuren, alsook de gemeenten die dit vroeger deden. Dat betekent dus dat voor de gemeente- en provincieraadsverkiezingen ongeveer 75 procent elektronisch zal stemmen, op voorwaarde dat er een overeenkomst wordt bereikt over de cofinanciering met de federale overheid die zou instaan voor 20 procent van het budget, terwijl Vlaanderen voor 80 procent van het budget zou instaan.

Minister, dit is een nieuw feit. Wij gingen er altijd van uit, en alle communicatie van u naar de plenaire vergadering of naar de commissie ging er ook altijd van uit dat u een veralgemeend invoeren van elektronisch stemmen nastreefde. Dat betekent dus voor alle steden en gemeenten in Vlaanderen, ook voor gemeenten beneden de 25.000 inwoners.

U motiveert de grens van 25.000 door te wijzen op efficiëntiewinsten. Bij mij als lokaal mandataris en dus ook bevoegd voor bepaalde zaken komt dat nogal eigenaardig over. Onze vrees is dat u twee vormen van gemeenten wil creëren. Gemeenten met meer dan 25.000 inwoners zijn volgens u in staat om bepaalde taken te vervullen. De kleinere gemeenten, met minder dan 25.000 inwoners, acht u niet of minder in staat om bepaalde taken te vervullen. Het kan ook gaan over andere dossiers dan elektronisch stemmen. Ik heb grote twijfels bij die 25.000-grens.

Minister, houdt u vast aan die 25.000-regel of bent u bereid om die te herzien en ook gemeenten met minder inwoners, die over evenveel intellectuele capaciteiten beschikken, het elektronisch stemmen te laten uitvoeren?

De voorzitter: Minister Bourgeois heeft het woord.

Minister Geert Bourgeois: Mijnheer Verfaillie, u uit constructieve twijfel bij een beslissing die genomen is door de voltallige regering, daar wil ik u wel op wijzen. Ik ben het met u eens dat deze regering en de twee vorige, vanaf 2003, van plan waren om over te gaan tot het veralgemeend elektronisch stemmen. Ik had dat ook heel graag doorgevoerd. Dat heb ik

herhaaldelijk gezegd in de commissie. Ik steek niet weg dat de beslissing nu is ingegeven door budgettaire beperkingen. In 2012 staan we nog voor een heel harde begrotingscontrole.

We hebben dus gekozen voor de meest efficiënte oplossing. Het is niet zo dat we geen vertrouwen zouden hebben in gemeenten met minder dan 25.000 inwoners. We gaan er juist van uit dat de last, de complexiteit en de duur van het tellen groter worden naarmate de gemeente groter is. Als de gemeente groter is, zijn er langere lijsten van kandidaten en heb je dus veel meer naamstemmen te tellen. In elk telbureau is daardoor de werklast groter. De complexiteit wanneer je al die bureaus samenbrengt in het hoofdbureau, is ook groter. Het hoofdbureau moet de resultaten verwerken van meer bureaus dan in kleinere gemeenten. Het signaal bereikt ons dat het, naarmate de stad groter wordt, moeilijker wordt om aan telgetuigen of bijzitters te geraken. In grote steden is het fenomeen soms zeer aantoonbaar.

Daarom hebben we gekozen voor de grootste gemeenten. Daarnaast kiezen we voor de gemeenten die voorheen al elektronisch stemden, daarbij is ook uw geliefde stad. We willen dat er daar continuïteit is.

De grens op 25.000 is ook mee bepaald door prijs-kwaliteit die we verkrijgen bij de vooropgestelde uitrol. Bij een groter aantal stelsystemen, meer dan 4000, werd de prijs per eenheid lager, meer dan 1000 euro per stelsysteem. Bij een kleiner aantal zaten we met een hogere eenheidsprijs. Al die motieven hebben ons ertoe gebracht om daar de grens te leggen. Het is niet zo dat we geen vertrouwen zouden hebben in gemeenten met een lager inwonersaantal dan 25.000.

De heer Jan Verfaillie: Ik dank u voor uw antwoord, minister. In de media hebt u de nadruk gelegd op efficiëntiewinsten. Bij heel wat lokale mandatarissen kwam dat over alsof die efficiëntiewinsten in kleinere gemeenten niet aanwezig zouden zijn. U hebt nu duidelijk de nadruk gelegd op de budgettaire aangelegenheden. 2012 wordt inderdaad geen gemakkelijk jaar. De budgettaire beperkingen zijn er. Op dat vlak kan ik u wel deels volgen.

Minister, u zult instaan voor 80 procent van het budget. De federale overheid moet instaan voor 20 procent. Hebt u al contacten gelegd met uw federale collega Joëlle Milquet, met de vraag of ze effectief over de brug zal komen met die 20 procent? Het heeft ook een communautair tintje, omdat men dat in Wallonië niet zal doen.

De voorzitter: De heer De Meulemeester heeft het woord.

De heer Marnic De Meulemeester: Voorzitter, minister, we zijn natuurlijk gelukkig omdat er uiteindelijk een beslissing genomen werd in verband met het elektronisch stemmen. We zijn ervan overtuigd dat er hard aan gewerkt is vanuit de Vlaamse Regering, samen met de Federale Regering en de minister van Binnenlandse Zaken, om tot dit resultaat te komen.

Er is in de beslissing van de Vlaamse Regering sprake van een stelsysteem dat zal worden aangeboden aan de gemeenten die vroeger al elektronisch stemden, maar ook aan de steden met meer dan 25.000 inwoners. Wordt dat verplicht? Wordt dat opgelegd aan die steden? Of wordt het gewoon aangeboden en kunnen ze dan nog beslissen om al dan niet op het aanbod in te gaan? Er zijn natuurlijk ook kosten aan verbonden voor het onderhoud en dergelijke.

De voorzitter: De heer De Loor heeft het woord.

De heer Kurt De Loor: Voorzitter, minister, ook onze fractie vindt het belangrijk dat er op een vrij brede schaal elektronisch gestemd zal kunnen worden in 2012. Dat uit de evaluatie bleek dat het stemexperiment gunstig is uitgevallen, is een grote meerwaarde. We stellen inderdaad vast dat het federaal vaak achterophinken was bij de vorige Federale Regering. Ik vind de vraag van de heer Verfaillie over de 20 procent van de kosten die federaal wordt gedragen, bijgevolg meer dan terecht.

Mijn concrete vraag is de volgende. Waarin werd voorzien qua ondersteuning voor het elektronisch stemmen zodat de hoogmis van de democratie in 2012 vlot kan verlopen, net zoals zes jaar geleden?

De voorzitter: De heer Dehandschutter heeft het woord.

De heer Lieven Dehandschutter: Voorzitter, minister, ik kan de beslissing van de regering waardoor volgend jaar niet de helft, maar driekwart van de Vlamingen elektronisch zal stemmen, alleen maar toejuichen. Ik hoop dat het tegen juni 2014 100 procent zal zijn.

De vraag die ik u wil stellen, heeft betrekking op de verwerking en het totaliseren van de uitslagen van de provincieraadsverkiezingen die daaraan gekoppeld zijn. Nu gebeurt het totaliseren op kantonaal niveau, op districtsniveau, op het niveau van het bestuurlijk arrondissement voor de apparentering en uiteraard ook op provinciaal niveau. De toestand is nu dat alle kantons ofwel volledig elektronisch stemmen ofwel volledig met potlood en papier. Door de drempel van 25.000 inwoners, zullen er nu gemengde kantons ontstaan. De vraag is of zowel voor de gemengde kantons als voor de kantons die volledig met potlood en papier stemmen of die volledig elektronisch stemmen de mogelijkheid zal bestaan om de uitslagen voor de provincieraadsverkiezingen op gemeentelijk niveau ter beschikking te stellen, want dat lijkt me interessant voor de studie, de analyse en de vergelijking.

De voorzitter: De heer Reekmans heeft het woord.

De heer Peter Reekmans: Minister, ik denk dat uw visie in tijden van budgettaire krapte correct is.

Mijnheer Verfaillie, ik raad u aan om de verslagen van de Vlaamse Regering eens te lezen die we wekelijks per mail krijgen. Dan had u dit ook gelezen.

Minister, ik heb een belangrijke bijkomende vraag en die werd hier nog niet gesteld. Is de federale bijdrage van 20 procent zeker? Ik hoor in de wandelgangen immers andere dingen. *(Opmerkingen van de heer Jan Verfaillie)*

Minister Geert Bourgeois: Voorzitter, dames en heren, ik begin met de laatste vraag. De heer Verfaillie heeft die vraag trouwens ook gesteld. Ik heb contact opgenomen met het nieuwe federale kabinet, dat van minister Milquet, en daar heeft men mij mondeling bevestigd dat die 20 procent beschikbaar is. Het is inderdaad de voorwaarde dat de federale overheid 20 procent financiert; die voorwaarde zit al van meet af aan in de afspraken. Het is ook de federale overheid die de aanbestedingsprocedure leidt, en u kent de vertraging die daarbij werd opgelopen op het federale niveau. Ik heb er nog geen schriftelijke bevestiging van.

Ik zeg u heel duidelijk dat als die financiering federaal niet gebeurt, dit alles niet doorgaat. Dat is ook de beslissing van de Vlaamse Regering. Ik ga er echter van uit dat de overeenkomst wel correct nageleefd wordt. We hebben trouwens samen een persconferentie gegeven, toenmalig bevoegd federaal minister Turtelboom en ik, om het stemexperiment aan te kondigen. Dat stemexperiment heeft ook voldoening gegeven, maar PricewaterhouseCoopers moet nog een laatste evaluatie brengen, ook dit is een voorwaarde bij het systeem.

Wij moesten nu gunnen, en daarmee kom ik tot de vraag wat de ondersteuning van de gemeenten zal zijn. We zullen de gemeenten natuurlijk ondersteunen, maar we moeten nu gunnen om het systeem nog te kunnen ontwikkelen, nog te kunnen uitrollen zodat er tijd genoeg is om alles op tijd op de juiste plaats te hebben en om de gemeenten daarbij te kunnen ondersteunen. Ik kan u wel zeggen dat het systeem op zich een gebruiksvriendelijk systeem is. Dat hebben we kunnen vaststellen naar aanleiding van het stemexperiment.

Mijnheer Verfaillie, we hebben het inderdaad gehad over efficiëntie omdat de efficiëntiewinst groter is naarmate de gemeente groter is bij het elektronisch stemmen. We moesten dus keuzes maken. Dat is het motief geweest om daar de grens te leggen: de winst is daar groter.

Gaan we de gemeenten verplichten? De regering heeft daar eigenlijk geen beslissing over genomen. We gaan ervan uit dat elke gemeente of stad die dat aanbod krijgt, dat aanbod grijpt. Dit zijn computersystemen die kunnen worden gebruikt voor alle verkiezingen, ook voor de federale en Europese verkiezingen. Als dat niet zou gebeuren, zullen we ons daarover

beraden en kunnen we nog altijd nagaan of andere gemeenten klaar staan om die systemen over te nemen. Ik ga er echter van uit dat elke gemeente dit zal aangrijpen omdat het nu eenmaal sneller en efficiënter gaat.

Ik wil nogmaals beklemtonen dat het ook een heel democratisch systeem is, waarbij de kiezer zijn stem kan controleren. Bij betwistingen achteraf kan ook de collectiviteit worden gecontroleerd. Men kan nagaan of het elektronisch stemmen overeenstemt met de uitprints die zich in de urne bevinden.

Mijnheer Dehandschutter, we hebben beslist om niet lager te centraliseren op kantonaal niveau maar wel degelijk in de hoofdbureaus van de gemeenten, wat ons toelaat om te diversifiëren. Dat is interessant om de stemmen te kennen per gemeente.

De heer Jan Verfaillie: Ik was constructief, ik ben constructief en ik blijf constructief. Minister, ik maak me echter wel wat zorgen. Ik vind het goed dat er effectief een beslissing is genomen maar ik maak me wel zorgen voor de toekomst over de regel van 25.000 inwoners. Ik zou niet willen dat dit het eerste dossier is dat de Vlaamse Regering aangrijpt om een aantal gemeenten extra bevoegdheden te geven naarmate ze meer of minder dan 25.000 inwoners hebben. Ik begrijp de budgettaire beperkingen maar misschien moet u er in de toekomst voor zorgen dat nieuwe beleidsbeslissingen voor alle gemeenten kunnen worden toegepast.

De voorzitter: Het incident is gesloten.

■

ACTUELE VRAAG van de heer Steve D'Hulster tot mevrouw Hilde Crevits, Vlaams minister van Mobiliteit en Openbare Werken, over de slechte staat van de riolen in Vlaanderen

ACTUELE VRAAG van de heer Pieter Huybrechts tot mevrouw Joke Schauvliege, Vlaams minister van Leefmilieu, Natuur en Cultuur, over het gebrek aan onderhoud van de rioleringen

ACTUELE VRAAG van de heer Peter Reekmans tot mevrouw Joke Schauvliege, Vlaams minister van Leefmilieu, Natuur en Cultuur, over de slechte staat van de rioleringen

ACTUELE VRAAG van de heer Wilfried Vandaele tot mevrouw Joke Schauvliege, Vlaams minister van Leefmilieu, Natuur en Cultuur, over de toestand van de gemeentelijke rioleringen

De voorzitter: Het antwoord wordt gegeven door minister Schauvliege.

De heer D'Hulster heeft het woord.

De heer Steve D'Hulster: Minister, het is een belangrijke taak van politici om met de onderbuik van de samenleving bezig te zijn. Vandaag is dat zelfs letterlijk. Er is duidelijk iets mis met de riolen. Er heeft zich een grote verzakking voorgedaan van het wegdek in Mechelen. Naar aanleiding van dat concreet geval kwamen er heel wat reacties binnen van toch wel belangrijke actoren zoals het Opzoekingscentrum voor de Wegenbouw, het Agentschap Wegen en Verkeer (AWV), het overlegplatform en kenniscentrum voor de riolerings- en afvalwaterzuiveringssector in Vlaanderen (VLARIO) en de Vereniging van Vlaamse Steden en Gemeenten (VVSG).

De conclusie van al die actoren was dat er een structureel probleem is met het beheer van de rioleringen. Er zijn heel wat rioolbeheerders in intercommunales en gemeenten die momenteel te weinig inspanningen doen. Minister, welke maatregelen kan Vlaanderen treffen opdat die rioolbeheerders het beheer beter zouden aanpakken? Er bestaat nu al een goede

praktijk voor het ontwerpen en realiseren van nieuwe rioleringen. Het lijkt me nuttig daar een code voor goede praktijk voor het beheer van de rioleringen aan te koppelen.

De voorzitter: De heer Huybrechts heeft het woord.

De heer Pieter Huybrechts: Minister, ik weet niet of u het zich nog herinnert, maar op 10 februari 2010, bijna twee jaar geleden dus, heb ik u, naar aanleiding van een actualiteitsdebat over het onderhoud van de Vlaamse wegen, gewaarschuwd dat we binnenkort even lange debatten zouden kunnen voeren over het onderhoud, of beter gezegd het gebrek aan onderhoud, van de Vlaamse riolen. Twee weken later heb ik u daarover een vraag om uitleg gesteld. U antwoordde dat het met de toestand van de riolen heel slecht was gesteld en dat er dringend wat aan moest gebeuren, omdat de verborgen gebreken een heel grote rol spelen.

Nu zien we dat er inderdaad grondverzakkingen gebeuren, dat er insijpeling is van het water, dat er breuken zijn en dat het grondwater wordt verontreinigd door gebrek aan onderhoud. Minister, u hebt geantwoord dat u in uw beleid aandacht hebt voor zowel de uitbreiding van het rioleringsnet als voor het onderhoud ervan.

Minister, ik heb u toen ook gevraagd om de bestaande budgetten vrij te maken omdat er heel wat steden en gemeenten zijn die niet over voldoende financiële middelen beschikken om een degelijk onderhoud van de riolen te garanderen. U hebt toegegeven dat een heel groot gedeelte van de riolering in slechte staat is en dat er dringend iets aan moet gebeuren. U beloofde dat u de problemen dringend zou aanpakken.

Nu stellen we vast dat de toestand, op een paar uitzonderingen na, van kwaad naar erger evolueert en dat er in Vlaanderen gemiddeld een keer per week een grondverzakking wordt veroorzaakt door de slechte toestand van de riolering. Minister, waarom hebt u, ondanks uw belofte, dit probleem niet kordaat aangepakt? Welke structurele oplossing gaat u alsnog uitwerken?

De voorzitter: De heer Reekmans heeft het woord.

De heer Peter Reekmans: Voorzitter, minister, collega's, twee jaar geleden stonden we hier omdat heel veel wegen niet meer berijdbaar waren door de vele putten in de weg. Een jaar geleden stonden we hier toen de verlichtingspalen zonder een zuchtje wind omvervielen, en nu staan we hier omdat we bijna letterlijk door de weg zakken.

Minister, ik vind het jammer dat minister Crevits niet aanwezig is, want dit thema belangt u aan, maar ook haar. Deze vragen om uitleg zijn toch aan u beiden gesteld.

Mijn collega's zeggen dat we vandaag met een zwaar problematische riolering zitten in Vlaanderen. Daar gaan we van uit met de voorbeelden die we kennen. Maar van 60 tot 70 procent van de rioleringen kennen we de stand van zaken niet. Veel rioleringen zijn al 50 jaar niet gecontroleerd.

Je kunt mij moeilijk een vriend van de intercommunales noemen, maar de intergemeentelijke samenwerkingsverbanden die de gemeenten hebben gebundeld voor het onderhoud van de rioleringen, was een stap in de goede richting. Uiteindelijk zijn het de gemeenten die voor de middelen voor het onderhoud en de controle moeten zorgen. Minister, zult u initiatieven nemen om de toestand van de rioleringen te bekijken? Als we dat vandaag niet doen, zullen we voor openbare werken een nog veel grotere factuur voorgeschoteld krijgen in de komende jaren. De ondergrond zal ervoor zorgen dat zelfs de gerepareerde bovengrond naar beneden dondert.

De heer Wilfried Vandaele: Minister, het Vlaamse Gewest stelt elk jaar 110 miljoen euro ter beschikking voor werken aan gemeentelijke rioleringen. Via de inning van de gemeentelijke saneringsbijdrage komt daar nog eens 300 miljoen euro bij. Die inning gebeurt via de drinkwaterdistributeurs. Dat is een redelijk bedrag, zou je denken, en toch horen we van de VVSG dat het niet volstaat en kijken sommige instanties voor extra middelen naar de Vlaamse Regering. Dat is niet de juiste manier. De gemeenten hebben een grote

verantwoordelijkheid. Ze kunnen uit eigen middelen bijdragen en het tarief van de gemeentelijke saneringsbijdrage aanpassen.

Minister, bent u van oordeel dat het systeem van de gemeentelijke saneringsbijdrage en de investering daarvan in herstel van rioleringen voldoende goed functioneert, of bent u van plan dat bij te sturen?

De voorzitter: Minister Schauvliege heeft het woord.

Minister Joke Schauvliege: Voorzitter, collega's, ik geef eerst wat cijfers. Ik heb laten berekenen dat in Vlaanderen 32.000 kilometer, of 32 miljoen meter, riolering ligt. Dat is gigantisch, en het is dus ook logisch dat er af en toe ergens iets fout loopt. Maar ik ga in op uw vragen.

Een van de vragen is: kan men de staat van de rioleringen systematisch controleren? Dat moet gebeuren via cameraonderzoek. Als wij alle rioleringen willen controleren, duurt dat onderzoek 80.000 dagen. Dat kost 120 miljoen euro extra. Dat is niet haalbaar en op korte termijn ook geen oplossing. Het veld vraagt meer middelen. Jaarlijks – dit jaar, maar ook volgend jaar – besteden wij 610 miljoen euro aan rioleringen. Van die 32.000 kilometer riolering is 4500 in handen van het gewest, 27.500 in handen van gemeenten of rioolbeheerders. Vooral lokale besturen dragen een grote verantwoordelijkheid.

200 miljoen euro van de middelen komen van het gewest. Daarvan gaat 100 miljoen euro naar de gemeenten, via projecten. Voorts gaat 50 miljoen euro naar projecten die in het vorige jaar al waren opgestart. Bovendien gaat 110 miljoen euro rechtstreeks naar de gemeenten, in de vorm van subsidies voor de aanleg en het onderhoud van riolering. Maar dat is niet alles. De gemeenten krijgen via een gemeentelijke saneringsbijdrage op de waterfactuur 250 miljoen euro in kas. Dat geld moet worden besteed aan riolering. Ook belangrijk om te weten is dat niet alle Vlaamse gemeenten de maximale saneringsbijdrage vragen. Als elke gemeente dat zou doen, zouden de totale inkomsten oplopen tot 300 miljoen euro.

Het is juist dat niet alle gemeenten en rioolbeheerders een voldoende zicht hebben op de toestand van de riolering. Hoe pakken wij dat aan? In januari 2010 hebben wij een omzendbrief naar alle gemeenten en rioolbeheerders gestuurd waarin uitdrukkelijk wordt gewezen op hun taak om het onderhoud van de riolering te verzorgen en de staat ervan in het oog te houden. Wij werken ook aan een structurele aanpak, wat aansluit bij de vraag of er geen code van goede praktijk kan worden ingevoerd. Die code is bijna klaar. Hij wordt verankerd in het nieuwe Vlaamse reglement betreffende de milieuvergunning (VLAREM), dat normaal gesproken volgende week door de Vlaamse Regering zal worden goedgekeurd. In een ministerieel besluit zal expliciet staan hoe de gemeenten de zaak moeten aanpakken en inventariseren. Er komt ook een webtool, zodat via de Coördinatiecommissie Integraal Waterbeleid (CIW) direct duidelijk wordt wat nog moet worden ondernomen om nieuwe riolering aan te leggen, maar ook wat er moet gebeuren om bestaande riolering te onderhouden.

Ik vat samen. Jaarlijks wordt 610 miljoen euro geïnvesteerd in riolering. Dat is heel wat. U kunt zich afvragen of wij dat bedrag nog zouden kunnen optrekken. Ik wil uitdrukkelijk vermelden dat onderzoek aantoont dat met die 610 miljoen euro de markt verzadigd is. Extra geld zal niet tot meer investeringen leiden, want de markt kan dat extra werk niet aan. De lokale bestuurders en de rioolbeheerders dragen ook een verantwoordelijkheid. Wij namen op dat vlak onze verantwoordelijkheid, via de omzendbrief en de code van goede praktijk die vanaf volgend jaar van kracht zal zijn. Dat laatste is een goed werkinstrument, maar zal ook een aantal verplichtingen met zich meebrengen.

De heer Steve D'Hulster: Minister, als ik u goed heb begrepen, zijn er nog beschikbare budgetten die niet worden aangewend. In februari 2008 heeft het Vlaams Parlement een resolutie goedgekeurd waarin de Vlaamse Regering wordt gevraagd een heffing op niet-afgekoppelde verharde oppervlakten in te voeren.

Die heffing zou aan twee kanten winst kunnen opleveren. Als er niet wordt afgekoppeld, heb je extra geld. Als je wel afkoppelt, kun je de riolen kleiner dimensioneren. Wat is de stand van zaken in verband met deze heffing?

De voorzitter: De heer Huybrechts heeft het woord.

De heer Pieter Huybrechts: Minister, ik denk dat wij allemaal weten welke meerkost de structurele verwaarlozing van de Vlaamse wegen al heeft teweeggebracht. Ik vrees dat het bij het structurele onderhoud van de riolen hetzelfde zal zijn. Ik heb de indruk dat dit structurele onderhoud vele malen meer zal kosten dan de Vlaamse wegen. Wat dat heeft gekost, kunt u het best eens aan minister Crevits vragen. Dat zijn gigantische facturen.

Daarnet zei u dat u niet meer volk kunt vinden om het uit te voeren. Dat is een heel spijtige zaak. Dat gaat ons heel wat meer kosten. Het zal langer duren. En de kans is groot dat nieuw aangelegde wegen daarvan de gevolgen zullen ondergaan doordat ze vandaag of morgen in de ondergrond zullen verdwijnen. Minister, er moet toch naar een oplossing worden gezocht.

De heer Peter Reekmans: Minister, ik vind uw antwoord zeer ontgoochelend. U zegt dat er af en toe iets gebeurt. Minister, het is niet af en toe. Het gebeurt zeer vaak. Het OCMW en VLARIO waarschuwen ons al lang. Ik geef één praktijkvoorbeeld uit mijn eigen streek: de steenweg Tienen-Diest. Dat was een probleemsteenweg met putten. Hij werd vorig jaar hersteld. Vlaanderen heeft daar heel veel geld ingestoken. Vorige zomer was er die grote storm. Bomen werden uitgerukt. De riolering kwam er met wortels en al uit. Die wortels staken al lang in die riolering. Het is jammer dat minister Crevits er niet is. Op het ogenblik dat die nieuwe weg werd aangelegd, werd de ondergrond niet gecontroleerd.

Dit gebeurt heel vaak. Wij leggen vandaag nieuwe wegen aan boven rioleringen waar de wortels van de bomen massaal zijn ingegroeid. Daardoor kan bij overstromingen het water niet door de riolering. Dat veroorzaakt overstromingen. Minister, wij zijn op dat gebied niet correct bezig. De consument, de burger in Vlaanderen, betaalt met zijn waterfactuur voldoende. Ik dacht toch dat er in die factuur een hoge bijdrage was opgenomen voor de riolering. Gebruik dat geld.

De heer Wilfried Vandaele: Minister, het probleem is vooral een probleem van gemeentelijke rioleringen. U hebt volkomen gelijk: hier zijn in de eerste plaats de gemeenten verantwoordelijk. Zij hebben mechanismen om daar iets aan te doen, ten eerste bijpassen uit de eigen begroting. Maar zij mogen ook, bovenop de bovengemeentelijke saneringsbijdrage, een gemeentelijke bijdrage heffen van 1,4 keer de bovengemeentelijke bijdrage. Zij hebben dus de mogelijkheid om met die tarieven te spelen. We kennen de berekeningen. Als men 30 procent zou verhogen, zouden nog slechts 66 van de 308 gemeenten structurele tekorten hebben. Dan zou het tekort van vandaag van gemiddeld 77 miljoen euro per jaar omslaan in een overschot van 7,8 miljoen euro. Als men 50 procent zou verhogen, slaat het tekort van 77 miljoen euro om in een overschot van 65 miljoen euro en komen nog slechts 48 gemeenten in de problemen. Voor mij is dit dus in de eerste plaats een gemeentelijke verantwoordelijkheid.

De voorzitter: Mevrouw De Vroe heeft het woord.

Mevrouw Gwenny De Vroe: Minister, ik heb heel aandachtig geluisterd naar uw antwoord en uiteraard ook naar de vragen van de sprekers. Naar aanleiding van de wateroverlastproblematiek hebben wij vaak gesproken over de rioleringen en over hun slechte staat. Het is echt nodig dat de bestaande rioleringen meer worden geïnspecteerd. Dat gebeurt te weinig. Zeker bij de aanleg van nieuwe wegen moet dat gebeuren. We zien al te vaak dat er nieuwe weginfrastructuur wordt aangelegd zonder dat er rioleringswerken worden uitgevoerd. Dat geldt ook voor gewestwegen. Ook het gewest moet erop toezien dat het gebeurt, toch minstens bij de inspectie van de bestaande rioleringen.

U spreekt over 4500 kilometer rioleringen. Daar is dus zeker werk aan de winkel.

De voorzitter: De heer Peeters heeft het woord.

De heer Dirk Peeters: Voorzitter, minister, collega's, ik wil even de link maken naar ruimtelijke ordening. Door onze verspreide bebouwing in Vlaanderen zijn rioleringsinfrastructuur en het onderhoud ervan bij ons veel duurder dan in het buitenland. Ik wil voorstellen dat wanneer de code van goede praktijk wordt opgemaakt en van kracht wordt, er ook aandacht is voor de kleinschalige en dunne persleidingen die in wegbermen kunnen worden aangelegd, waardoor grote investeringen kunnen worden vermeden.

Ik deel ook de mening van de heer Vandaele, wanneer hij zegt dat de gemeenten daar een grote verantwoordelijkheid in hebben. Zij verkavelen, zij doen de ruimtelijke ordening, zij laten al dan niet verharde oppervlakten toe in hun gemeente. Maar er is ook nood aan een structurele financiering. En dan is een mix tussen gemeenten en Vlaams Gewest mogelijk aangewezen. Dan kunnen de herziening van het Gemeentefonds of het nog op te richten plattelandsfonds goede instrumenten zijn om alsnog in een bijkomende financiering te voorzien voor de problematiek van de rioleringen.

De voorzitter: Mevrouw Rombouts heeft het woord.

Mevrouw Tinne Rombouts: Voorzitter, minister, collega's, er is terecht op gewezen dat iedereen zijn verantwoordelijkheid moet nemen in dezen. We moeten ook niet ontkennen dat we voor grote uitdagingen staan wat betreft het onderhoud van rioleringen. Continu cameraonderzoek is niet haalbaar, maar ik verwacht wel dat er in de code van goede praktijk tips staan voor hoe of wanneer het wel kan.

Kunnen in die code van goede praktijk ook tips staan rond de aanleg van nieuwe rioleringen met het oog op nog meer duurzame aanleg? Sommige boomsoorten bijvoorbeeld kunnen sommige zaken doorwortelen. Misschien zijn er ook nieuwe materialen en dergelijke meer. Dat is belangrijk om de onderhoudskosten in de toekomst naar beneden te halen. Uiteindelijk is 25 jaar ook niet zó oud voor een riolering.

Minister Joke Schauvliege: Collega's, het is inderdaad belangrijk dat die code van goede praktijk er komt. Daar zullen verschillende luiken in zitten. Er zal een luik zijn over hoe je de staat van de riolering moet bekijken en wat je moet onderhouden. Daar zullen ook aanbevelingen in staan voor gemeenten. Ook hoe een nieuwe riolering wordt aangelegd en hoe die duurzamer kan worden geïnstalleerd, zal daar in staan. Dat zal heel lijvig zijn, maar ook heel eenvoudig te hanteren voor lokale besturen en rioolbeheerders. Er zal ook een webtool zijn, waar alles heel gemakkelijk kan worden geregistreerd, zodat we per gemeente een goed overzicht hebben van wat nodig is, welk onderhoud moet gebeuren, waar nieuwe rioleringen nodig zijn en wat de planning is.

De lokale besturen krijgen via een gemeentelijke saneringsbijdrage op de waterfactuur rechtstreeks middelen binnen in de gemeentebegroting, die zij moeten aanwenden voor het onderhoud en de aanleg van rioleringen. In totaal gaat het op dit moment over 250 miljoen euro. Als elke gemeente het maximum zou aanrekenen, zouden we tot ongeveer 300 miljoen euro kunnen gaan, wat toch wel een substantieel bedrag is.

En daar blijft het niet bij. Vanuit het Vlaamse Gewest geven we nog eens 100 en 110 miljoen euro, in totaal 210 miljoen euro, extra subsidie aan de lokale besturen voor de aanleg van nieuwe rioleringen. De lokale besturen worden dus goed ondersteund om daar aan de slag te gaan.

Mijnheer Reekmans, u verwijst naar de gewestwegen en afspraken die daaromtrent moeten worden gemaakt. Ik kan u verzekeren dat als er gewestwegen worden aangelegd, er met de diensten van het gewest verantwoordelijk voor de wegen en de verantwoordelijken voor de rioleringen, goede afspraken worden gemaakt en de ondergrond uitdrukkelijk wordt meegenomen. Daar zijn duidelijke afspraken over. Ik meen begrepen te hebben dat dat de laatste jaren goed verloopt. Dat moet ook de bedoeling zijn. Wij proberen de verschillende projecten ook altijd goed aan elkaar te koppelen.

Er is me tevens gevraagd hoe het met de uitvoering van de resolutie en met de heffing op niet-aangekoppelde oppervlakten zit. We hebben beslist ervoor te zorgen dat de bestaande rioleringen goed functioneren. We hebben een verplichte keuring ingevoerd. Verschillende sprekers hebben daar overigens al op gereageerd. Die maatregel is echter nodig.

We investeren miljoenen euro's in rioleringen. We moeten er dan ook voor zorgen dat dit stelsel goed functioneert en dat alle aansluitingen correct verlopen. Een van de vraagstellers heeft specifiek naar de heffing verwezen. Ik zal een laatste stand van zaken laten opmaken. Er zijn wat juridische problemen met de definitie van een verhard oppervlak en met de vraag hoe die oppervlakken precies in rekening moeten worden gebracht. Die problemen hebben tot een vertraging geleid. Ik zal de recentste stand van zaken nagaan.

Ik heb niet gewoon verklaard dat er wel eens iets kan gebeuren. Ik heb het punt willen maken dat we over 32.000 kilometer aan rioleringen spreken. We kunnen dan ook nooit volledig uitsluiten dat er eens iets misloopt. Het is onmogelijk alles nog dit jaar op een perfecte manier op te lossen. Gezien de gigantische hoeveelheid en de historische achterstand is het niet evident dit probleem snel op te lossen en *pico bello* in orde te stellen.

Ik vind dat we onze verantwoordelijkheid nemen. We investeren jaarlijks 610 miljoen euro in rioleringen. De lokale besturen moeten misschien nog wat meer ondersteuning krijgen. Ze moeten weten hoe ze aan de slag kunnen gaan en hoe ze hieraan kunnen werken. Er is een code van goede praktijken. Het Vlaamse Gewest blijft in goede rioleringen investeren. We nemen onze verantwoordelijkheid. Ook in de tijden van budgettaire krapte wordt niet op die middelen bespaard.

De heer Steve D'Hulster: Ik dank de minister voor het antwoord. Ik denk dat de Romeinen ook al wisten dat het op het vlak van infrastructuur noodzakelijk is in twee zaken, namelijk wegen en rioleringen, te investeren om een samenleving te laten draaien. In hun tijd lagen de riolen nog iets meer open dan bij ons het geval is. Dat ze onzichtbaar zijn, betekent echter niet dat politici op de verschillende bestuursniveaus geen maximale aandacht aan de rioleringen moeten besteden.

Ik hoop dat de code van goede praktijken zich niet te zeer op de aanleg van rioleringen focust. Het moet ook om het beheer gaan. Het kan immers niet dat een riool die 25 jaar oud is, zoals de riool in Mechelen, het nu al begeeft.

De heer Pieter Huybrechts: Ik vat de zaak kort samen. De minister moet, zoals ze twee jaar geleden heeft beloofd, de problemen onmiddellijk aanpakken of door de lokale besturen laten aanpakken. De Vlaamse overheid moet de steden en de gemeenten een stimulans geven. Ze mag gerust zijn. Er ligt een tikkende tijdbom onder de grond.

De heer Peter Reekmans: Met betrekking tot het voorbeeld dat ik net heb gegeven, moet ik de minister tegenspreken. Ik baseer me hiervoor op het antwoord van minister Crevits op een van mijn schriftelijke vragen. Ik heb gevraagd of de rioleringen tijdens de aanleg van de nieuwe N29 zijn gecontroleerd. Minister Crevits heeft daar ontkennend op geantwoord. Dat betekent dat niet elke weg wordt gecontroleerd.

De minister heeft verklaard dat er af en toe iets gebeurt. Bijna elke week is er ergens een verzakking. Ik stel vast dat in Vlaanderen massaal wordt geïnvesteerd in wat de kiezer boven de grond ziet. Het gaat dan om ecoducten voor hazen die de gewestweg mogen oversteken of om peperdure fietstunnels en -bruggen. Zelfs het AWW laat na de ondergrond te controleren waarop onze nieuwe wegen worden aangelegd. De gemeentebesturen zijn nog veel erger.

We bevinden ons een jaar voor de gemeenteraadsverkiezingen. Er zijn overal massale werken aan de gang die de kiezer kan zien. We moeten dringend in de ondergrond investeren. We moeten vermijden dat wat nu nog voor 2012 massaal wordt aangelegd, in 2013 niet door de grond zakt. (*Applaus bij LDD*)

De heer Wilfried Vandaele: De inspanningen van de Vlaamse overheid zijn aanzienlijk en gekend. De gemeenten moeten waarschijnlijk een tandje bijsteken. Ik ben het eens met de heer Reekmans. We mogen niet enkel in pleintjes en in zichtbaar openbaar domein investeren. Wat zich onder de grond bevindt, is buitengewoon belangrijk. Ik hoop dat iedereen dat inziet. Ik hoop tevens dat de gemeenten echt in die rioleringen zullen investeren.

De voorzitter: Het incident is gesloten.

■

ACTUELE VRAAG van de heer Hermes Sanctorum tot mevrouw Joke Schauvliege, Vlaams minister van Leefmilieu, Natuur en Cultuur, over de resultaten van de internationale klimaatconferentie in Durban

De voorzitter: De heer Sanctorum heeft het woord.

De heer Hermes Sanctorum: Collega's, Durban, de fameuze klimaatconferentie, was allesbehalve een groot succes. Het Kyoto-protocol wordt verlengd, maar we weten nog niet hoe en wat. Tegen 2020 zou er een globaal bindend akkoord uit de bus moeten komen. Het lijkt wel Vlaanderen in Actie: alles wordt uitgesteld tot 2020.

Minister, we mogen de piste van de VN-klimaatconferenties zeker niet verlaten. We moeten die piste blijven bewandelen. Aan de andere kant wordt het steeds duidelijker dat we het heft in eigen handen moeten nemen, dat we zelf een sterk klimaatbeleid moeten voeren en niet meer moeten wachten op de rest van de wereld.

Minister, welke lessen trekt u uit Durban? Gaat u op het Europese niveau voor de unilaterale min-30-procentdoelstelling tegen 2020?

De voorzitter: Minister Schauvliege heeft het woord.

Minister Joke Schauvliege: Mijnheer Sanctorum, u hebt zelf de analyse gegeven van Durban.

Het klimaatverhaal is een vrouwenzaak geworden, zo stond deze week ook ergens in de krant. De voorzitzer uit Zuid-Afrika, de secretaris-generaal van de United Nations Framework Convention on Climate Change (UNFCCC) en de Europese commissaris waren alle drie dames. Zij vormden een zeer goede ploeg. Dat is een zeer positieve vaststelling.

De heer Hermes Sanctorum: De vrouwen redden het klimaat.

Minister Joke Schauvliege: Die conclusie laat ik aan u over.

Mijnheer Sanctorum, we hebben kunnen vaststellen dat die multilaterale processen in VN-verband zeer traag en moeizaam verlopen. Dat is heel jammer. We mogen dat niet helemaal loslaten. We moeten ons de vraag stellen hoe we daarmee kunnen doorgaan, zonder het kind met het badwater weg te gooien.

Ik ben inderdaad ook ontgoocheld over het resultaat van Durban. We hadden vorig jaar afgesproken dat we onder de 2 graden Celsius van de opwarming van de aarde zouden blijven. De gemaakte afspraken blijken nu niet die richting uit te gaan. Er zitten blijkbaar geen sterke engagementen in van onder andere de VS, China en India om de uitstoot van broeikasgassen te doen dalen.

Het is wel positief dat men rond de tafel blijft zitten en wel verder wil praten. Dat is een lichtpuntje in het akkoord.

Welke conclusie trekken wij daaruit? Het is geen totale mislukking. Er is nog een mogelijkheid om verder te gaan. Ik ben het 100 procent met u eens dat het klimaat een verhaal is waarin iedereen zijn verantwoordelijkheid heeft: multilateraal, wereldwijd, Europees, Belgisch en ook lokaal. Wij nemen die verantwoordelijkheid ook. Op 25 november

zijn we gestart met de Vlaamse Klimaatconferentie. Daar hebben we rekening gehouden met de Europese doelstellingen op lange termijn voor 2050 die gaan van 80 tot 95 procent. We zullen zware inspanningen doen en alle stakeholders rond de tafel brengen.

Ik ben ervan overtuigd dat binnen Europa het debat over de min-30-procentdoelstelling op tafel zal liggen, op basis van wat besproken werd in Durban. Ik vermoed dat die stap naar min 30 procent zal worden gezet en dat dat niet meer voorwaardelijk zal zijn. Wij zullen daar met veel enthousiasme voor gaan.

De heer Hermes Sanctorum: Het kan goed zijn dat klimaat een vrouwenzaak is. Connie Hedegaard is een fantastische Europese klimaatcommissaris.

U weet echter ook dat ik altijd wat minder lof heb gehad voor uw beleid, ook voor uw rol binnen Europa. U hebt altijd actief tegen die eenzijdige min-30-procentreductie tegen 2020 gepleit. Dat hebt u zeker gedaan binnen de Belgische context.

Ik wil u echter respijt geven en de vraag opnieuw stellen. Pleit u zelf voor die min-30-procentdoelstelling tegen 2020? Ja of nee?

Het staat vast dat die discussie opnieuw zal opduiken in januari of februari. Het staat namelijk op de Europese agenda. Maar wat is uw mening? Tal van studies stellen dat het zowel economisch als ecologisch voordelig is om die 30 procentstap te zetten.

Het zijn gigantische bedragen. Besparen op de gezondheidszorg: 3 tot 8 miljard euro. Groei in bruto binnenlands product: 800 miljard euro. Besparen op de energiefactuur door een verminderde import van fossiele brandstoffen: 40 miljard euro. Het zijn gigantische bedragen die we besparen door meer in te zetten op een Europees klimaatbeleid.

Minister, ik stel mijn vraag opnieuw. Wat is uw visie ten aanzien van die min-30-procentdoelstelling unilateraal tegen 2020?

De voorzitter: De heer Sabbe heeft het woord.

De heer Ivan Sabbe: Minister, u kunt natuurlijk, zeker niet als België, het grootste gewicht in de schaal leggen. Maar de Federale Regering schaft de subsidiëring van een aantal ecologische maatregelen af. Theoretisch komt dat dan naar Vlaanderen. Weet u al wat u daarmee gaat doen? Daarmee zou u toch iets kunnen doen voor het klimaat. Het is misschien maar een druppel op een hete plaat maar die federale fiscale aftrek is een mooi voorbeeld van wat we deden. Wat gaat de Vlaamse Regering daarmee doen? Gaat ze het integraal overnemen of gaat ze dat afschieten in het licht van de budgettaire krapte?

De voorzitter: Mevrouw De Vroe heeft het woord.

Mevrouw Gwenny De Vroe: Voorzitter, minister, na Cancùn en Kopenhagen, nu Durban. Het is misschien geen totale mislukking maar toch wel een heel grote mislukking.

Minister, ik hoop dat u blijft strijden voor een degelijk klimaatbeleid, ook in de wereld, in de hoop van toch nog de landen die niet overtuigd zijn, te overtuigen.

Minister, ik heb goede hoop dat het voorstel van resolutie dat de heer Sanctorum en ikzelf nog hebben voorliggen en dat de komende weken ter goedkeuring zal worden voorgelegd in de commissie Leefmilieu, eindelijk ook door de volledige meerderheid zal worden goedgekeurd.

Minister Joke Schauvliege: Mijnheer Sanctorum, het lijkt alsof u mij van iets wil overtuigen waar ik niet van overtuigd moet worden.

U zegt dat ik eenzijdig tegen de min-30-procentregel ben geweest. Dat klopt niet. Wij hebben ons altijd – en dat is ook het Belgische standpunt – ingeschreven in het Europese verhaal: we zijn bereid om naar min 30 procent te gaan als ook andere economische machten en groeilanden meegaan. *(Opmerkingen van de heer Sanctorum)*

Mijnheer Sanctorum, laat u mij uitspreken?

Het heeft ook gewerkt. Ik heb altijd gezegd dat we dat nodig hebben. Het is eigenlijk de wortel waarmee je anderen kunt doen lopen. Die stap is nu gezet. De anderen zijn bereid om verder te praten en engagementen aan te gaan. Die tactiek heeft dus absoluut gewerkt. *(Opmerkingen van de heer Sanctorum)*

Het lijkt me dat u aan het hyperventileren bent door wat ik hier zeg.

Ik denk dus dat de tactiek van de Europese Unie gewerkt heeft. We zullen ons ook altijd loyaal in dat verhaal inschrijven. Als de analyse gemaakt wordt dat de 30 procent onvoorwaardelijk is, dan zullen we ons daar absoluut niet tegen verzetten en zullen we meegaan. Ik kan niet duidelijker zijn, maar u twijfelt blijkbaar aan het antwoord dat ik u geef.

Mijnheer Sabbe, u vraagt aan mij welke inspanningen ik zal doen. Een voorbeeld is de belasting op inverkeerstelling waar we een heel belangrijke klimaatcomponent in hebben opgenomen. Het is een heel belangrijke maatregel om die uitstoot van CO₂ en broeikasgassen naar beneden te halen.

U weet dat wij ook met een Vlaamse klimaatconferentie zijn gestart. Een van de werkgroepen werkt rond mobiliteit en transport. In die werkgroep zal nagegaan worden hoe we voor mobiliteit en transport maatregelen kunnen nemen om de uitstoot van broeikasgassen en CO₂ naar beneden te halen. Er is een traject uitgetekend dat eind 2012 moet zijn afgewerkt zodat er een nieuw Vlaams klimaatbeleidsplan is voor de periode 2013-2020.

Mijnheer Sanctorum, u verwijst graag naar andere partners in België. Ik heb gisteren bij het verslag van het Rekenhof heel goed geluisterd. Bij de inleiding werd uitdrukkelijk gezegd dat Vlaanderen de enige regio is die een duidelijk klimaatbeleidsplan heeft, dat opvolgt en dat de resultaten ook positief zijn.

De heer Hermes Sanctorum: Dat was dan ongeveer de enige positieve opmerking van het Rekenhof over uw beleid. Zeker met betrekking tot die flexibiliteitsmechanismen was het rapport vernietigend. Het was beschamend. Maar goed, daar zullen we niet verder op ingaan.

Minister, u hebt nog altijd niet concreet gezegd dat u unilateraal Europees voor een daling met 30 procent gaat. Een aantal Europese landen, zoals Frankrijk en Duitsland, willen die eenzijdige stap wél zetten. U hebt dat tot nu toe nooit willen doen en u doet het nog altijd niet. Zelfs na deze klimaattop bent u daar nog altijd niet toe bereid. U bent niet bereid daarvoor te pleiten in Europees verband. U maakt grote sier op de grote klimaatconferenties, maar als het gaat over het concrete Vlaamse, Europese klimaatbeleid, dan blijft er niets over. *(Applaus bij Groen!)*

De voorzitter: Het incident is gesloten.

■

ACTUELE VRAAG van de heer Bart Martens tot mevrouw Joke Schauvliege, Vlaams minister van Leefmilieu, Natuur en Cultuur, over de problemen met overlappende jachtgebieden

De voorzitter: De heer Martens heeft het woord.

De heer Bart Martens: Voorzitter, minister, geachte leden, het voorbije weekend waren we getuige van een tragisch ongeval in Maaseik. Daar is een man om het leven gekomen, en dat blijkbaar in een dispuut over jachtgronden. Het is niet aan ons om de ware toedracht daarvan uit de doeken te doen: laat dat alstublieft over aan het gerecht. Wel moeten we proberen vergelijkbare twisten over jachtgronden in de rest van Vlaanderen te vermijden. Er zijn er wel wat, ook al omdat de procedure om jachtplannen in te dienen en dergelijke wat verouderd is. Een jachtrechthouder moet kunnen beschikken over een aaneengesloten terrein van 40 hectare, waarbij de grondeigenaars allemaal jachtrecht hebben toegekend aan die

jachtrechthouder. Daar begint het probleem al. Veel van die toezeggingen zijn mondeling gebeurd. Vaak worden gronden overgeërfd, de erfgenamen weten dan niet meer welke rechten zoal van toepassing zijn op de overgeërfde gronden en dies meer. De jachtplannen worden manueel ingediend. Daarbij wordt nogal eens met dik krijt geschreven.

In de praktijk zijn er dus heel wat overlappingsen. Dat blijkt ook uit een proefproject opgestart door de provincie Oost-Vlaanderen. Daarin heeft men alle jachtplannen gedigitaliseerd, en dat trouwens samen met het kenniscentrum van Hubertus Vereniging Vlaanderen (HVV). Die vereniging neemt de digitalisering voor haar rekening, niet alleen voor wildbeheerseenheden, maar ook voor particuliere jagers. Door die digitalisering is men tot de conclusie gekomen dat er in Oost-Vlaanderen niet minder dan vierhonderd overlappingsen van jachtplannen kunnen worden vastgesteld. Op basis van die vaststelling heeft men een procedure uitgewerkt waarbij bij een overlapping de diverse betrokken partijen worden uitgenodigd bij de arrondissementscommissaris. Men tracht een vergelijk te vinden. Wordt die consensus niet gevonden, dan treedt men op, desnoods via een jachtverbod.

Minister, in welke mate bent u bereid die positieve ervaringen van de provincie Oost-Vlaanderen uit te breiden tot heel Vlaanderen?

De voorzitter: Minister Schauvliege heeft het woord.

Minister Joke Schauvliege: Mijnheer Martens, die positieve ervaringen zijn er niet alleen in Oost-Vlaanderen, want die digitalisering bestaat al in Limburg en in Vlaams-Brabant. We hebben inderdaad projectmiddelen gegeven zodat Oost-Vlaanderen, samen met HVV, daarmee aan de slag kan gaan. Het klopt dat die regelgeving momenteel eigenlijk verouderd is. Die dateert van 1980. Men moet inderdaad een hele administratieve mallemolen doorlopen om die plannen in te dienen. De ervaringen in Limburg, Vlaams-Brabant en Oost-Vlaanderen zijn positief. We staan daar volledig achter en willen er dus mee doorgaan en de regelgeving in die zin ook aanpassen. In de praktijk kan het dus al en bestaat het ook al.

Ik wil er wel op wijzen dat het niet zo is dat er door het digitaal indienen geen overlappingsen meer kunnen zijn. Dat lijkt me niet de oplossing voor het overlappen.

Het klopt dat daar een aantal procedures aan verbonden zijn. Bij echt grote geschillen is de vrederechter bevoegd, bij andere kan de arrondissementscommissaris effectief bemiddelen. U weet dat in de interne staatshervorming de functie van arrondissementscommissaris zal worden opgeheven. Er zal een belangrijke taak zijn weggelegd voor de gouverneur om daarin te bemiddelen.

In het Jachtdecreet, waaraan we gebonden zijn, staat dat je het jachtrecht op zich niet aan verschillende personen kunt toekennen, maar afhankelijk van het soort wild, kun je wel aan anderen een jachtrecht geven. Je kunt dus aan iemand een jachtrecht geven voor grof wild en aan iemand anders een jachtrecht voor klein wild. Die zaken moeten we vermijden. We moeten bekijken hoe we daarmee omgaan.

Het Agentschap voor Natuur en Bos (ANB) is bezig met een sterke vereenvoudiging en verbetering van het volledige systeem en moet daar volgend jaar mee rond zijn. Het maakt een screening samen met het Instituut voor Natuur- en Bosonderzoek (INBO). Wij hopen daar in de loop van volgend jaar helemaal mee rond te zijn en dat in die zin dan ook te kunnen aanpassen in de regelgeving.

De heer Bart Martens: Minister, het klopt dat er in Limburg en Vlaams-Brabant plannen worden gedigitaliseerd, maar dat is niet gebiedsdekkend. Dat gebeurt bijvoorbeeld niet voor de jachtplannen van particuliere jagers. Het voorbeeld in de provincie Oost-Vlaanderen is in die zin uniek dat het op een gebiedsdekkende manier gebeurt en in samenwerking met het kenniscentrum van Hubertus Vereniging Vlaanderen, bij wijze van spreken een publiek-private samenwerking die tot succes leidt.

Uiteraard is bij het vaststellen van overlappingsen de kous niet af. Er moet een gemoderniseerde procedure komen, maar het vaststellen van de overlappingsen is natuurlijk een eerste, noodzakelijke en belangrijke stap. In die zin pleit ik inderdaad voor een uitbreiding van dat initiatief naar heel Vlaanderen en voor een modernisering van de procedure bij het vaststellen van overlappende jachtplannen.

De voorzitter: Welke jagers wensen het woord te voeren?

De heer Van Dijck heeft het woord.

De heer Kris Van Dijck: Voorzitter, ik ben geen jager, laat dat duidelijk zijn, maar ik ben wel vaker betrokken bij de problematiek ter zake.

Minister, ik wil onderstrepen dat heel wat wildbeheerseenheden heel goed werken en dat er heel veel overleg is. Ik ken ook het project dat in Oost-Vlaanderen loopt. Het is zeer belangrijk dat je de overlappingsen kunt detecteren. De vraag is natuurlijk is hoe we dat dan verder gaan aanpakken. Soms zijn er overlappingsen die geen grond hebben. Wie moet daarover uitsluitel geven? In die optiek stel ik open de vraag of het niet opportuun is dat ook een administratieve overheid een bevoegdheid kan hebben in plaats van dat men onmiddellijk naar de rechtbank moet stappen.

De voorzitter: De heer Sabbe heeft het woord.

De heer Ivan Sabbe: Het initiatief van de provincie Oost-Vlaanderen in samenwerking met Hubertus Vereniging Vlaanderen is zeer lovenswaardig en heeft succes. Minister, ik vraag me af of we in dit parlement geen gedachtewisseling kunnen houden met de betrokken partijen om dat zo goed mogelijk te kunnen implementeren. Laat ons eerlijk zijn, het leidt sowieso tot vereenvoudiging, op termijn tot digitalisering. Iedereen is daarbij gebaat, aan welke kant je ook zit. Doordat Hubertus Vereniging Vlaanderen dat kenniscentrum heeft en de provincie Oost-Vlaanderen dat voorbeeld heeft gegeven, kunnen we er op basis van die gedachtewisseling voor zorgen dat dat versneld ingevoerd raakt over heel het Vlaamse grondgebied.

De voorzitter: De heer Peeters heeft het woord.

De heer Dirk Peeters: Minister, ik heb een informatieve vraag. Naast die overlap zijn er ook de afschotplannen die moeten worden ingediend bij ANB. Daar gebeurt ook overlap en daar zitten ook dubbeltellingen. Mijn vraag sluit aan bij die van de heer Van Dijck. Hoe wordt ANB in de toekomst uitgerust om die overlap ook in de afschotplannen tegen te gaan en gemotiveerd te verwerven wanneer dat het geval is?

De voorzitter: De heer Ceyskens heeft het woord.

De heer Lode Ceyskens: Voor alle duidelijkheid: ik spreek ook als niet-jager. De heer Martens haalt terecht een probleem aan dat deels gegroeid is uit het verleden. De minister heeft, vooruitziende als ze is, daar al deels op geanticipeerd en dat ook in haar antwoord gezegd.

Digitaliseren is één zaak, waardoor we de knelpunten kennen, maar dan moeten we er ook in slagen die op korte termijn op te lossen, want er liggen er nogal wat.

Minister, bent u bereid om te zorgen voor de rechtsmiddelen zodat er desnoods jachtverloven kunnen worden ingetrokken om druk uit te oefenen, zodat er effectief en snel een bemiddelingspoging plaatsheeft? Anders wordt er dikwijls jarenlang onderhandeld zonder dat er ooit een oplossing uit de bus komt.

De voorzitter: De heer Tack heeft het woord.

De heer Erik Tack: Als Oost-Vlaming kan ik niet anders dan te beklemtonen dat het initiatief van de Oost-Vlaamse arrondissementscommissaris, om te starten met de digitalisering van die vergunningen, alle lof verdient. Minister, ik heb u niet horen

antwoorden op de vraag van de heer Martens of u dat initiatief wilt uitbreiden naar de andere provincies, met aandacht voor de opvolging en dergelijke.

De voorzitter: Mevrouw Van der Borgh heeft het woord.

Mevrouw Vera Van der Borgh: Ik ben heel blij dat ik met de heer Martens in verband met jacht op één en dezelfde lijn zit. Minister, het is nog maar twee weken geleden dat uw administratie of kabinet heeft bevestigd dat er een kleine financiële bijdrage zal zijn. Dat heeft de arrondissementscommissaris er niet van weerhouden om al heel wat nuttig werk te doen.

Naast de digitalisering en de middelen is er nog een punt van belang: mocht men de arrondissementscommissaris arbitragebevoegdheid geven om het toekennen van jachtrechten vast te leggen, zouden al heel wat conflicten vermeden kunnen worden. Nu moet hij curatief optreden, maar hij zou ook preventief kunnen optreden. Ik zou durven voor te stellen, minister, om daarover aan tafel te zitten met de arrondissementscommissaris van Oost-Vlaanderen. Bent u daartoe bereid?

Minister Joke Schauvliege: Mevrouw Van der Borgh, we zijn al heel lang in gesprek met de arrondissementscommissaris van Oost-Vlaanderen. Hij wist dat zijn project door ons met enthousiasme ondersteund zou worden. We blijven erin geloven. Het klopt dat dit een positief resultaat is. We zijn van plan om dat ook naar andere provincies uit te breiden. Het is een geslaagd project, waar wij achter staan.

Er wordt gevraagd hoe we omgaan met het bemiddelen over afschotplannen. Om voor al die problemen samen een oplossing te zoeken en naar een vereenvoudiging te gaan, heb ik het Agentschap voor Natuur en Bos (ANB) gecontacteerd. Wie zal er administratief mee bezig zijn? Hoe gaan we die overlappen beoordelen? Hoe gaan we de afschotplannen beoordelen? Dat zal er allemaal deel van uitmaken. De voorzitter van het parlement zal, als het zo ver is, wel oordelen of het zinvol is om daarover in het parlement verder van gedachten te wisselen. Dat laat ik aan het parlement over. Het lijkt me in elk geval bijzonder interessant om daarmee verder te gaan.

Er zijn in de praktijk heel wat problemen. Het heeft ook wat te maken met de veroudering van de regelgeving. Al is het niet zo dat je vandaag, als er conflicten zijn, enkel naar de vrederechter kunt gaan. De arrondissementscommissaris kan vandaag ook een bemiddelende rol spelen in het zoeken naar een oplossing. We zullen in de toekomst moeten bekijken wie die taak zal opnemen. Ik ben het ermee eens, mijnheer Van Dijck, dat we dat niet volledig naar de rechtbank of justitie moeten trekken, maar aan een administratieve instantie kunnen geven, bijvoorbeeld de gouverneur.

In die lijn denken we verder in het ANB. Het ANB doet dat samen met het Instituut voor Natuur- en Bosonderzoek (INBO) en met alle stakeholders, waaronder het Kenniscentrum van de Hubertus Vereniging.

De heer Bart Martens: Ik ben zeer blij met uw engagement om het positieve voorbeeld van Oost-Vlaanderen uit te breiden naar heel Vlaanderen. Ik zou de suggestie van de heer Sabbe ter harte willen nemen om de problematiek uit te diepen in de commissie. De arrondissementscommissaris heeft gisteren trouwens een brief geschreven waarin hij zich beschikbaar stelt om daarover een gedachtewisseling op te zetten. We moeten dat doen om ook die procedure bij vaststelling van overlap te kunnen moderniseren.

Vandaag is het zo dat bij het vaststellen van een overlap die niet opgelost geraakt, de arrondissementscommissaris dit moet overmaken aan de procureur des Konings, maar dat het gebruikelijk is dat alles verticaal geklasseerd en geseponeerd wordt, met als gevolg dat er geen oplossing komt. Ik stel voor dat we ons toeleggen op het moderniseren van de procedure en dat we inderdaad in stokken achter de deur voorzien voor het geval dat men niet tot een vergelijk komt. Ik denk aan het intrekken van het jachtverlof of het instellen van een jachtverbod. We moeten daar in alle wijsheid in de commissie over oordelen. (*Applaus bij sp.a*)

De voorzitter: Het incident is gesloten.

■

ACTUELE VRAAG van de heer Lode Vereeck tot mevrouw Joke Schauvliege, Vlaams minister van Leefmilieu, Natuur en Cultuur, over de meerwaarde van de verkoop van gronden en installaties van de Vlaamse Milieumaatschappij (VMM) aan Aquafin

De voorzitter: De heer Vereeck heeft het woord.

De heer Lode Vereeck: Voorzitter, minister, eerst en vooral mijn dank en waardering omdat u wel wilt reageren op de vragen die ik stel. Ze betreffen de verkoop van gronden van de Vlaamse Milieumaatschappij (VMM) aan de nv Aquafin. Over deze transactie is de afgelopen dagen al een en ander te doen geweest. Waar het natuurlijk op neerkomt, is dat de budgettaire meerkost gigantisch is.

Heel concreet is de constructie als volgt opgezet: gronden waarop rioolwaterzuiveringsinstallaties staan, worden van de ene overheidsinstelling naar de andere doorgeschoven en de ene overheidsinstelling, de VMM, behoort wel tot de begroting, maar de andere, Aquafin, niet, waardoor we een nettoresultaat boeken. Als we in detail bekijken wat de impact op de begroting is, dan zien we dat Aquafin dat geld is moeten gaan lenen en dat daarop forse intresten worden betaald, intresten die hoger zijn dan wat de Vlaamse Regering op datzelfde bedrag zou moeten betalen. De eindconclusie, op basis van gegevens die u mij ter beschikking hebt gesteld, de aflossingstabellen, is dat de totale kost voor de Vlaamse belastingsbetaler ongeveer een kleine 600 miljoen euro bedraagt.

Gevraagd naar een reactie van minister Muylers, heeft hij gezegd dat dit voor hem past in een bedrijfseconomische logica. Ik zie die niet, maar u bent de voogdijminister, zowel voor VMM als voor Aquafin, dus misschien kunt u er wel in slagen om mij de bedrijfseconomische logica van de verkoop van deze gronden uit te leggen.

De voorzitter: Minister Schauvliege heeft het woord.

Minister Joke Schauvliege: Mijnheer Vereeck, ik heb begrepen dat mijn goede collega, minister Muylers, op al uw vragen hierover heel uitvoerig heeft geantwoord in de commissie Financiën. U zegt dat op vragen niet werd geantwoord, maar ik heb begrepen – zo heeft men het mij toch verteld – dat dit deel heeft uitgemaakt van de besprekingen in de commissie Financiën en Begroting. Ik weet niet of de voorzitter van de commissie momenteel aanwezig is, maar die kan dit misschien bevestigen.

U vraagt vanwaar de term ‘bedrijfseconomische logica’ komt. U weet dat de nv Aquafin sedert 1994 verantwoordelijk geworden is voor de exploitatie van waterzuivering. Het gaat niet alleen om de bestaande infrastructuur, maar ook over de uitbreiding, het onderhoud en dergelijke meer. Gaandeweg hebben we vastgesteld dat er een enorme verstrengeling is: activa van Aquafin, infrastructuur die op gronden van de VMM ligt of omgekeerd, stukken die elkaar overlappen en deels op gronden van Aquafin en deels op gronden van de VMM liggen... De transactie is dus logisch om daar eenduidigheid in te brengen en om ervoor te zorgen dat, waar er activiteit is, waar er activa zijn, waar er infrastructuur is, ook de gronden horen bij de infrastructuur en ze dus worden overgedragen aan de instantie die daarvoor verantwoordelijk is.

De heer Lode Vereeck: Dat is het? Minister, ‘eenduidigheid’ zegt u, ik val van de ene verbazing in de andere wat deze transactie betreft. Het is dan wel eenduidigheid die de belastingsbetaler een slordige 300 miljoen euro kost. ‘Eenduidigheid’ en ‘bedrijfseconomische logica’, waardoor wij nu al voor de tweede maal zullen betalen voor die gronden. We hebben er ooit al eens voor betaald als belastingsbetaler via de VMM, we doen dat nu een tweede keer omdat Aquafin via de drinkwatermaatschappijen de factuur doorstuurt naar de Vlaamse Regering.

Nogmaals, ik begrijp uw ‘bedrijfseconomische logica’ niet, want dit is peperduur. Ik heb u op geen enkele manier horen zeggen dat het rioolwaterzuiveringsbeleid nu veel beter zal worden. Ik hoor u dat niet zeggen. Ik hoor een beetje dat er een juridische verstrengeling is, maar eerlijk gezegd zie ik het probleem niet als het water uiteindelijk gezuiverd wordt en ik hier een extra factuur zou krijgen van bijna 300 miljoen euro. En nogmaals: eigenlijk gaat het om 600 miljoen euro, want we hebben er al voor betaald.

De voorzitter: De heer Watteeuw heeft het woord.

De heer Filip Watteeuw: Minister, achter bedrijfseconomische logica zit een totaal andere logica. De regering zoekt naar methodes om het mooie plaatje van het begrotingsevenwicht te kunnen voorstellen. De regering die de schulden afbouwt, slaagt daar niet in. En dan doet ze zulke operaties die de belastingsbetaler inderdaad veel geld zullen kosten en die geen enkele meerwaarde hebben. Het gaat hier alleen over dat mooie plaatje van het begrotingsevenwicht en over de enige regering in België die alles op een rijtje heeft. In dezelfde orde zijn er de pps-dossiers (publiek-private samenwerking) waarbij men probeert om de schuld die men aan het opbouwen is, buiten de begroting te houden. De volgende regering of de belastingbetaler zal dan wel het gelag betalen.

Minister, dit is geen correcte manier van werken. U probeert de schijn op te houden, maar dat lukt u steeds minder.

De voorzitter: De heer van Rouveroj heeft het woord.

De heer Sas van Rouveroj: De vraag van de heer Vereeck is meer dan terecht. Hier wordt gegoocheld met gronden en met geld. En er is geen enkele meerwaarde, minister. Aan uw non-verbale reactie zie ik dat u dit met een zeker ongenoegen ondergaat. U moet het ondergaan. Het is triest maar samen met de heer Watteeuw stel ik vast dat deze bewerking alleen tot stand wordt gebracht om de begroting op te smukken. Dit zal echter door de belastingbetaler worden betaald. Er is dus geen enkele meerwaarde, alleen een minwaarde. We kunnen daar helemaal niet blij mee zijn.

Minister Joke Schauvliege: Ik zal in het vervolg als een wassen beeld blijven staan zodat er geen interpretaties kunnen worden gegeven aan mijn non-verbale communicatie.

Het begrotingstechnische luik en de opmerkingen over de transacties zijn besproken in de commissie Financiën. Naar aanleiding van de begrotingsbesprekingen kan dit ook nog uitvoerig aan bod komen volgende week tijdens de plenaire vergadering.

Mijnheer Vereeck, u vroeg of daar een logica achter zit. Er wordt immers verwezen naar een bedrijfseconomische logica. Ja, daar zit een logica achter. Die afspraak is ook gemaakt bij de start van deze Vlaamse Regering. Dat staat ook uitdrukkelijk in het Vlaams regeerakkoord. Daar zijn toen weinig vragen over gesteld. Dit is ook al aan bod geweest in de commissie Leefmilieu. De bedoeling is dat, wanneer Aquafin activa en infrastructuur heeft maar die gronden behoren tot een andere entiteit, zijnde de VMM, dit wordt gebundeld zodat er geen verstrengeling meer is. De nv Aquafin moet zowel de activa, de infrastructuur als de gronden ter beschikking hebben. Dat zorgt voor minder juridisch kluwen en voor een vlotter administratief verloop.

De heer Lode Vereeck: Minister, ik heb me heel strikt gehouden aan de voorwaarden van de actuele vraag, namelijk om geen vragen te stellen over de budgettaire en begrotingstechnische aspecten. Ik had immers gehoopt dat u met een antwoord zou komen. Maar er is niets. Als u me nu eens zou kunnen zeggen wat Aquafin nu meer of beter kan dan voordien, dan zou u me kunnen overtuigen. Uiteindelijk komt toch uit dat dit alleen een budgettaire truc is, een onvoorstelbare vestzak-broekzakoperatie waar de Vlaamse burgers hun broek wel aan scheuren. Ik kan niet anders dan samen met het Rekenhof en de Inspectie van Financiën concluderen dat dit een schande is. We hadden dit niet mogen doen. Dit past niet in een duurzaam begrotingsbeleid. Het is niet meer dan een budgettaire truc.

Als u een man was geweest, dan zou ik u de Vlaamse Didier Reynders noemen. Het is werkelijk beneden alle peil dat de Vlaamse Regering met zulke trucs uit de oude doos nu nog naar boven komt.

De voorzitter: Het incident is gesloten.

■

REGELING VAN DE WERKZAAMHEDEN

De voorzitter: Dames en heren, we schorsen de vergadering.

– *De vergadering wordt geschorst om 17.34 uur.*

– *De vergadering wordt hervat om 17.51 uur.*

■

ONTWERP VAN DECREET betreffende het duurzaam beheer van materiaalkringlopen en afvalstoffen

– 1233 (2010-2011) – Nrs. 1 tot en met 5

VOORSTEL VAN RESOLUTIE van mevrouw Valerie Taeldeman, de heer Bart Martens, de dames Tine Eerlingen, Tinne Rombouts en Michèle Hostekint en de heren Wilfried Vandaele en Robrecht Bothuyne betreffende het duurzaam beheer van materiaalkringlopen en afvalstoffen

– 1348 (2011-2012) – Nr. 1

VOORSTEL VAN RESOLUTIE van de heren Hermes Sanctorum en Filip Watteeuw betreffende een doeltreffende grondstoffenstrategie voor Vlaanderen

– 1362 (2011-2012) – Nr. 1

VOORSTEL VAN RESOLUTIE van de dames Gwenny De Vroe en Mercedes Van Volcem en de heren Dirk Van Mechelen, Karlos Callens en Sas van Rouveroij betreffende de uitvoering van het decreet betreffende het duurzaam beheer van materiaalkringlopen en afvalstoffen

– 1368 (2011-2012) – Nr. 1

VOORSTEL VAN RESOLUTIE van de dames Marleen Van den Eynde en Agnes Bruyninckx-Vandenhoudt en de heer Pieter Huybrechts betreffende het toekomstige materialen- en afvalstoffenbeleid in Vlaanderen

– 1397 (2011-2012) – Nr. 1

Algemene bespreking

De voorzitter: Dames en heren, aan de orde zijn het ontwerp van decreet betreffende het duurzaam beheer van materiaalkringlopen en afvalstoffen en de voorstellen van resolutie van mevrouw Valerie Taeldeman, de heer Bart Martens, de dames Tine Eerlingen, Tinne Rombouts en Michèle Hostekint en de heren Wilfried Vandaele en Robrecht Bothuyne betreffende het duurzaam beheer van materiaalkringlopen en afvalstoffen, van de heren Hermes Sanctorum en Filip Watteeuw betreffende een doeltreffende grondstoffenstrategie voor Vlaanderen, van de dames Gwenny De Vroe en Mercedes Van Volcem en de heren Dirk Van Mechelen, Karlos Callens en Sas van Rouveroij betreffende de uitvoering van het decreet betreffende het duurzaam beheer van materiaalkringlopen en afvalstoffen en van de dames Marleen Van den Eynde en Agnes Bruyninckx-Vandenhoudt en de heer Pieter Huybrechts betreffende het toekomstige materialen- en afvalstoffenbeleid in Vlaanderen.

Het Uitgebreid Bureau stelt voor om de besprekingen van de voorstellen van resolutie samen te voegen met de algemene bespreking van het ontwerp van decreet. Is het parlement het hiermee eens? (*Instemming*)

De algemene bespreking is geopend.

Mevrouw Taeldeman heeft het woord.

Mevrouw Valerie Taeldeman: Voorzitter, minister, collega's, de commissie Leefmilieu besprak in november 2011 het ontwerp van decreet betreffende het duurzaam beheer van materiaalkringlopen en afvalstoffen. Op vraag van de commissieleden van Leefmilieu werden hoorzittingen gehouden. Ik verwijs hiervoor naar het schriftelijk verslag.

Het Materialendecreet vervangt het oude Afvalstoffendecreet uit 1981, dat destijds de start van het Vlaamse afvalbeleid inluide. In de loop van de jaren is de klemtoon van het Vlaamse afvalbeleid verschoven van storten en verbranden naar het voorkomen van afval en nuttig toepassen van afvalstoffen. Anno 2011 is het afvalbeleid volop in transitie. In het Vlaams regeerakkoord wordt de verruiming van afval- naar duurzaam materialenbeheer als een van de speerpunten van het milieubeleid naar voren geschoven. Materialen zijn eindig en de verspilling ervan moet maximaal worden voorkomen. Verder moet de aantasting van ons leefmilieu door materialengebruik worden beperkt. Kortom, het is de bedoeling om duurzaam om te gaan met schaarse en kritieke grondstoffen.

In het begin van het Vlaamse afvalbeleid werd de focus vooral gelegd op de eindverwerking van de afvalstoffen. Het Vlaamse Gewest is een dichtbevolkte en sterk geïndustrialiseerde regio. Het ontbrak aan plaats om afvalstoffen te storten en de burgers stonden weigerachtig tegenover verbrandingsovens in hun buurt.

In de kinderjaren van het afvalbeleid moesten ongecontroleerde stortplaatsen worden gesaneerd en werden performante stortplaatsen ontwikkeld. De capaciteit van de bestaande verbrandingsovens moest worden geoptimaliseerd. Onder druk van de grote maatschappelijke gevoeligheid voor het leefmilieu in de jaren 90 werden de verbrandingsovens omgebouwd en gemoderniseerd. Zo werden de emissies onder controle gehouden en gereduceerd tot een aanvaardbaar niveau.

Algauw werd gestart met de selectieve inzameling van specifieke fracties, met het doel deze fracties op een hoogwaardige wijze te kunnen recycleren. Daar waar de selectieve inzameling voor de vorige generatie nog niet bestond, is het voor onze kinderen niet meer dan normaal om alles in de juiste bak of zak te werpen. Ondertussen is afvalpreventie een vaste waarde geworden. Met tal van campagnes, projecten en subsidies probeerden het Vlaamse Gewest, de gemeenten en de intercommunales de afgelopen twintig jaar burger en bedrijf te overtuigen afval te voorkomen.

Aanvullend op preventie worden het hergebruik en de nuttige toepassing van afvalstoffen gestimuleerd, onder meer door de promotie van kringloopcentra en door de verdere uitbouw van selectieve inzameling en de ontwikkeling van nieuwe recyclagetechnieken. De hoeveelheid selectief ingezameld afval is gestegen van minder dan 10 procent in het begin van de jaren 90 tot 71 procent in 2010. Dit percentage zorgt ervoor dat het Vlaamse Gewest aan de Europese top staat inzake selectieve inzameling. Deze Europese topositie die Vlaanderen bekleedt, was ook een constante tijdens de hoorzittingen in de commissie Leefmilieu.

De resultaten van het Vlaams beleid mogen gezien worden, maar wij hebben te maken met een almaar groeiende consumptie die de hoeveelheid afval en de bijhorende milieudruk de hoogte injagen. Een goed uitgebouwd afvalbeheer leidt nog niet tot een duurzame productie en consumptie. Het afvalbeheer zoals we het vandaag kennen, stoot op dit vlak tegen zijn grenzen. Als we een duurzame oplossing voor het afval willen realiseren, moeten we onze blik verruimen en over de grenzen van het klassieke afvalbeheer kijken. Ook wat vóór de afvalfase gebeurt – het winnen van grondstoffen, de productie, het energiegebruik, enzovoort – moeten we mee bekijken.

Een fundamentele verandering naar een geïntegreerd materialenbeleid is dan ook noodzakelijk. Het afvalbeheer grijpt nog te veel in op het einde van de keten, wanneer het materiaal afval geworden is. Om verspilling van grondstoffen, energie en ruimte te voorkomen, is het noodzakelijk om de materialenketen als één geheel te beschouwen. Het doel van duurzaam materialenbeheer is materiaalkringlopen hoogwaardig te sluiten en te komen tot een benadering 'van wieg tot wieg'. Verantwoorde grondstoffenontginning, verhoogde grondstoffenefficiëntie, ecologisch productontwerp, milieuverantwoorde productieprocessen en logistieke systemen, duurzaam aankoopgedrag en afvalpreventie en recycling moeten de schakels vormen van een coherent beleid dat de volledige materialenketen omvat.

Het ontwerp van Materialendecreet legt de basis voor milieuverantwoord aankopen en aanbesteden door overheden. Omwille van het marktaandeel van de openbare sector en omwille van de voorbeeldfunctie die overheden hebben tegenover consumenten en bedrijven wordt duurzaam aanbesteden de toekomst. Een groen aankoopbeleid maakt ontegensprekelijk deel uit van een duurzaam materialenbeleid over de hele keten. Dit wordt door de Vlaamse overheid ter harte genomen via het Vlaams actieplan duurzame overheidsopdrachten. Tegen 2020 moeten de aankopen voor 100 procent duurzaam zijn. Ook lokale besturen dienen hun rol hierin op te nemen en hun werking op dit vlak te versterken.

Tot slot verwijs ik graag naar het voorstel van resolutie van de meerderheid. Na de hoorzittingen hebben wij vanuit de meerderheid het initiatief genomen om een voorstel van resolutie op te maken. Dat voorstel van resolutie bevat een twaalftal aanbevelingen voor de Vlaamse Regering. Zo vragen wij onder meer aan de Vlaamse Regering om de haalbaarheid te onderzoeken van nieuwe economische instrumenten, zoals een systeem van verhandelbare afvalverwerkingsrechten waarmee tegelijk een krappe planning tussen vraag en aanbod kan worden aangehouden en nieuwe, meer performante installaties kansen kunnen krijgen. Ook is de meerderheid vragende partij voor een meer selectieve inzameling op de werkvloer. Op die manier kunnen de inspanningen die de burgers thuis op het vlak van gescheiden PMD-inzameling verrichten, worden voortgezet op de werkplaats en op kantoor. Wij vragen aan de Vlaamse Regering ook om bijkomende stimuli voor het uitwerken van ketenprojecten te verschaffen. Deze ketenprojecten moeten zorgen voor producten met een langere levensduur. Wij vragen aandacht voor ecodesign en roepen bedrijven op om eco-efficiëntiescans uit te voeren.

Collega's, vroeger waren consumenten gewoon mensen die dingen kochten die ze nodig achtten en die die dingen weggooiden als ze niet meer konden dienen. Vandaag verwachten we van consumenten dat ze ook nadenken over de impact van hun consumptiegedrag, door hen te wijzen op groene labels en tips voor een milieuvriendelijker gebruik. Wij verwachten ook dat zij optreden als afvalsorteerder zodra die dingen afval zijn geworden, om ze voor te bereiden op een volgend leven. Vroeger waren producenten gewoon bedrijven die dingen met de juiste prijs/kwaliteit-verhouding maakten. Vandaag verwachten we van die bedrijven dat ze ook hun aanvoerketen vergroenen en verantwoordelijkheid opnemen voor de inzameling en verwerking van die producten zodra ze afval zijn geworden.

Vroeger waren afvalverwerkers bedrijven die je van je afval af hielpen. Liefst zo goedkoop mogelijk, dus ongesorteerd! Vandaag verwachten we dat afvalverwerkers niet alleen afval weghalen en verwerken, maar ook grondstoffen leveren voor een volgende, nuttige toepassing. Een duurzaam materialenbeheer vergt dus een intensieve samenwerking tussen verschillende partijen indien wij oplossingen willen die daadwerkelijk tot een verlaging van de milieu-impact in de gehele keten zorgen.

Namens de CD&V-fractie wensen wij Vlaams minister Schauvliege te feliciteren voor dit Materialendecreet. Het getuigt van ambitie en visie. Minister, onze fractie zal u dan ook voluit steunen met de implementatie van dit decreet. (*Applaus bij CD&V en sp.a*)

De voorzitter: Mevrouw Van den Eynde heeft het woord.

Mevrouw Marleen Van den Eynde: Eindelijk, collega's, wordt het langverwachte en voor deze regering, althans voor u, minister Schauvliege, allesbelovende Materialendecreet ter stemming gebracht in de plenaire vergadering. Dit ontwerp van decreet heeft lang op zich laten wachten en is ons eigenlijk, net zoals vele andere milieudecreten, opgelegd vanuit Europa. En toch, collega's, blijft het maar een kaderdecreet, een decreet waaraan door middel van uitvoeringsbesluiten nog zeer veel moet geregeld worden. Dit decreet laat bij vele commissieleden van nagenoeg alle politieke partijen nog heel wat ruimte en perceptie open, waardoor iedereen nog een bijkomend voorstel van resolutie heeft ingediend met betrekking tot het duurzame beheer van materiaalkringlopen en afvalstoffen. Het is bovendien ook een zeer technisch en juridisch decreet, dat tijdens de hoorzitting toch op enige commentaar kon rekenen van de advocaat van een bepaald bedrijf, waardoor het op een gegeven moment op een rondje experts uitdraaide, met ons, parlementsleden, als toeschouwers.

Minister, collega's, we moeten er niet flauw over doen: iedereen zal het wel eens zijn met het principe van dit ontwerp, dat we een duurzaam beheer moeten uitwerken van materiaalkringlopen en afvalstoffen. De ladder van Lansink, ondertussen de gekende afvalverwerkingshiërarchie, wordt met dit decreet nog eens versterkt. Daar kunnen we uiteraard mee akkoord gaan. Het is immers zo dat door het ingrijpen in productie, verdeling, consumptie en inzameling grote milieuwinsten kunnen worden geboekt. Meer nog, het kan voor ons land, voor onze economie, mogelijk nieuwe perspectieven openen. Maar hoe u, minister, dit allemaal wilt bewerkstelligen, blijft nog een vraagteken. Wij hopen dan ook dat uw uitvoeringsbesluiten zullen besproken worden in de commissie – zoals morgen ook in de commissie Mobiliteit en Openbare Werken gebeurt met een decreet waarvan de uitvoeringsbesluiten zullen worden besproken – zodat ook wij in de commissie Leefmilieu als parlementsleden mee kunnen opvolgen hoe het afvalbeleid de komende jaren zal worden gestuurd.

Collega's, de grote meerwaarde van dit decreet moet zijn dat de grote hoeveelheid te verbranden afvalstoffen verder wordt teruggedrongen. Want hoe je het ook draait of keert: afval verbranden veroorzaakt ongetwijfeld een zware belasting op onze luchtkwaliteit. Ik hoef vooral diegenen die er al wat jaren parlementair werk hebben opzitten, niet te herinneren aan de vele vragen en debatten over onder meer de Isvag-oven en zijn negatieve gevolgen voor de volksgezondheid van vele buurtbewoners. Inderdaad, mevrouw Taeldeman, buurtbewoners hebben een weigerachtige houding, zeker als het over hun gezondheid gaat. Ik hoef vele collega's vandaag ook niet te herinneren aan de vrees die er leeft bij de Brabanders wanneer een vergunning zou gegeven worden voor de bouw van een afvalverbrandingsoven in Kampenhout. En al is de meeste vervuilende uitstoot van afvalverbrandingsovens de laatste jaren in grote mate teruggedrongen en is de uitstoot van de kankerverwekkende stof dioxine danig verminderd, de combinatie van deze afvalverbrandingsovens met onder meer het zwaar verkeer en mogelijk andere industriële activiteiten maakt dat de concentratie in bepaalde gebieden nog zeer groot blijft. De grootste voorzichtigheid is en blijft geboden wanneer beslissingen moeten worden genomen voor vergunningen voor afvalverbrandingsovens.

Het mag dus duidelijk zijn, minister, dat met dit decreet de Vlaamse Regering er zich van bewust moet zijn dat nieuwe vergunningen voor bijkomende afvalverbrandingscapaciteit in Vlaanderen niet gewenst is, en ook niet bevorderend voor het voeren van een degelijk materialenbeleid. (*Applaus bij Vlaams Belang*)

De voorzitter: Mevrouw De Vroe heeft het woord.

Mevrouw Gwenny De Vroe: Voorzitter, minister, collega's, het ontwerp van decreet dat vandaag voorligt, is een kaderdecreet dat voortvloeit uit een Europese richtlijn. Het zal uiteraard nog verdere invulling moeten krijgen. Zo zal het volledige Vlaams reglement inzake afvalvoorkoming en -beheer (VLAREA) moeten worden vervangen door een nieuw uitvoeringsbesluit. Dit nieuwe Materialendecreet heft immers het huidige Afvaldecreet op en dus ook het daarop gebaseerde VLAREA. Een en ander zal naadloos op elkaar moeten

aansluiten om rechtsonzekerheid te vermijden. We hopen dan ook dat deze operatie geen herhaling zal worden van wat we nu zien bij de hervorming van de belasting op inverkeerstelling (BIV).

Collega's, een groot aantal bepalingen in het nieuwe ontwerp van decreet werd ofwel overgenomen uit de Europese kaderrichtlijn of uit het bestaande Afvalstoffendecreet. In die zin is er dus weinig vernieuwends aan. We zijn er ons zeer sterk van bewust dat Vlaanderen op het vlak van recyclage en hergebruik al ontzettend ver staat ten opzichte van de andere Europese landen en dat de benadering en de werkwijze vervat in de Europese kaderrichtlijn in ons gewest weinig verandering betekent, wegens reeds jaren van toepassing.

Toch dient er te worden gepeild naar de gevolgen voor de terugnameverplichting die nu al bestaat voor een aantal afvalstoffen. Zal de lijst worden uitgebreid of niet? Wat zullen de gevolgen hiervan zijn voor de lopende milieubeleidsvereenkomsten die al voor een aantal van die afvalstromen bestaan? Is ook hier in een overgangperiode voorzien? Of komt er in het kader van het begrip 'uitgebreide producentenverantwoordelijkheid' iets totaal nieuws? Het zijn vragen waarop vooralsnog geen duidelijk antwoord is gekomen.

Het interessante aan dit ontwerp van decreet is de benadering dat op een bepaald ogenblik afvalstoffen geen afvalstoffen meer zijn als ze een behandeling voor nuttige toepassing, waaronder recyclage, hebben ondergaan. Dat maakt het veel gemakkelijker om dergelijke stoffen te verhandelen of te vervoeren. De verdere uitwerking van dat principe in het uitvoeringsbesluit is daarom van bijzonder groot economisch belang.

Precies om de verdere uitvoering van dat kaderdecreet maken we ons toch wat zorgen. Voor onze fractie dient daarbij bijzondere aandacht te gaan naar een aantal accenten die we hebben voorgelegd in een voorstel van resolutie. Zo is er de verhouding tussen de hoeveelheid aangeboden afval en de beschikbare verbrandingscapaciteit. Die is nu in evenwicht. En toch zijn er nieuwe aanvragen voor een oven in Kampenhout. Een uitbreiding van de bestaande capaciteit zou aanleiding geven tot een overcapaciteit, die een negatieve invloed zal hebben op het halen van de doelstellingen inzake het sluiten van de materiaalkringlopen. Wij pleiten dan ook resoluut voor een moratorium op extra verbrandingscapaciteit zolang er meer afvalverbrandingscapaciteit is dan aanbod van afval. De Groen!-fractie en de Open Vld-fractie hebben daaromtrent vandaag een nieuw amendement ingediend.

Open Vld beseft ook dat dit ontwerp van Materialendecreet de gedroomde gelegenheid is om onze bedrijven ertoe aan te zetten producten op de markt te brengen die ofwel minder grondstoffen behoeven of die een veel hogere hergebruik- of recyclagegraad hebben. Het aanmoedigen van onderzoek en innovatie is daarom een must en betekent een troef voor onze bedrijven, ook wat betreft het ontwikkelen van de benodigde technologie hiervoor, die in het buitenland kan worden gevaloriseerd. Daarom wil Open Vld dat er meer middelen worden vrijgemaakt om het onderzoek naar die nieuwe innovatieve technieken en producten aan te moedigen.

Collega's, zoals reeds gesteld, zal het bestaande Vlarea vervangen moeten worden door een nieuw materialenbesluit. Dat zal niet eenvoudig zijn en kan, als het niet op een doordachte wijze gebeurt, de hele sector onderuithalen. Daarom pleiten wij voor een realistische overgangstermijn en vragen we ook dat dit besluit, alvorens het definitief goed te keuren, zou worden toegelicht in de bevoegde parlementaire commissie.

We geloven heel sterk in het instrument van de milieubeleidsvereenkomsten, die in het verleden hebben bewezen bijzonder succesvol te kunnen zijn. Dit ontwerp van Materialendecreet is dan ook de uitgelezen kans om samen met de betrokken sectoren dit instrument op nog meer afvalstromen toe te passen. Wij vragen de minister dan ook om dit grondig te onderzoeken.

Hoewel dit ontwerp van decreet, wat zijn hoofddoelstellingen betreft, aansluit bij de liberale visie op afvalstoffen, die zoveel mogelijk als nieuwe grondstoffen moeten kunnen worden

gebruikt, waarbij het ‘cradle to cradle’-principe vooropstaat, hebben wij minder vertrouwen in de uitvoering die deze regering eraan gaat geven, vandaar ook ons voorstel van resolutie en amendement ter zake. Onze fractie zal zich bij de stemming onthouden. (*Applaus bij Open Vld*)

De voorzitter: De heer Martens heeft het woord.

De heer Bart Martens: Voorzitter, mijn fractie is zeer blij dat dit ontwerp van decreet meer dan een letterlijke, droge omzetting van de Europese kaderrichtlijn Afvalstoffen is. Met de switch van een afvalbeleid naar een materialenbeleid kunnen we de kringlopen sluiten en verder gaan dan enkel een milieuvriendelijk beheer van afvalstoffen of van producten die het einde van hun levenscyclus bereiken.

Door middel van dit ontwerp van decreet trachten we de stoffenkringlopen te sluiten en aandacht te schenken aan de grondstoffen en de materialen van bij het begin van de levenscyclus van producten. Op die manier trachten we het materialenverbruik te verduurzamen.

Eigenlijk vormt dit ontwerp van decreet de basis voor een kringlooeconomie. Materialen kunnen reincarneren en producten komen niet op het einde van hun leven in hun graf terecht. Door de kringlopen te sluiten, proberen we de stofkringlopen te sluiten.

Dat is niet enkel goed voor het milieu. Op die manier kunnen we ook onze afhankelijkheid van eindige en schaarse grondstoffen doen afnemen. We stellen immers vast dat veel grondstoffen, zoals hoogtechnologische metalen, van strategisch belang voor onze economie worden. Ze worden steeds duurder en steeds minder toegankelijk. Landen als China, die dergelijke zeldzame metalen en aarde produceren of ontginnen, houden er een steeds protectionistischer beleid op na. Die landen hanteren steeds meer exportbeperkingen en dergelijke. Het is de bedoeling dat de verwerkende industrie die deze schaarse en strategisch belangrijke grondstoffen verwerkt, zich in landen als China komt vestigen. Het is dan ook van het grootste strategische belang dat we er effectief in slagen dergelijke schaarse metalen en materialen binnen onze eigen economie te houden en de kringlopen te sluiten.

Dit ontwerp van decreet is eveneens belangrijk voor de mindset. We mogen afval niet langer meer louter als een probleem beschouwen. Het is ook een opportuniteit om ons op een goedkopere manier van noodzakelijke grondstoffen te verzekeren.

Eigenlijk komen we in ons afvalbeleid van heel ver. De afvalbeheershiërarchie stelt dat we in de eerste plaats moeten proberen afval te voorkomen. Vervolgens moeten we producten hergebruiken. Vervolgens moeten we materialen recyclen of op zijn minst de energie recupereren. Pas in laatste instantie mogen we tot het storten of verwijderen van afvalstoffen overgaan.

Eigenlijk hebben we die zogenaamde ladder van Lansink in de omgekeerde richting gevolgd. Aanvankelijk hebben we al onze afvalstoffen gestort. Toen dat wegens plaatsgebrek en milieuhygiënische problemen niet langer kon, hebben we ze verbrand. Dat gebeurde echter zonder enige rookgasreiniging of energierecuperatie. Tijdens een grondige sanering van de verbrandingssector zijn de eerste afvalstoffenplannen opgesteld. Bepaalde verbrandingsinstallaties zijn gesloten. Andere installaties zijn met een hele batterij aan rookgasreinigingen uitgerust. Tegelijkertijd is de energie-inhoud van de afvalproducten gerecupereerd. Dan is vastgesteld dat we het afval beter selectief zouden inzamelen en zouden recyclen. Dat was niet enkel beter voor het milieu, maar vaak ook nog eens goedkoper. Tot slot is vastgesteld dat het voorkomen van afval de absolute prioriteit zou moeten zijn. Een kilogram afval die niet wordt geproduceerd, brengt ook geen verwerkingskosten of maatschappelijke kosten met zich mee.

Momenteel wordt de afvalbeheershiërarchie in Vlaanderen volop gerespecteerd. Volgens mij is onze regio momenteel de koploper in Europa. Als we zien hoe weinig restafval hier nog voor verwijdering overblijft, denk ik niet dat veel regio's ons dat nadoen.

Los van de beleids-, uitvoerings- en afvalstoffenplannen die daar de grondslag aan gaven, denk ik dat de economische instrumenten, zoals de heffing op het storten van afval, daar in belangrijke mate toe hebben bijgedragen. In het Verenigd Koninkrijk werd nu pas een storthetffing ingevoerd, die toch al veel positieve effecten heeft.

We moeten nu een stap verder zetten en gaan kijken naar de andere fasen in de levenscyclus van een product. Met dit ontwerp van decreet maken we daar werk van. Er is niet enkel sprake van uitvoeringsplannen. We gaan ook preventieprogramma's invoeren, die ons in staat stellen om per materiaalsoort maatregelen te nemen, van het ontginnen en verwerken van de grondstoffen, over het gebruik van de producten, tot de afvalfase toe.

We maken in dit ontwerp van decreet ook werk van de verzelfstandiging van Plan C, het transitienetwerk waar bedrijven, universiteiten, kenniscentra en maatschappelijke organisaties samenwerken om voorbeeldprojecten uit te werken en werk te maken van een ecodesign en zelfs om te beginnen met de ontginning van stortplaatsen. Onder de titel Enhanced Landfill Mining gaan we nu de eerste proefprojecten op stapel zetten om nog waardevolle grondstoffen te recupereren uit de oude stortplaatsen.

We geven met dit ontwerp van decreet ook een decretale basis voor de vergroening van het aankoopbeleid. Wat ons betreft, is dat ook zeer cruciaal. Met die vergroening kunnen we ervoor zorgen dat materialen die de overheid aankoopt, ook kunnen bestaan uit gerecycleerd materiaal, uit een minimumpercentage van secundaire grondstoffen. Als we nieuwe dijklichamen of wegen aanleggen, kunnen we ervoor zorgen dat een minimumaandeel van de materialen die we daarvoor nodig hebben, getrokken worden uit secundaire niet-vormgegeven grondstoffen. Op die manier kunnen we ervoor zorgen dat er, naast een aanbod aan afvalproducten, recyclaten en secundaire grondstoffen, ook een vraag naar die producten ontstaat. Zo kunnen we ook binnen Vlaanderen de stofkringlopen beter sluiten.

Uiteraard moeten we er in Vlaanderen voor zorgen dat we waardevolle grondstoffen niet exporteren naar landen waar die grondstoffen minder efficiënt worden gerecycleerd of verwerkt of naar landen met een overcapaciteit op het vlak van verbranding, zoals Nederland en Duitsland. Daar zou de verbranding van ongesorteerd afval leiden tot een verspilling van grondstoffen die zich perfect lenen voor recyclage.

Collega's, om die reden hebben we vanuit de meerderheid een amendement ingediend op het ontwerp van decreet, dat de achterpoort die nog in het ontwerp van het decreet zat voor de uitvoer van ongesorteerd afval naar verwerkingsinstallaties in het buitenland, volledig sluit.

Het kan niet de bedoeling zijn dat afvalinzamelaars bij ons de regels op het vlak van selectieve inzameling aan hun laars lappen en ongesorteerd afval exporteren naar buitenlandse verbrandingsovens die momenteel vaak aan dumpingtarieven werken omdat daar sprake is van een overcapaciteit. We willen die stromen absoluut binnen de eigen regio houden om ze maximaal te kunnen valoriseren en recycleren.

Wat vandaag voorligt, is uiteraard een ontwerp van kaderdecreet. Dat wil zeggen dat heel veel van de uitvoering en invulling wordt overgelaten aan de Vlaamse Regering. Dat gebeurt dan via de uitvoeringsprogramma's, de afvalstoffenplannen, de preventieprogramma's en dergelijke.

Via de meerderheid hebben we er ook voor gezorgd dat de ontwerpen van uitvoeringsplannen en van preventieprogramma's ook worden voorgelegd aan het Vlaams Parlement. Op het moment dat die ontwerpen naar de adviesraden gaan, zullen ze ook worden ingediend bij het Vlaams Parlement zodat we ook vanuit het parlement onze zeg daarover kunnen doen en via moties of resoluties aan de regering kenbaar kunnen maken wat wij als parlement van die ontwerpen vinden. Zo kan de regering rekening houden met onze aanbevelingen bij de definitieve vastlegging.

Ten slotte hebben we er ook voor gezorgd dat, naast het geamendeerd ontwerp van decreet, er vandaag ook een voorstel van resolutie ter stemming neerligt. Er is een voorstel van resolutie vanuit de meerderheidsfracties, maar ook verschillende oppositiefracties hebben voorstellen van resolutie hebben ingediend. Op die manier kunnen we de regering richting geven bij de uitvoering en de verdere invulling van het decreet.

Ik stip enkele maatregelen aan die wij belangrijk vinden bij het verder uitvoeren van dit ontwerp van decreet.

Er is het principe dat het scheiden aan de bron absoluut voorrang moet krijgen op het nasorteren van afval. We hebben gemerkt dat mensen en bedrijven goedkoper scheiden dan machines en dat ook bij een scheiding van verschillende afvalstromen aan de bron, de kwaliteit van de ingezamelde afvalstoffen veel beter is en zich veel beter leent tot een hoogwaardige recyclage.

Er was tijdens de hoorzitting in onze commissie nogal wat onduidelijkheid. Sommige sprekers dachten dat nasortering evenwaardig zou worden ingeschreven als scheiden aan de bron. Ik heb begrepen dat dat niet het geval is. Wat ons betreft, mag dat ook niet het geval zijn en moet dus in het uitvoeringsbesluit en in de eventuele code van goede praktijk en in de nota die de OVAM uitwerkt, heel duidelijk de scheiding aan de bron als absoluut principe worden vastgelegd. Wordt dat niet gehaald, dan moet de handhaving maar worden opgedreven en moet erop worden toegekeken dat bedrijven de regels respecteren rond het gescheiden inzamelen van afval en aanbieden van afvalstoffen.

Voor ons mag er zelfs een stap verder worden gegaan en kunnen ook verplichte scheidingsplichten worden opgelegd bij bedrijven, bijvoorbeeld voor pmd-afval. Als mensen thuis op een perfecte manier pmd apart kunnen inzamelen en aanbieden, dan moet hetzelfde ook mogelijk zijn op de bedrijfsvloer. Wij zien niet in waarom men daar niet apart pmd zou kunnen inzamelen.

Minister, we hebben begrepen dat er een proefproject bezig is dat binnen enkele maanden tot resultaten zou moeten leiden. We hebben er alle vertrouwen in dat die resultaten positief zullen zijn en de overheid zou kunnen aanzetten om ook de pmd-inzameling bij bedrijven en kantoren te verplichten.

Uiteraard wensen wij ook het principe van de krappe planning gestand te doen. We moeten inderdaad voorkomen dat we in een situatie zoals in Nederland en Duitsland terechtkomen, waarbij een overcapaciteit aan verwerkingsinstallaties ontstaat die de economische rendabiliteit van de verbrandingsoven ondergraaft. In Nederland heeft men zelfs tijdelijk een aantal verbrandingsovens moeten sluiten. Via dumpingtarieven gaan die installaties ook stromen aantrekken die perfect recycleerbaar zijn zoals selectief ingezameld papier en karton, houtafval enzovoort. Omwille van de rendabiliteit van de sector, maar ook omwille van het vrijwaren van de mogelijkheden van recyclage, wensen wij een overcapaciteit in Vlaanderen te vermijden.

Er is wat discussie over of het moet gebeuren met een moratorium. Groen! en Open Vld pleiten ervoor om een moratorium in te schrijven in het decreet. Ik denk dat we deze maatregelen ook kunnen treffen in de uitvoeringsplannen, in het vergunningenbeleid. Wij vragen in ons voorstel van resolutie ook aan de Vlaamse overheid om te onderzoeken of een systeem van verhandelbare verwerkingsrechten ook geen oplossing zou kunnen bieden. Enerzijds kan men zo voorkomen dat de capaciteit verder aangroeit, anderzijds kan men voldoende dynamiek binnen de sector bewaren zodat oude installaties kunnen worden vervangen door meer performante, nieuwe installaties die vaker een hoger energetisch rendement hebben en beter zijn ingepland. We willen dus ook de dynamiek in de sector bewaren en voorkomen dat er een soort bevroering komt van de situatie zoals ze vandaag is waarbij elke intercommunale gaat voor een levensduurverlenging van de huidige installaties en kansen op een verbetering van de performantie van het verwerkingspark worden gewist.

Trouwens, er moet nog wat gediscussieerd worden over waar de lat van de noodzakelijke capaciteit ligt. We zien dat in de wervelbedverbrandingsoven van Indaver, die eigenlijk was ontworpen voor de verwerking van hoogcalorische afvalstoffen en van waterzuiveringsslib, met huishoudelijk afval vergelijkbaar bedrijfsafval terecht komt. Als we erin slagen om die shredderresidu's die vandaag worden gestort – een volume van 200.000 ton per jaar –, beter te recyclen en thermisch te valoriseren, dan is die oven van Indaver daar uitermate voor geschikt.

Dan verdrijven we bij wijze van spreken ook het klassieke gemengd stedelijk afval uit die installatie. Daarvoor moet dan natuurlijk een andere oplossing worden gevonden. Voor de meerderheid is het dus ook niet evident om nu al uit te maken waar die grens van de totaalcapaciteit precies ligt, om nu al te zeggen dat de huidige installaties zullen kunnen volstaan voor alles wat op de markt zal komen.

In ons voorstel vragen we eveneens dat in de sectorale wetgeving ook normen en criteria zouden worden opgelegd met betrekking tot een minimaal energetisch rendement van nieuwe verbrandingsinstallaties. Het moet worden gezegd dat het energetisch rendement van onze verbrandingsinstallaties wel toereikend is om hun de zogenaamde R1-status te geven, wat betekent dat ze kunnen worden omschreven als installaties voor nuttige toepassing binnen de eengemaakte Europese afvalmarkt. We stellen echter vast dat dit energierendement nog aanzienlijk kan worden opgekrikt.

Een aantal installaties slagen daar vandaag al in. Zo zet een installatie als die van IVAGO, de intercommunale uit het Gentse, niet alleen de energie-inhoud van haar afval in elektriciteit om, ze gebruikt ook de restwarmte om het Universitair Ziekenhuis van Gent van stoom en warmte te voorzien. Hetzelfde zien we bij IVBO, de intercommunale in het Brugse. Ook daar wordt restwarmte uitgekoppeld, onder meer naar de gevangenis die daar in de buurt ligt en naar tal van instellingen, die zo nuttig gebruik kunnen maken van warmte die anders in de atmosfeer verloren gaat. Ook in Roeselare slaagt de intercommunale erin restwarmte uit te koppelen voor het verwarmen van het lokale zwembad, de veiling, een woonwijk en noem maar op.

Die voorbeelden moeten worden nagevolgd. Zeker voor nieuwe installaties moeten we de lat hoger leggen om een hoger energetisch rendement te kunnen verkrijgen. Die installaties moeten dus worden ingeplant op plaatsen waar ook die restwarmte nog kan worden afgezet. We vinden ook dat nieuwe installaties meer mobiliteitsvriendelijk moeten kunnen worden ingeplant, nabij spoorwegen of de binnenvaart, zodat afval ook duurzaam en milieuvriendelijk kan worden getransporteerd en geen files hoeft te veroorzaken.

Ten slotte vragen we in ons voorstel van resolutie te onderzoeken in welke mate er bijkomende productcategorieën onder de uitgebreide producentenverantwoordelijkheid kunnen vallen. Vandaag bestaat er al een zeer succesvol systeem van inzameling en milieuvriendelijke verwerking van elektrische en elektronische apparaten, verpakkingsafval, batterijen, autobanden en autowrakken. Waarom zouden we dergelijke systemen ook niet overwegen voor een aantal andere productcategorieën, zoals matrassen of vloerbedekkingsmateriaal? Zo zou iemand die een nieuwe matras koopt, meteen zijn oude matras kunnen meegeven, en worden de producenten van die matras er ook toe aangezet materialen te gebruiken die perfect recycleerbaar zijn, om matrassen op de markt te brengen die perfect te ontmantelen zijn en waarvan de verwerkingskosten veel lager uitvallen.

Kortom, met het ontwerp van Materialendecreet, met de wijzigingen die we via amendementen hebben aangebracht, met het voorstel van resolutie dat we hebben ingediend zetten we Vlaanderen verder op weg naar een duurzaam materialenbeleid, dat ertoe kan leiden dat de stofkringlopen beter worden gesloten. Minister, met ons voorstel van resolutie in de hand hebt u alle elementen in handen om werk te maken van het Vlaams reglement betreffende het duurzaam beheer van materiaalkringlopen en afvalstoffen (VLAREMA), dat befaamde uitvoeringsbesluit dat het Vlaams reglement inzake afvalvoorkoming en -beheer

(VLAREA) moet opvolgen. Wij wensen u daar veel succes bij. Uiteraard zullen we ook van de gecreëerde mogelijkheid gebruik maken om ontwerpsluitingsplannen en ontwerppreventieprogramma's op hun merites te beoordelen en, indien nodig, de Vlaamse Regering ook bijkomende aanbevelingen mee te geven voor het verder invullen van dit duurzaam materialenbeleid. (*Applaus bij de meerderheid*)

De voorzitter: Mevrouw Eerlingen heeft het woord.

Mevrouw Tine Eerlingen: Voorzitter, minister, collega's, het ontwerp van decreet betreffende het duurzaam beheer van materiaalcringen en afvalstoffen betreft inderdaad de omzetting van de Europese kaderrichtlijn voor het beheer van afvalstoffen. De invulling van die kaderrichtlijn gebeurt wel op een vrij verregaande manier. Het gaat hier echt om de omschakeling van het afvalbeleid naar een duurzaam materialenbeleid. Het streeft ernaar om de keten te sluiten en zo zuinig mogelijk om te springen met onze schaarse grondstoffen.

In de kaderrichtlijn wordt sterk ingezet op een strengere afvalhiërarchie waarbij preventie en hergebruik voorrang krijgen op materiaalrecyclage. Pas daarna komt afvalverbranding met hoge energie-efficiëntie aan bod en als laatste optie pas het verwijderen, het storten van afval. Het ontwerp van decreet heeft dit vertaald in een materialenhiërarchie volgens het principe van de ladder van Lansink, waar de heer Martens al naar verwees, maar waarbij ook rekening wordt gehouden met mogelijke afwijkingen van die hiërarchie om een zo laag mogelijke milieu-impact te verkrijgen. Dat is wetenschappelijk onderbouwd in functie van de snel evoluerende technologie voor recuperatie van allerlei grondstoffen uit die afvalstoffen, zoals de steeds schaarser wordende aardmetalen. Het is in sommige gevallen beter om afvalstoffen tijdelijk op te slaan om ze nadien te recupereren als de technologie ons toelaat om die nuttige stoffen eruit te halen, in plaats van die afvalmaterialen te verbranden waarbij die stoffen dan echt verloren zouden gaan.

De aandacht die gaat naar het toewijzen van kosten en verantwoordelijkheden binnen het afvalbeheer kunnen we steunen. Aan de preventie van afval moeten we met zijn allen werken: van producent tot consument. Hier moeten we nog meer op inzetten; het decreet biedt daar een uitstekende basis voor. We vragen in ons voorstel van resolutie om bij de beleidsuitvoering prioriteit te geven aan de afvalpreventie en het hergebruik van materialen. De ontwerpen van de preventieprogramma's en uitvoeringsplannen zullen, zoals de heer Martens al aanhaalde, door de invoering van een amendement van de meerderheid, aan het parlement worden bezorgd zodat wij ook de mogelijkheid hebben om onze aanbevelingen hierover over te maken.

Om het hergebruik en de recyclage van materialen te kunnen optimaliseren, is het noodzakelijk dat er een maximale scheiding van afval aan de bron gebeurt. Ook daar vragen wij de nodige aandacht voor. We wensen dat de minister in overleg met de sector een code van goede praktijk voor het sorteren uitwerkt. Op dit moment doen mensen thuis hard hun best om te sorteren, we zijn hier ook kampioen in – mevrouw Taeldeman heeft de cijfers gegeven –, maar op school, op openbare plaatsen of op het werk mag alles zomaar samen gegooid worden. Daar is nog veel verbetering mogelijk. Momenteel loopt er een proefproject naar het inzamelen van pmd-afval bij bedrijven. In ons voorstel van resolutie vragen we dan ook om op basis van de resultaten, indien die aangeven dat dat wenselijk is, regelgeving uit te werken voor een inzamelplicht.

Ook het principe van de aanvaardingsplicht zal worden omgezet in een breder kader rond producentenverantwoordelijkheid. In ons voorstel van resolutie vragen wij om op korte termijn te onderzoeken voor welke materiaalstromen de uitgebreide producentenverantwoordelijkheid moet worden ingesteld en welke instrumenten daarvoor geschikt zijn. Dit systeem van uitgebreide producentenverantwoordelijkheid zorgt ervoor dat producenten zich meer bewust worden van welke materialen ze op de markt brengen en hoe die hergebruikt of gerecycleerd kunnen worden. Op die manier zullen ze door een aangepast

duurzaam design, het ecodesign, of ander materialengebruik zelf beter inspelen op het sluiten van de materialenkringloop.

Onze vraag naar het opstarten van ketenprojecten, waarbij de overheid de verschillende actoren binnen een bepaalde materiaalketen samenbrengt in functie van het verlagen van de milieu-impact over de hele keten of het sluiten van de materialenkringloop, past hierin. Bovendien vragen we om onze programma's uit te werken om ecodesign en eco-efficiëntiescan's intensiever in te zetten.

In het ontwerp van decreet wordt de basis gelegd voor stimulerende instrumenten. Wij vragen in dat kader de evaluatie en eventueel aanpassing van het bestaande economisch instrumentarium zodat echt sturend kan worden gewerkt met het oog op een betere preventie, hergebruik of recyclage van afvalstromen.

De materialen die niet kunnen worden hergebruikt noch gerecycleerd, moeten verwerkt worden. Europa laat ons toe dat gemengd stedelijk afval van bedrijfsaansprong voor verwerking mag worden uitgevoerd naar het buitenland. Om te vermijden dat de dumpingprijzen die in Nederland gelden als gevolg van de overcapaciteit en ook in bepaalde streken van Duitsland, ertoe zouden leiden dat te recyclen materialen zouden worden verbrand omdat dat goedkoper is dan recyclen, voegden we vanuit de meerderheid een amendement toe. Daarin wordt gespecificeerd dat bedrijfsafval mag worden uitgevoerd, maar enkel als het hier wordt ingezameld of uitgesorteerd volgens de in Vlaanderen geldende regels. Er mogen dus geen substantiële fracties van nog te recyclen materiaal meer in zitten.

We vragen in ons voorstel van resolutie ook duidelijk om de mogelijke negatieve gevolgen van de export van stedelijk afval van bedrijfsaansprong naar het buitenland te onderzoeken en indien nodig nieuwe regelgeving uit te werken.

Om de afvalhiërarchie te respecteren en het sluiten van de materialenkringlopen te bewerkstelligen, is het nodig om de verbrandingscapaciteit af te stemmen op het aanbod van te verbranden afvalstoffen. Daarom vragen we de Vlaamse Regering om de haalbaarheid van nieuwe economische instrumenten te onderzoeken. De heer Martens heeft het al uitvoerig gehad over het systeem van verhandelbare afvalverwerkingrechten, waarbij een krappe planning aangehouden kan worden. Maar ook nieuwe, meer performante installaties moeten de kans krijgen, wanneer oude installaties de deuren zouden sluiten. Het is de bedoeling om echt een innovatieve verwerkingsindustrie te krijgen. De krappe planning is zeer belangrijk om de afvalhiërarchie te laten spelen. Daarbij moet ook worden gekeken naar minimale energierecuperatie en milieuvriendelijke modal split.

Collega's, Vlaanderen bekleedt binnen Europa momenteel al een koppositie met zijn materialenbeleid. We moeten die positieve weg blijven bewandelen. De N-VA onderschrijft dan ook de principes van voorliggend ontwerp van decreet, waarbij verantwoordelijkheid, zowel van verbruikers als van producenten, centraal staat. Ook de aandacht voor innovatie en samenwerking met de producenten vinden we erg belangrijk. Het ontwerp van decreet betekent een omslag van een afvalbeleid naar een duurzaam materialenbeleid. Het is ons inziens een ontwerp van decreet dat naar de toekomst kijkt. En we rekenen erop dat de minister de aanbevelingen van ons voorstel van resolutie meeneemt. (*Applaus bij de N-VA*)

De voorzitter: De heer Sanctorum heeft het woord.

De heer Hermes Sanctorum: Collega's, minister, deze discussie gaat over keuzes voor een duurzaam materialenbeleid in Vlaanderen, zowel over het ontwerp van Materialendecreet als over de voorstellen van resolutie in verband met grondstoffenbeleid.

Energie is als problematiek vergelijkbaar met materialen en grondstoffen. Bij energie zit je met de eindige voorraad van fossiele brandstoffen. De peak oil, de fameuze olie- en gaspiek, maakt het een stuk complexer, want dat betekent dat via de conventionele technieken grondstoffen voor energie steeds moeilijker toegankelijk worden. Ze zijn fysisch minder

toegankelijk, maar het past ook in de geopolitieke context, zoals daarnet geïllustreerd. China treedt protectionistisch op voor onder andere de zeldzame aardmetalen. Daarnaast is er de afhankelijkheid van het buitenland. In Vlaanderen zijn we voor 93 procent afhankelijk van het buitenland voor grondstoffen van energie: steenkool, aardolie, aardgas en, collega's van het Vlaams Belang, ook voor kernbrandstof.

Dus dat is het plaatje voor energie.

Als we het plaatje bekijken voor de grondstoffen, zitten we met een gelijkaardig verhaal. De eindige voorraad is ook een soort piek, een 'peak everything' zouden we die kunnen noemen, en er is de afhankelijkheid van het buitenland. We hebben in Vlaanderen geen grootse reserves aan grondstoffen. Als we de rapporten erop nalezen die de Vlaamse overheid uitbrengt, dan gaat het over 79 procent afhankelijkheid van het buitenland in Vlaanderen. Neem daar dan nog bij dat heel wat grondstoffen, onder andere de zeldzame aardmetalen, bovendien net worden toegepast voor hernieuwbare technologie, dan is het ook wel weer toevallig dat op die manier energie en materialenproblematiek samen komen. Wat materialen betreft, zitten we nog met de extra uitdaging dat materialen ook worden geëxporteerd naar het buitenland.

Ter illustratie en ik neem aan voor het verslag, maar niet zozeer voor de aanwezigen hier, want ik zie vooral mensen naar hun laptop kijken: de grondstofprijzen... (*Rumoer*)

Sorry, maar op die manier heb ik uw aandacht getrokken! Dank u wel.

Ik vergelijk even de grondstofprijzen van 2008 met die van 2011 voor een aantal zeldzame aardmetalen. Lanthaan of lanthaanoxide, bijvoorbeeld toegepast op hybride wagens, meer bepaald in de fameuze nikkelbatterijen die daarin worden gebruikt, kostte per kilo in 2008 5,9 euro. De prijs per kilo halverwege 2011 bedroeg 90,73 euro. Van een kleine 6 euro zijn we dus naar een kleine 91 euro per kilo gegaan, dat is een gigantische stijging.

Vlaanderen is zowel op vlak van energie als van grondstoffen beperkt in zon, wind, ruimte, grondstoffen enzovoort. De uitdaging voor Vlaanderen is dus des te groter, minister.

Als we dan de actuele situatie bekijken – want daar gaat het toch ook wel over, het is een soort evaluatie van het beleid –, dan zien we, als we het bruto binnenlands product (bbp) vergelijken met het bruto binnenlands energiegebruik, een maat voor de energie-efficiëntie, dat die energie-efficiëntie eigenlijk constant bleef gedurende enkele jaren. Sinds ongeveer acht jaar geleden is er echter een relatieve ontkoppeling ontstaan waarbij het energiegebruik constant is gebleven en het bbp is blijven stijgen. Er is dus zeker geen absolute ontkoppeling, maar wel een relatieve ontkoppeling. Spijtig genoeg zien we dat in 2010 de energie-efficiëntie afneemt en het energiegebruik opnieuw toeneemt. We zijn dus niet op de goede weg.

Als we dan naar de materiaalefficiëntie kijken, is het beeld nog minder rooskleurig. Als we het bbp vergelijken met de productie van het primair afval en de grondstoffenbehoefte, dan zien we zelfs geen relatieve ontkoppeling. De uitdaging op het vlak van materialen is dus gigantisch groot in Vlaanderen.

En dan hebben we het fameuze Materialendecreet. Dat is voorlopig nog theorie met een aantal heel interessante en terechte pistes die worden gevolgd. In de eerste instantie is het natuurlijk een omzetting van de kaderrichtlijn afval. Er worden allerlei nieuwe begrippen ingevoerd zoals de kringlopen. Belangrijk is ook dat de impact op milieu en gezondheid centraal staan. We gaan dus uit van een klassieke afvalhiërarchie, maar het is nog altijd de impact op milieu en gezondheid die de eerste maat is om te bekijken of verbranding of een andere maatregel meer of minder geschikt is. Het gaat ook over de preventieprogramma's, die daarnet al uitgebreid werden toegelicht, de uitgebreide producentenverantwoordelijkheid en er was een hele grote discussie over het invullen van het fameuze begrip 'gemengd stedelijk afval'. Ook heel belangrijk, maar minder aan bod gekomen in de discussies in de commissie, is de juridische basis voor plan C, maar daar zal ik straks wat meer over vertellen.

Laten we dit even vergelijken met de actuele situatie. Die is voor alle duidelijkheid inderdaad niet allemaal kommer en kwel. Daarnet werd het voorbeeld gegeven van het huishoudelijk afval: 71 procent wordt selectief ingezameld, waardoor er hergebruik, recyclage of compostering gebeurt.

Daarnet werd nog het voorbeeld gegeven van het inzamelen van pmd. Dat is een zeer eenvoudige maatregel, maar het gebeurt nog altijd niet. Ik heb ervoor gepleit om die selectieve inzameling meteen in te voeren. Het antwoord van de meerderheid was dat we beter nog wat konden wachten. Men vond mijn opmerking terecht, maar men wilde de resultaten afwachten van een pilootproject. Ik begrijp niet waarom we ons afwachting opstellen ten aanzien van dit pilootproject en niet gewoon die selectieve inzameling invoeren.

Ik wil wat dieper ingaan op de echte resultaten van preventie, hergebruik en recyclage. De materiaalproductiviteit is het bruto binnenlands product ten opzichte van de direct material input. Dat laatste is een maat voor de behoefte van een economie aan die materialen. En dan zien we absoluut geen positieve evolutie. Meer nog, wanneer men de intensiteit van de materiaalrecuperatie in Vlaanderen beschouwt – dat is de verhouding van de hoeveelheid afval aangeboden voor recuperatie ten opzichte van de totale hoeveelheid afval en emissies –, dan komen we aan ongeveer 10 à 15 procent. Dat is de actuele situatie als het echt gaat over afval en materialenbeleid. Hiermee wil ik illustreren dat de uitdagingen gigantisch zijn.

Er wordt een aanzet gegeven, onder meer door het onderzoek naar recyclagecertificaten. Dat gebeurt nu door de OVAM. Ik heb groot vertrouwen in de OVAM en in de VITO, de instellingen die uiteindelijk werk zullen maken van dat materialenbeleid. Ik hoop alleen dat het beleid ook keuzes zal durven te maken.

Er zijn nog andere zaken zoals het top runner system. Dat is het Japanse model waarbij de voorlopers de norm worden en de rest moet volgen. Zij hebben een bepaalde termijn om zich in regel te stellen. In Japan gaat het dan over energie-efficiëntie. Men zou dat kunnen uitbreiden naar een soort materialenefficiëntie.

Over de afvalverbranding is in de commissie een hevige discussie gevoerd. De cijfers zijn echter wat ze zijn. De OVAM heeft meerdere analyses gemaakt en telkens een overcapaciteit vastgesteld. De cijfers varieerden. Bij de laatste analyse ging het over een overcapaciteit van 75.000 ton.

Voor het shredderafval bestaat er een mismatching dat dit misschien nog in die wervelbedoven terecht kan komen. Dat zou een betere zaak zijn dan het storten, maar er is ook een recuperatietraject uitgestippeld voor dat shredderafval. Zolang we niet duidelijk weten hoeveel we kunnen recuperen en hoeveel er thermisch gevaloriseerd moet worden, is dit een onwezenlijke discussie. Vanaf het begin van de legislatuur werd dit fameuze argument van het shredderafval aangehaald. Wanneer zullen we eindelijk zicht hebben op wat we exact kunnen doen met dat shredderafval, zodat er beslissingen kunnen worden genomen over de vergelijking tussen brandbaar aanbod en verwerkingscapaciteit en er eventueel een moratorium kan worden afgekondigd?

Mijnheer Martens, u hebt me daarnet rechtstreeks aangesproken over dat moratorium. Voor alle duidelijkheid, ik pleit voor een mogelijkheid voor een moratorium op verbrandingscapaciteit. Het gaat dus niet over ovens. Het zou immers kunnen dat men ovens sluit en bij bouwt die qua energiestandaard en andere standaarden beter presteren. Ik neem trouwens aan dat uw systeem over verhandelbare verbrandingsrechten iets vergelijkbaars wil bereiken.

Meer nog, als we echt werk maken van een duurzaam materialenbeheer, moeten we een pad van capaciteitsvermindering uitstippelen. We moeten minder verbranden, omdat energierecuperatie beter is, maar het verbranden staat nog altijd een paar trappen lager in de fameuze Ladder van Lansink dan preventie, recuperatie enzovoort.

Plan C is een mooi voorbeeld van duurzaam materialenbeheer ondersteunen in de praktijk. Er is blijkbaar een hele discussie geweest: gaan we dat invoeren onder een structuur van eigen vermogen of iets anders? Uiteindelijk heeft men voor de goedkope oplossing gekozen, namelijk het samenwerkingsverband.

Minister, als we het echte Plan C – niet het Plan C van de theoretische discussies, maar het deel dat onder andere praktijkexperimenten zal invoeren – niet ondersteunen, dan dreigt het duurzaam materialenbeheer een flop te worden. We moeten die experimenten uitvoeren, maar daarvoor moeten ook middelen worden vrijgemaakt. Je hoort van industriële partners die betrokken zijn bij Plan C, dat ze het niet meer zien zitten om erbij betrokken te worden omdat er geen middelen worden vrijgemaakt. Er gebeurt veel te weinig in de praktijk, men vreest voor een praatbarak. Als die vrees bestaat bij de industrie omdat de overheid Plan C onvoldoende wil ondersteunen, dan zijn we niet goed bezig met duurzaam materialenbeheer.

Minister, dit is een gemiste kans. Ik kan enkel hopen dat in de vorm van het samenwerkingsverband Plan C toch nog een degelijke ondersteuning krijgt, maar ik heb daarvan niets gevonden in de begroting. Misschien kunt u nu iets meer vertellen over hoe u dat zult doen. In elk geval is de industrie op dit moment niet gemotiveerd om in zo'n Plan C voort te werken. (*Applaus bij Groen!*)

De voorzitter: Minister Schauvliege heeft het woord.

Minister Joke Schauvliege: Voorzitter, collega's, iedereen, ook vanuit de oppositie, heeft aangegeven dat dit Materialendecreet een belangrijke stap is. Het is niet enkel het uitvoeren van wat de Europese kaderrichtlijn Afval als verplichting oplegt. In Vlaanderen moeten we de omschakeling maken van afvalbeleid naar duurzaam materialenbeheer.

Het is juist dat het een kaderdecreet is en dat nog heel wat moet worden uitgevoerd. Het Vlaams reglement betreffende het duurzaam beheer van materiaalkringlopen en afvalstoffen (VLAREMA) komt eraan, maar we hebben ook de preventieprogramma's en de uitvoeringsplannen. Er is een duidelijke afspraak gemaakt dat de Vlaamse Regering samen met het parlement daar voldoende inzicht en inspraak in zullen geven.

Er was een vraag over de verwerkingscapaciteit. In de commissie was daarover al een debat. Ik heb daar uitdrukkelijk gezegd dat er op dit moment geen overcapaciteit is. Vraag en aanbod zijn in evenwicht. Ik heb ook gezegd dat als er nieuwe aanvragen moeten worden beoordeeld, ik daar rekening mee zou houden omdat het belangrijk is dat er in het kader van het duurzaam materialenbeheer geen overcapaciteit wordt gecreëerd.

Mijnheer Martens, als er nieuwe aanvragen komen voor de vervanging van bestaande installaties, hebben we enkele criteria waarmee we rekening zullen houden. Energierecuperatie, transport, ligging, milieu-impact, uitstoot en het ontwijken van monopolies zullen doorslaggevend zijn.

De heer Sanctorum had een vraag over het shredderafval. Momenteel wordt nog 220.000 ton shredderafval gestort. Er is een heffing ingevoerd. Het is de bedoeling om tegen 2015 alle shredderafval niet langer te storten maar te verwerken.

Mevrouw De Vroe vroeg of de industrie voldoende tijd krijgt om zich aan te passen. Er is in een overgangperiode voorzien. Zowel in VLAREMA – de opvolger van het Vlaams reglement inzake afvalvoorkoming en -beheer (VLAREA) – als in de preventieprogramma's wordt daarmee voldoende rekening gehouden. Ik kom daar in de commissie nog op terug.

Er waren vragen over het economische instrumentarium dat moet worden ontwikkeld. Ik heb me daartoe verbonden. In de resolutie zijn belangrijke aanzetten daartoe opgenomen, en wij zullen daarmee aan de slag gaan. Zo denken wij onder meer aan recyclagecertificaten, heffingen en subsidies.

De heer Sanctorum had het over Plan C. U hebt gelijk: wij moeten ervoor zorgen dat het werkt. Wij kozen voor een samenwerkingsverband – niet zozeer omdat wij dat de beste optie

vinden, maar omdat de overheid nogal voorzichtig is met het creëren van nieuw eigen vermogen. Wij willen de overheid immers wat afslanken. Uit een gesprek dat ik gisteren met de mensen van de Openbare Vlaamse Afvalstoffenmaatschappij (OVAM) had, heb ik begrepen dat daaraan wordt gewerkt. Er is nog wat drempelvrees, maar de verschillende betrokken departementen nemen hun verantwoordelijkheid. Het is essentieel dat bedrijven durven innoveren en durven inzetten op nieuwe procedés en de ontwikkeling van nieuwe producten. Op die manier zorgt het decreet voor een stap vooruit in de omgang met materialen, het sluiten van de materiaalkringloop en de omgang met schaarse grondstoffen, maar ook voor economische troeven.

Het is een kaderdecreet. Veel moet nog worden geconcretiseerd. Vanaf deze week worden er per provincie infosessies georganiseerd om uit te leggen hoe alles in zijn werk gaat. Ik dank alvast iedereen voor de constructieve tussenkomsten hier en in de commissie. Mede dankzij de inbreng van het parlement zullen wij een sterk materialenbeleid kunnen voeren.

De voorzitter: Vraagt nog iemand het woord? (*Neen*)

De algemene bespreking is gesloten.

Artikelsgewijze bespreking

De voorzitter: Dames en heren, aan de orde is de artikelsgewijze bespreking van het ontwerp van decreet.

De door de commissie aangenomen tekst wordt als basis voor de bespreking genomen. (Zie *Parl. St. VI. Parl. 2010-11, nr. 1233/4*)

– *De artikelen 1 tot en met 17 worden zonder opmerkingen aangenomen.*

Er is een amendement op artikel 18. (Zie *Parl. St. VI. Parl. 2010-11, nr. 1233/5*)

De heer Sanctorum heeft het woord.

De heer Hermes Sanctorum: Voorzitter, minister, collega's, het amendement is in de commissie ingediend. Het gaat over de mogelijkheid om een moratorium in te voeren.

De voorzitter: De stemmingen over het amendement en over het artikel worden aangehouden.

– *De artikelen 19 tot en met 86 worden zonder opmerkingen aangenomen.*

De artikelsgewijze bespreking is gesloten.

We zullen straks de hoofdelijke stemmingen over het ontwerp van decreet en de voorstellen van resolutie houden.

■

ONTWERP VAN DECREET tot wijziging van diverse bepalingen van het decreet van 5 juli 2002 tot vaststelling van de regels inzake de dotatie en de verdeling van het Vlaams Gemeentefonds

– 1265 (2011-2012) – Nrs. 1 en 2

Algemene bespreking

De voorzitter: Dames en heren, aan de orde is het ontwerp van decreet tot wijziging van diverse bepalingen van het decreet van 5 juli 2002 tot vaststelling van de regels inzake de dotatie en de verdeling van het Vlaams Gemeentefonds.

De algemene bespreking is geopend.

De heer Kennes heeft het woord.

De heer Ward Kennes: Voorzitter, minister, collega's, wij zijn blij dat de middelen van het Gemeentefonds blijven toenemen met 3,5 procent. Wij hebben evenwel al vaker aangedrongen op een aantal hervormingen. Wat nu voorligt, zijn kleine hervormingen. Een aantal parameters worden uitgevlakt, zoals het aantal geboortes in kansarme gezinnen en het aantal bestaansminimumtrekkers.

Het is de bedoeling om, door dat te spreiden over drie jaar, minder schommelingen in het aandeel van een bepaalde gemeente te krijgen. Dat komt op zich tegemoet aan heel wat praktische vragen van steden en gemeenten.

Een andere, fundamentele aanpassing is dat het aantal sociale huurappartementen en niet langer het aantal bewoners ervan in rekening wordt gebracht. Ik betreur dat daarbij enkel de huurappartementen en niet de huurwoningen of sociale woningen in het algemeen in rekening worden gebracht. Ook dat heeft nogal wat gevolgen. Dat is toch een belangrijke parameter.

De huidige verdelingscriteria gaan al mee sinds 2002. Mijn fractie vindt dat er zich toch, na tien jaar, een structurele hervorming opdringt in de financiering van de gemeenten. We mogen daarbij drie vragen niet uit de weg gaan. Welke verdelingscriteria zijn nog actueel? Welke nieuwe criteria moeten nog worden ingevoerd? In welke mate moet een aanzienlijke voorafname voor bepaalde steden ook vandaag nog gehandhaafd blijven? We beseffen dat dit niet snelsnel kan gaan. We hebben ook begrip voor de argumentatie van minister Bourgeois, dat op dit moment zijn kabinet en administratie de voorrang moeten geven aan de interne staatshervorming en aan een goede organisatie van de verkiezingen in oktober. Dat zijn de eerste prioriteiten. Maar wij willen absoluut niet dat dit een grondige hervorming van het Gemeentefonds zou hypothekeren of op de lange baan schuiven.

Minister Schauvliege, u zult dit ongetwijfeld overbrengen aan minister Bourgeois: mijn fractie vraagt hem om de volgende jaren de aanzet tot een veel grondigere hervorming van het Gemeentefonds op de politieke agenda te zetten. In afwachting daarvan zullen wij deze wijzigingen alvast goedkeuren.

De voorzitter: De heer Van Hauthem heeft het woord.

De heer Joris Van Hauthem: Voorzitter, collega's, ik sluit mij aan bij de heer Kennes: het gaat hier inderdaad om nuttige en noodzakelijke aanpassingen, die niets te maken hebben met het fundamentele debat over de hervorming van het Gemeentefonds of over de evaluatie van de wijze waarop criteria worden gehanteerd om het Gemeentefonds te hervormen. Dat hebben we ook al in de commissie gezegd. Dat is nu net het probleem. De heer Kennes zei het al: we hebben enerzijds het Gemeentefonds, en anderzijds hebben we het Stedenfonds, dat dan weer tot de bevoegdheid van een andere minister behoort. En binnenkort hebben we het Plattelandsfonds, dat tot de bevoegdheid van nog een andere minister zal behoren. Laat ons nu eens werk maken van een structurele financiering van de lokale besturen op een eenduidige en eenvormige manier. Het uitblijven van de evaluatie van die verschillende fondsen, en van de criteria en parameters daarvan, blijft nu toch aanslepen. Tijdens de vorige legislatuur stond al in het Vlaamse Regeerakkoord dat men dat zou doen. Het is er niet van gekomen. Ik denk dat het er in deze legislatuur ook niet van zal komen. Ik besef heel goed dat dit een zeer moeilijk en zeer delicaat debat zal zijn, maar het is niet omdat het moeilijk en delicaat is dat men het voor zich uit moet schuiven. Met hier en daar, hoe terecht ook, enkele technische wijzigingen aan te brengen, lossen we de fundamentele vragen over criteria en parameters niet op.

Omwille van het uitblijven van de evaluatie van het Gemeente- en Stedenfonds en straks ook van het Plattelandsfonds, en dus van de structurele financiering van lokale besturen, zullen wij ons bij dit ontwerp van decreet onthouden.

De voorzitter: De heer De Loor heeft het woord.

De heer Kurt De Loor: Voorzitter, mijn fractie zal dit ontwerp van decreet met plezier goedkeuren. Het is enerzijds een beperkt ontwerp van decreet, maar anderzijds betekenen de technische zaken erin wel een meerwaarde. Dit zal zorgen voor een stabiel financieel beleid op lokaal vlak. Wij zijn van oordeel dat zowel nu als in de toekomst financieel stabiel beleid op lokaal vlak heel belangrijk is en zal zijn voor de lokale besturen. Het biedt meer zekerheid. De sterke schommelingen, die zich nu vooral bij kleine gemeenten voordeden door toedoen van een aantal parameters die niet correct waren gedefinieerd en toegepast, zullen nu de wereld uit worden geholpen.

Mijn fractie is ook tevreden met dit ontwerp van decreet omdat de input al sinds 2005 ter beschikking stond. Deze noodzakelijke hervorming kan nu plaatsvinden. Daarom steunen wij dit ontwerp van decreet volmondig.

De voorzitter: De heer Caron heeft het woord.

De heer Bart Caron: Voorzitter, ik sluit me aan bij de vorige sprekers, maar het is wel noodzakelijk om ook in deze legislatuur nog de grondige denkoefening te doen over het Gemeentefonds. De heer Van Hauthem heeft het ook al gezegd. Als je ziet hoe de gemeentelijke financiën deze dagen onder druk staan, maar ook hoe de verdelingscriteria nog steeds onevenwichtig zijn, moeten we erop aandringen om, zeker wat de meest extreme categorieën in ons Vlaamse land betreft, in correcties te voorzien. Het Gemeentefonds is niet meer helemaal actueel, bijvoorbeeld voor het platteland, maar ook voor de grootsteden. Voor die twee extreme categorieën moeten we echt naar aanpassingen gaan, om onze lokale besturen te versterken.

We staan op de drempel van een nieuwe lokale legislatuur en hebben nog tweeënhalf jaar voor de boeg in deze Vlaamse legislatuur. Dit is echt het moment om de boodschap aan de heer Bourgeois over te maken om er alvast mee te beginnen.

De voorzitter: De heer Verfaillie heeft het woord.

De heer Jan Verfaillie: Voorzitter, minister, collega's, elke hervorming gaat ermee gepaard dat iedereen de rekenoefening maakt voor zijn eigen gemeente, stad of regio. Dat geeft natuurlijk bepaalde gevolgen en moeilijkheden. Wij gingen er bij het begin van de legislatuur van uit dat er met een globale verhoging van het Gemeentefonds een aantal mogelijkheden waren en dat een aantal gemeenten meer konden krijgen, zonder dat andere gemeenten zouden verliezen. Wij hadden toen, in 2009-2010, echter niet meegerekend dat wij opnieuw met een alomvattende economische crisis zouden worden geconfronteerd in 2011-2012, met als resultaat dat de budgettaire beleidsruimte vanuit de Vlaamse Regering voor een stuk beperkt is.

Als ik de meningen en visies van alle partijen aanhoor, denk ik dat er een kamerbrede meerderheid ontstaat om te bekijken of we binnen de beschikbare middelen van het Gemeentefonds van ruim 2 miljard euro, jaarlijks extra gespijst door de Vlaamse Regering met 3,5 procent, iets zouden kunnen doen met die 3,5 procent om de onevenwichten en andere zaken weg te werken. Het is alvast positief dat hieromtrent een kamerbrede meerderheid is.

We hebben twee weken geleden in de commissie Binnenlands Bestuur ook een discussie gehad over landelijke gemeenten. Mevrouw De Knop van Open Vld pleitte er toen ook voor om binnen afzienbare tijd te bekijken hoe we aan de verdelingscriteria van het Gemeentefonds kunnen sleutelen. Als meerderheid zullen we die oproep ter harte nemen. We zullen bekijken hoe we in ideale omstandigheden tot een herverdeling van de criteria kunnen komen.

De voorzitter: Vraagt nog iemand het woord? *(Neen)*

De algemene bespreking is gesloten.

Artikelsgewijze bespreking

De voorzitter: Dames en heren, aan de orde is de artikelsgewijze bespreking van het ontwerp van decreet. (Zie *Parl. St.* VI. Parl. 2011-12, nr. 1265/1)

– *De artikelen 1 tot en met 3 worden zonder opmerkingen aangenomen.*

De artikelsgewijze bespreking is gesloten.

We zullen straks de hoofdelijke stemming over het ontwerp van decreet houden.

■

VOORSTEL VAN RESOLUTIE van de heren Karlos Callens, Dirk Peeters en Jos De Meyer, mevrouw Els Robeyns en de heer Mark Demesmaeker betreffende een actieplan voor het behoud van de honingbij en van de wilde bij in Vlaanderen – 1340 (2011-2012) – Nrs. 1 en 2

Bespreking

De voorzitter: Dames en heren, aan de orde is het voorstel van resolutie van de heren Karlos Callens, Dirk Peeters en Jos De Meyer, mevrouw Els Robeyns en de heer Mark Demesmaeker betreffende een actieplan voor het behoud van de honingbij en van de wilde bij in Vlaanderen.

De bespreking is geopend.

De heer Callens heeft het woord.

De heer Karlos Callens: Beste vrienden, als iemand zegt dat hij over de bloemetjes en de bijtjes gaat vertellen, stijgt er een zeker gelach op vanuit dit publiek. (*Opmerkingen. Gelach*)

Maar ik zou toch willen vragen om dat voor één keer niet te doen, want vandaag gaat het over een zeer ernstige kwestie. Het is vijf voor twaalf voor de bijen. Hun voortbestaan komt in het gedrang.

Ik hoop de aandacht van dit halfroond op de nood aan dringende daadkracht vestigen. Dit initiatief is eerst door een aantal oppositiepartijen opgezet. Nadien zijn we er met bijna het volledig Vlaams Parlement in geslaagd een besluit te trekken. We hebben samen een voorstel van resolutie opgesteld dat de bijen tenminste nog een kans biedt. Ik zal straks uitleggen waarom we dit voorstel van resolutie allemaal hebben ondertekend.

Varroa. Het hoge woord is eruit. Hoewel de achteruitgang van onze bijenpopulatie een multicausaal verband kent, is de varroamijt de boosdoener nummer een. Onze imkers zijn allemaal hobbyisten. We moeten in de eerste plaats zorgen dat ze steun krijgen en dat het Praktijkcentrum voor de Bijenteelt een coördinerende rol zal vervullen om deze epidemie weg te werken.

We vragen de Vlaamse Regering om er bij minister Onkelinx, bevoegd voor de volksgezondheid, op aan te dringen de nodige bestrijdingsmiddelen tegen de varroamijt te erkennen. Ze moet er tevens voor zorgen dat de erkende middelen op een vlotte manier ter beschikking van de imkers kunnen worden gesteld. Dit is zeer belangrijk.

Een van de middelen waarvan we hopen dat ze binnenkort vrij verkrijgbaar zullen zijn, is oxaalzuur. We vragen dan ook om de nodige initiatieven te nemen om oxaalzuur op een legale manier ter beschikking van imkers te stellen. Dit middel moet hen in staat stellen de mijt te bestrijden.

Daarnaast trachten we door middel van dit voorstel van resolutie het voornemen te steunen om provinciebesturen, gemeentebesturen, tuinaannemers, particulieren en uiteraard de Vlaamse land- en tuinbouwers te sensibiliseren om in hun rol van groenbeheerders meer bijvriendelijke gewassen te planten.

Tot slot vormt ook de problematiek van het pesticidengebruik onmiskenbaar een onderwerp. Er moeten aanpassingen komen. De invloed van bestrijdingsmiddelen op bijen moet meer worden onderzocht. Dit is een even grote noodzaak als de zoektocht naar alternatieven.

Ik wil benadrukken dat dit pleidooi voor de bij niet zomaar door emoties is ingegeven. Het klinkt misschien harder dan bedoeld, maar ook met betrekking tot de bijen geldt de uitspraak: “It’s the economy, stupid”. De cijfers spreken voor zich. Wat de economische waarde van de landbouwproducten betreft, komen de bijen op de vierde plaats. Wij allemaal, zowel de land- en tuinbouwers als de consumenten, hebben er alle belang bij vrijwillig en onder de impuls van stimulerende maatregelen de imkers en de bijen te steunen.

Niet iedereen weet dat een bij die eenmaal heeft gestoken, sterft. Dit is nochtans belangrijk. Als politici geven we door middel van dit voorstel van resolutie nu een tweede prik. We hopen dat die prik ervoor zal zorgen dat de Vlaamse Regering een ernstige inspanning zal leveren om dit voor ons leven en voor onze wereld zo belangrijke diertje in stand te houden. (*Applaus*)

De voorzitter: De heer Peeters heeft het woord.

De heer Dirk Peeters: Collega’s, dit is toch een ernstige problematiek. De heer Callens heeft het op zijn manier wel goed verwoord.

Ik wil toch nog even het belang van de bij voor de bestuiving van cultuurgewassen benadrukken. In Vlaanderen is dat goed voor 10 procent van de toegevoegde waarde in de landbouw. De economische waarde van de honingbij wordt op 343 miljoen euro geschat. Volgens professor Jacobs, die in de commissie zijn MINBEE-rapport heeft voorgesteld in aanloop naar dit voorstel van resolutie, bedraagt het economisch belang van de honingbij op wereldschaal 129 miljard euro. Ik wil hiermee het belang van het – voor sommigen klein, onnozelen en vervelend – diertje onderstrepen en wijzen op het belang van het probleem dat er is ontstaan voor het behoud en voortbestaan van de bij: het probleem van de biodiversiteit. Dat probleem is ontstaan door mensenwerk.

In mei heb ik al een soortgelijk voorstel van resolutie ingediend in de commissie Landbouw om weerwerk te leveren door mensenwerk en ervoor te zorgen dat we op het vlak van aanbod aan biodiversiteit en aangepaste beplanting en een goed onderhoud van ons buitengebied de bijen betere kansen tot overleven geven. Wat blijkt nu namelijk? Dat bijenkasten in stedelijke gebieden als Brussel, Gent en Antwerpen, meer honingproductie hebben dan bijen in landelijk gebied. Dat zegt toch wel heel veel over de kwaliteit van ons buitengebied.

Ik ga de hele inhoud van dat voorstel van resolutie niet overlopen. Dat gebeurde al ruimschoots in de commissie. Ik wil enkel de totstandkoming van het voorstel van resolutie nog even belichten. Ik waardeer de werkwijze die we gehanteerd hebben in de commissie. In mei heb ik voorgesteld om iets te ondernemen rond deze problematiek. Er volgde een hoorzitting met professor Jacobs van de UGent. Nadien is er een overleg geweest tussen meerderheid en oppositie om tot de consensus tekst te komen. Dat resultaat ligt nu voor.

Een dergelijke werkwijze zien we niet altijd in het Vlaams Parlement. Wat dit onderwerp betreft, is die werkwijze alvast geslaagd. We hebben de meerwaarde aangetoond van het goed samenwerken over de partijgrenzen en de grenzen van meerderheid en oppositie heen.

We hebben hier al verschillende voorstellen van resolutie goedgekeurd. Dit voorstel van resolutie is echt belangrijk. Het is geen lachertje. Er moet echt werk van worden gemaakt. We moeten het niet op de stapel bij de andere voorstellen van resolutie leggen, maar er uitvoering aan geven. De tijd dringt, zowel voor het ecologisch belang van de bij als het economisch belang voor de landbouwsector. (*Applaus bij CD&V, Open Vld, sp.a, de N-VA en Groen!*)

De voorzitter: De heer De Meyer heeft het woord.

De heer Jos De Meyer: Voorzitter, na het sterke betoog van de heer Peeters, begin ik met schroom aan mijn eigen betoog. Ik ben het volledig eens met de heer Peeters dat we in de

commissie behoorlijk parlementair werk hebben geleverd. Ik wil dan ook alle fracties bedanken. Alle fracties hebben deze resolutie namelijk goedgekeurd.

We zullen in de commissie de verdere implementatie van het voorstel van resolutie door de minister van Landbouw en de regering verder opvolgen.

De voorzitter: Mevrouw Robeyns heeft het woord.

Mevrouw Els Robeyns: Voorzitter, ook ik wil het belang van het voorstel van resolutie benadrukken, voor de economische en ecologische waarde van de bij voor de land- en tuinbouwsector, zeker wat de fruitsector betreft. Maar liefst 60 tot 90 procent van ons fruit is afhankelijk van bestuiving door bijen. De economische waarde wordt op 350 miljoen euro geschat. De bijensterfte is dus effectief een reëel probleem voor de land- en tuinbouwsector. We moeten die op een structurele manier onderzoeken en aanpakken. Dat moet niet alleen binnen de land- en tuinbouwsector. Ook de verschillende actoren, de provincies, de lokale besturen en verschillende particulieren, kunnen een bijdrage leveren.

De voorzitter: De heer Demesmaeker heeft het woord.

De heer Mark Demesmaeker: Collega's, vooral van Groen! en Open Vld, ik dank u voor het initiatief, waar we graag aan hebben meegewerkt. Het item kwam al tijdens de vorige legislatuur aan bod. Er is toen een voorstel van resolutie opgesteld dat we ook goedgekeurd hebben. We kunnen ons over de partijgrenzen heen achter een tekst scharen die inderdaad van heel groot belang is.

Ik denk dat het Albert Einstein zelf was die ooit gezegd zou hebben: "If the bee disappears from the surface of the globe, man would have only four years of life left. No more bees, no more pollination, no more plants, no more animals ... no more man." Volgens anderen zou hij dat nooit op die manier hebben gezegd, maar in ieder geval zit er waarheid in. Bijen in de problemen, betekent land in de problemen, betekent dieren in de problemen, en uiteindelijk ook de mens in de problemen.

Het economisch belang is al aangehaald door andere sprekers. De problemen zijn velerlei. Het is een samenloop van problemen dat de bijen in de problemen brengt. Er zijn de parasieten, de varroamijt. Er is het dalend nectaraanbod. Er is het gebruik van pesticiden. Er is het verminderd aanbod aan nestgelegenheid voor solitaire bijen en hommels. Er is een groeiend areaal landbouwteelten waarop bijen en hommels eigenlijk niets te zoeken hebben. Er zijn steeds meer imkers die ermee stoppen enzovoort.

We zullen op velerlei fronten actie moeten ondernemen om er iets aan te doen. Ik denk dat de inhoud van het voorstel van resolutie ook in die richting gaat en dat er een aantal zaken en knelpunten zijn opgelijst in verband met beschikbaarheid en onderzoek naar de geneesmiddelen. Vooral ook sensibilisering en actie voor het grote publiek zijn belangrijk, ook voor de lokale overheden, voor de landbouw, voor de tuinbouw. Samen kunnen we inderdaad het verschil maken in het voordeel van een dier waarvan we van in de lagere school weten dat het het meest nuttige, het hardst werkende en het best georganiseerde insect is.

Laten we dat dan ook goed opvolgen om ervoor te zorgen dat de aanbevelingen die in het voorstel van resolutie staan, ook daadwerkelijk worden opgevolgd.

De voorzitter: De heer Sintobin heeft het woord.

De heer Stefaan Sintobin: Voorzitter, na de hilariteit die er was bij het betoog van de heer Callens, hebben de andere collega's toch wel duidelijk gemaakt wat het belang van dit voorstel van resolutie is. Ik denk dat ook onze fractie dit belang volledig onderschrijft.

De heren Demesmaeker en Peeters en misschien nog anderen zeggen dat dit voorstel van resolutie over alle partijgrenzen heen tot stand is gekomen. Ik wil alleen maar zeggen dat er aan mij niets is gevraagd en zeker niet aan mijn fractie. Voor de duidelijkheid van het verslag mag dat even vermeld worden. (*Applaus bij het Vlaams Belang*)

De voorzitter: Vraagt nog iemand het woord? (*Neen*)

De bespreking is gesloten.

We zullen straks de hoofdelijke stemming over het voorstel van resolutie houden.

■

VOORSTEL VAN RESOLUTIE van de heren Philippe De Coene, Johan Verstreken, Lieven Dehandschutter, Paul Delva, Herman Schueremans en Bart Caron en mevrouw Yamila Idrissi betreffende een 'Actieplan voor de muziek in Vlaanderen' – 1390 (2011-2012) – Nrs. 1 en 2

Bespreking

De voorzitter: Dames en heren, aan de orde is het voorstel van resolutie van de heren Philippe De Coene, Johan Verstreken, Lieven Dehandschutter, Paul Delva, Herman Schueremans en Bart Caron en mevrouw Yamila Idrissi betreffende een 'Actieplan voor de muziek in Vlaanderen'.

De bespreking is geopend.

De heer Wienen, verslaggever, heeft het woord.

De heer Wim Wienen: Voorzitter, collega's, ik heb drie redenen om mondeling verslag uit te brengen.

Een eerste reden is dat ik min of meer aan de commissievoorzitter had toegezegd om over dit voorstel van resolutie een mondelinge toelichting te geven. Een tweede reden is dat het om een niet-onbelangrijk voorstel gaat. Ook vanwege de muzieksector, die bij de bespreking aanwezig was, bleek er heel wat interesse te zijn. Het Muziekcentrum Vlaanderen achtte het zelfs nog nodig om er vanochtend een persconferentie aan te wijden. Een derde reden is dat ik toch te laat ben voor mijn gemeenteraadscommissies en dus kan ik evengoed mondeling verslag uitbrengen.

De commissie voor Cultuur, Jeugd, Sport en Media behandelde dit voorstel op 1 december jongstleden. Ik spreek ook onze dank uit aan Dirk Mattens, commissiesecretaris, voor het snelle verslag. Het gaat over een voorstel van resolutie betreffende een 'Actieplan voor de muziek in Vlaanderen'.

In zijn toelichting noemt hoofdindieners de heer De Coene het voorstel een belangrijke stap in een inmiddels langlopend traject. De heer De Coene schetst zeer kort de geschiedenis van het voorstel met onder meer de hoorzittingen van 2009 en 2010. Het wordt ook op prijs gesteld dat de sector zelf in nauw overleg is getreden om dit voorstel tot stand te laten komen.

De heer De Coene wijst ook op de problemen die er vandaag zijn in de muzieksector, naast het goede nieuws. Er is het probleem van de levensvatbaarheid, onder meer door de daling van de inkomsten uit auteursrechten, de dalende cd-verkoop en de problematiek van het illegaal downloaden. Wat dat laatste betreft, is hij van mening dat het onderwijs de jeugd bewust moet maken van het belang van creatie, componeren en auteursrechten. Hij acht het ook nuttig in de lerarenopleiding meer aandacht te schenken aan muziek. De indiener benadrukt ook het belang van het vergroten van het afzetgebied voor muziek- en cultuurproducten van onze bodem in het buitenland, via een geïntegreerde exportaanpak. Evenmin wordt de aandacht voor muziek als cultureel erfgoed vergeten, net als de zeer belangrijke rol van de openbare omroep met betrekking tot muziek in Vlaanderen.

De eerste veertien onderdelen van het voorstel van resolutie betreffen specifiek Vlaamse bevoegdheden. Het vijftiende onderdeel heeft echter veeleer betrekking op het federale niveau, aangezien het gaat over fiscale stimuli, belastingkredieten, het verlagen van de btw op cultuurproducten, de tax shelter enzovoort. De heer De Coene toonde zich er tot slot

verheugd over in dit vijftien punten tellende voorstel van resolutie te zijn gekomen zijn tot een vrij compleet verhaal.

De heer Dehandschutter laat namens de N-VA-fractie weten enkele punten zeer belangrijk te vinden, zoals het bevorderen van de internationale groeikansen voor de muzieksector en het sensibiliseren van de publieke opinie met betrekking tot het illegaal downloaden van muziek. De heer Verstreken hoopt dat het voorstel ertoe kan bijdragen alles nog te verbeteren en te professionaliseren. Hij is zeer tevreden over het feit dat bijna alle elementen die in de hoorzitting aan bod zijn gekomen, ook in het voorstel zijn vervat, en dat het voorstel beleidsoverschrijdend is, wat volgens hem alleen maar tot een positieve dynamiek kan leiden. Daarop stelt de heer Delva dat het belangrijk is, en een opdracht is voor ons als parlementsleden, om die beleidsoverschrijdende elementen goed in het oog te houden als ze aan bod komen in andere commissies dan de commissie Cultuur.

De heer Caron stelt namens de Groen!-fractie dat het een goed en evenwichtig voorstel is. Hij verheugt zich over het feit dat de muzieksector ondanks de grote verschillen toch is gekomen tot een gemeenschappelijk standpunt, en dat ook heeft uitgedragen via het MuziekOverleg. Hij hoopt trouwens dat het voorstel ook ter harte zal worden genomen in de subsidieronde van het Kunstendecreet en bij de problematiek van de geluidsnormen.

Zelf heb ik de mening te kennen gegeven dat dit een zeer uitgebreid voorstel van resolutie is, maar dat vooral het vijftiende punt ervan belangrijk is. Dat punt heeft nu net betrekking op federale bevoegdheden. Ik heb dan ook mijn hoop uitgedrukt dat de collega's van de andere partijen hun partijgenoten aan de overkant van deze straat ertoe zullen aanzetten om daadwerkelijk actie te nemen met betrekking tot dat vijftiende punt. Ik heb de indieners er ook op gewezen dat het niet volstaat de jeugd te wijzen op respect voor creatie en het belang van auteursrechten. Aan de jeugd mag volgens mij ook duidelijk worden gemaakt dat illegaal downloaden een strafbaar feit is, dat dit niet door de beugel kan. Ik heb ook gezegd te hopen dat het promoten van Vlaamse muziekproducten in het buitenland niet zal leiden tot meer Engelstalige Vlaamse muziek. Ik ga ervan uit dat ook de nodige aandacht zal worden geschonken aan Nederlandstalige Vlaamse muziek.

Namens Open Vld verbaast de heer De Gucht zich erover dat er in het voorstel sprake is van het uitbreiden van de tax shelter, terwijl Open Vld hiervoor tot op heden noch in het Vlaams Parlement, noch in de Kamer steun kreeg van de partijen van de indieners. De heer Schueremans vindt het voorstel evenwichtig, met een brede actieradius en heel wat flankerende maatregelen. Hij pleit evenzeer voor fiscale stimuli en vindt dat er wat moet worden gedaan aan het veeleer stugge internationale subsidiebeleid. Hij betreurt ook dat er te weinig aandacht is voor het illegaal downloaden en suggereert een aanvulling van het voorstel. Er is trouwens ook een nieuw voorstel gekomen. Dat nieuwe voorstel van resolutie werd unaniem aangenomen, met 13 stemmen voor. (*Applaus*)

De voorzitter: De heer De Coene heeft het woord.

De heer Philippe De Coene: Voorzitter, we hebben afgesproken met de collega's hier niet meer over te debatteren wegens het gevorderde uur. Ik wil alleen als mede-indiener de wens uitdrukken dat het parlement het voorstel van resolutie unaniem goedkeurt. De voorbereiding voor dit voorstel van resolutie is zeer grondig gebeurd, in nauwe samenwerking met de sector. Het richt zich niet enkel tot de vakminister van Cultuur, maar bijna tot de voltallige regering. Nadat dit voorstel van resolutie zal zijn goedgekeurd, is het de opdracht van het parlement om erop toe te zien dat onze ministers zich ook kwijten van die opdracht. Dat kan perfect binnen de controleopdracht van dit parlement. Ik dank iedereen die aan dit voorstel van resolutie heeft meegewerkt.

De voorzitter: De heer Schueremans heeft het woord.

De heer Herman Schueremans: Voorzitter, muziek verenigt. Niet alleen de bijtjes en de biekies, maar ook muziek. Muziek verenigt, ook de politiek. Fantastisch.

De voorzitter: De heer Caron heeft het woord.

De heer Bart Caron: Ik wil namens mezelf en mijn fractie de meerderheid danken voor de goede samenwerking en voor het streven naar unanimiteit. Daardoor hoop ik dat de kracht van dit voorstel van resolutie nog veel groter zal zijn dan ooit, niet alleen in dit halfroond, maar ook bij de burens.

De voorzitter: Vraagt nog iemand het woord? (*Neen*)

De bespreking is gesloten.

We zullen straks de hoofdelijke stemming over het voorstel van resolutie houden.

■

VOORSTEL VAN RESOLUTIE van de heren Joris Van Hauthem en Filip Dewinter en de dames Gerda Van Steenberge en Marijke Dillen betreffende een proeve van grondwet voor de toekomstige onafhankelijke Vlaamse staat – 1396 (2011-2012) – Nr. 1

Voorstel tot spoedbehandeling

De voorzitter: Dames en heren, vorige week heeft de heer Joris Van Hauthem bij motie van orde een voorstel tot spoedbehandeling gedaan van het voorstel van resolutie van de heren Joris Van Hauthem en Filip Dewinter en de dames Gerda Van Steenberge en Marijke Dillen betreffende een proeve van grondwet voor de toekomstige onafhankelijke Vlaamse staat.

De heer Van Hauthem heeft het woord.

De heer Joris Van Hauthem: Voorzitter, vorige week hebben wij de veertigste verjaardag van het Vlaams Parlement gevierd. Naar aanleiding van de toespraken toen, hebben we vernomen dat er opnieuw wordt gesproken over een soort handvest dat een soort grondwet zou moeten zijn voor de Vlaamse deelstaat.

Voorzitter, wij vonden het gepast om naar aanleiding van de veertigste verjaardag nog eens een bestaand voorstel, een proeve van grondwet, door middel van een voorstel van resolutie in te dienen. Het zou dus goed zijn dat in de nasleep van die veertigste verjaardag het Vlaams Parlement zich door middel van een resolutie uitspreekt over het feit dat we hoe dan ook een eigen grondwet moeten hebben, en dat bijgevolg dit Vlaams Parlement een heel duidelijk signaal geeft waar we met dit Vlaams Parlement uiteindelijk naartoe willen. Daarom de vraag tot spoedbehandeling.

De voorzitter: De heer Caluwé heeft het woord.

De heer Ludwig Caluwé: Voorzitter, u zult vorige week gehoord hebben dat wij van oordeel zijn dat we daarvoor tijd hebben tot 27 september 2012. Ik stel voor dat we de gewone procedure volgen.

De voorzitter: Vraagt nog iemand het woord? (*Neen*)

We stemmen bij zitten en opstaan over het voorstel tot spoedbehandeling.

De volksvertegenwoordigers die het voorstel wensen aan te nemen, wordt verzocht op te staan.

De tegenproef.

Het voorstel tot spoedbehandeling is niet aangenomen. Derhalve blijft het voorstel van resolutie van de heren Joris Van Hauthem en Filip Dewinter en de dames Gerda Van Steenberge en Marijke Dillen betreffende een proeve van grondwet voor de toekomstige onafhankelijke Vlaamse staat naar de Commissie voor Algemeen Beleid, Financiën en Begroting verwezen.

Het incident is gesloten.

■

VOORSTEL VAN RESOLUTIE van de heren Dirk de Kort, Steve D’Hulster en Jan Peumans, mevrouw Karin Brouwers, de heer Jan Roegiers en de dames Lies Jans en Griet Smaers betreffende het advies naar aanleiding van het meerjareninvesteringsplan van de NMBS-Groep als onderdeel van de Vlaamse spoorstrategie – 1401 (2011-2012) – Nrs. 1 tot en met 3

Voorstel tot spoedbehandeling

De voorzitter: Dames en heren, vanmiddag heeft de heer Ludwig Caluwé bij motie van orde een voorstel tot spoedbehandeling gedaan van het voorstel van resolutie van de heren Dirk de Kort, Steve D’Hulster en Jan Peumans, mevrouw Karin Brouwers, de heer Jan Roegiers en de dames Lies Jans en Griet Smaers betreffende het advies naar aanleiding van het meerjareninvesteringsplan van de NMBS-Groep als onderdeel van de Vlaamse spoorstrategie.

De heer de Kort heeft het woord.

De heer Dirk de Kort: Voorzitter, bij de beheersovereenkomst van De Lijn hebben wij hier ook bijna eenparig een resolutie goedgekeurd. Nadien heeft de minister daarmee ook effectief rekening gehouden. Dezelfde aanpak willen we nu toepassen. De minister wil binnenkort een dossier van een samenwerkingsovereenkomst met De NMBS voorleggen aan de Vlaamse Regering. Daarover hebben we vorige week een gedachtewisseling gehouden en we hebben besloten om een voorstel van resolutie met aanbevelingen voor te leggen aan het Vlaams Parlement.

De voorzitter: Vraagt nog iemand het woord? (*Neen*)

We stemmen bij zitten en opstaan over het voorstel tot spoedbehandeling.

De volksvertegenwoordigers die het voorstel wensen aan te nemen, wordt verzocht op te staan.

De tegenproef.

Het voorstel tot spoedbehandeling is aangenomen. Dan stel ik voor dat het voorstel van resolutie van de heren Dirk de Kort, Steve D’Hulster en Jan Peumans, mevrouw Karin Brouwers, de heer Jan Roegiers en de dames Lies Jans en Griet Smaers betreffende het advies naar aanleiding van het meerjareninvesteringsplan van de NMBS-Groep als onderdeel van de Vlaamse spoorstrategie onmiddellijk wordt behandeld.

Is het parlement het daarmee eens? (*Instemming*)

Het incident is gesloten.

Bespreking

De voorzitter: Dames en heren, aan de orde is het voorstel van resolutie van de heren Dirk de Kort, Steve D’Hulster en Jan Peumans, mevrouw Karin Brouwers, de heer Jan Roegiers en de dames Lies Jans en Griet Smaers betreffende het advies naar aanleiding van het meerjareninvesteringsplan van de NMBS-Groep als onderdeel van de Vlaamse spoorstrategie.

De bespreking is geopend.

De heer de Kort heeft het woord.

De heer Dirk de Kort: We leggen het voorstel van resolutie vandaag hier voor ter stemming omdat ermee rekening zou kunnen worden gehouden bij de nieuwe samenwerkings-

overeenkomst die wordt opgesteld met de NMBS-holding. Vorige week hebben we in de commissie voor Mobiliteit en Openbare Werken een toelichting gekregen van de heer Desmyter, secretaris-generaal van het Departement Mobiliteit en Openbare Werken en van de bevoegde minister, Hilde Crevits.

We hebben vernomen uit de evaluatie van de voorbije samenwerkingsovereenkomst met de NMBS dat het momenteel moeilijk op te volgen is wat de stand van zaken is van de verscheidene spoorprojecten, door het ontbreken van toegankelijke en duidelijke informatie. Het is ook van belang dat er in de toekomst voor nieuwe trajecten en projecten meer data bekend zijn, over het aantal reizigers en de goederenvolumes. Daaraan zal worden gewerkt.

We vonden het ook van belang, met het oog op het Vlaams Mobiliteitsplan, dat kortelings wordt voorgelegd en uitgewerkt door de minister. Het spoor is daarvan een belangrijk onderdeel en dient er zeker mee in te worden opgenomen.

In het verleden is er, bij de bespreking van binnenvaart, door enkele mensen ook op gewezen dat het spoor soms zorgt voor een oneigenlijke concurrentie voor de binnenvaart. Daarom is een van de aanbevelingen dat dat niet mag gebeuren.

In een klein amendement, dat wij ook nog hebben rondgedeeld en toegelicht, vragen wij dat er een goede ontsluiting zou komen van onze Vlaamse havens met diverse spoorwegprojecten.

De voorzitter: De heer Roegiers heeft het woord.

De heer Jan Roegiers: Ik sluit me graag aan bij de argumentatie van de heer de Kort. Ik dring zelf al een hele tijd aan op het ontwikkelen van een Vlaamse spoorstrategie. De minister had geantwoord dat die in het najaar klaar zou zijn. Vorige week hebben we daarover een zinvolle discussie gehad in de commissie voor Mobiliteit en Openbare Werken. We hebben de stand van zaken gekregen van het meerjareninvesteringsplan van de NMBS dat lopende is.

In de loop van de discussie werd duidelijk dat het voorstel van resolutie, dat we nu hebben ingediend en waarover in de commissie consensus bestond dat het vandaag aan de plenaire vergadering kon worden toegevoegd, gaat over het advies dat de Vlaamse Regering moet uitbrengen naar aanleiding van het meerjareninvesteringsplan dat de NMBS eind januari moet voorleggen. Rond dat advies van de Vlaamse Regering is dit voorstel van resolutie tot stand gekomen. Het is geen resolutie over 'de Vlaamse spoorstrategie'. Het is nogal duidelijk dat dat meer is dan enkel een advies uitbrengen over het meerjareninvesteringsplan van de NMBS.

Ik kijk vol verwachting uit naar een bredere tekst over de Vlaamse spoorstrategie, met iets meer body, waarmee de minister naar de commissie zal komen.

De voorzitter: Mevrouw Jans heeft het woord.

Mevrouw Lies Jans: Voorzitter, collega's, ik denk dat het heel belangrijk is dat we dit voorstel van resolutie vandaag met hoogdringendheid behandelen. Voor ons en voor heel de meerderheid maakt het spoorbeleid immers deel uit van het mobiliteitsbeleid in Vlaanderen. Helaas is het spoorbeleid nog een federale materie, maar het is toch belangrijk dat we vanuit Vlaanderen onze stem laten horen en dat we ook onze visie op het spoorbeleid doorgeven aan de federale overheid, zodat we hier in Vlaanderen ons mobiliteitsbeleid duidelijk kunnen uitbouwen.

Ik ben heel tevreden dat we toch een vrij uitgebreid voorstel van resolutie hebben kunnen opstellen op vrij korte tijd. Het is daarbij voor de N-VA-fractie heel belangrijk dat we na de bespreking van vorige week in de commissie, hebben kunnen concluderen dat er echt lessen moeten worden getrokken uit het verleden. Iedereen weet dat er een samenwerkingsovereenkomst met de NMBS is, die loopt tot 2012. Er moet een nieuwe komen. We weten uit het verleden dat aan alle elementen die toen werden opgenomen, heel wat schort. We moeten

daar zeker lessen uit trekken zodat we vanuit Vlaanderen ook effectief een inbreng en insteken hebben in dat federale spoorbeleid.

Ik ga niet alle elementen opnoemen, elk punt uit het voorstel van resolutie is heel belangrijk. Ik wil alleen afsluiten door te zeggen dat dit een heel belangrijk voorstel van resolutie is en dat ik hoop dat het over de grenzen van meerderheid en oppositie heen kan worden goedgekeurd, zodat we vanuit Vlaanderen een duidelijk signaal kunnen geven van waar we met het spoorbeleid naartoe willen.

De voorzitter: De heer Penris heeft het woord.

De heer Jan Penris: Voorzitter, ik heb bij het begin van deze zitting, bij de regeling van de werkzaamheden gezegd dat we in snelheid zijn gepakt. Ik dacht dat we dit voorstel van resolutie pas volgende week zouden kunnen behandelen. Maar goed, ik ben geen tegenstander van een heel snelle beleidsbepaling in dezen, wel integendeel.

Het moet me van het hart dat de haast en spoed waarmee uw meerderheid te werk is gegaan, ten eerste tot een taalkundige fout heeft geleid. In het elfde lid staat: “vraagt de Vlaamse Regering maximaal inzetten op het bundelen van goederen en volumes”. Dat moet natuurlijk zijn: “maximaal in te zetten op het bundelen van goederen en volumes”. Ik neem aan dat we hier geen extra amendement voor moeten indienen, maar dat er rekening wordt gehouden met mijn taalkundige opmerking en dat de indieners akkoord gaan om in dezen een verbetering aan te brengen.

Maar ook inhoudelijk bent u iets te snel gegaan, en dat heeft de heer de Kort heel goed begrepen. Wij hebben op het moment dat we het voorstel van resolutie hebben ontvangen, toch een aantal verfijningen willen aanbrengen. Onder meer bij dat elfde lid hebben wij gesteld dat “maximaal in te zetten op het bundelen van goederen en volumes”, verklaard moest worden. Ik dacht dat het betekende dat er een sluitend systeem van – en ik gebruik lelijke Engelse woorden - tracing and tracking, zoals gevraagd wordt door de privésector, zou worden uitgewerkt. We hebben dat debat gevoerd en ik had de indruk dat de mensen die het Vlaams spoorbeleid in dezen wensen uit te werken, daar ook oor naar hadden.

Maar wat belangrijker is, mijnheer de Kort, is dat u de havens vergeten was. U werd wellicht wakker geschud door het tweede deel van ons voorstel van resolutie. Wij hebben voorgesteld om als zeventiende punt toe te voegen: “de Vlaamse havens voldoende te ontsluiten”. Dat betekent dat voor Antwerpen de tweede spoorontsluiting snel wordt gerealiseerd, we hebben het daar al uitgebreid over gehad en iedereen weet dat we daar nood aan hebben, dat tussen Gent en Antwerpen bijkomende goederenbundels worden aangelegd en dat de haven van Zeebrugge een spooraanakking krijgt op het Noord-Franse havengebied tussen Duinkerke en Kales.

Ik denk dat onze goede collega, de heer Van Der Taelen, daar ook op zinspeelde. Hij zei dat er nog een verbinding bestaat tussen Adinkerke en Duinkerke en stelde voor om die te optimaliseren, niet alleen voor het personenvervoer, maar ook voor het goederenvervoer. Ik vond dat een sympathiek voorstel en ik had dat graag opgenomen gezien in het voorliggende voorstel van resolutie, maar de heer de Kort werd wakker geschud door ons initiatief, besefte dat ze de havens vergeten waren en heeft dan snelsnel een extra amendement ingediend – u moet niet vragen hoe hier legistiek te werk wordt gedaan, maar goed.

Mijnheer de Kort, wij zullen uiteraard geen tegenstander zijn van uw voorstel van resolutie om het elfde lid aan te vullen met de door u voorgestelde tekst. Ik wil u echter twee zaken aanraden: haast en spoed is zelden goed, en zie de oppositie nooit over het hoofd, want soms heeft die ook goede ideeën. (*Applaus bij het Vlaams Belang*)

De voorzitter: De heer Reekmans heeft het woord.

De heer Peter Reekmans: Vorige week was er inderdaad de toelichting. Dit snelbestuur dat hier soms wordt gesteld, begint steeds minder op goed bestuur te lijken. We hebben het debat gevoerd over het Grond- en Pandendecreet in de commissie Wonen. De commissie moest

meermaals worden stilgelegd omdat er overleg was van de meerderheid over amendementen. Hier wordt nu de hoogdringendheid gevraagd over iets dat blijkbaar voor de meerderheid hoogdringend is, maar waarop al onmiddellijk een amendement wordt ingediend. Ik kan begrijpen dat iets hoogdringend is, maar dan verwacht ik toch dat het huiswerk degelijk wordt voorbereid. Dat hier nu nog een amendement moet worden ingediend waarin de ontsluiting en de verbinding van de Vlaamse havens een prioriteit is, zegt veel. Het gaat om een prioriteit die u wel vergeten was.

U hebt de hoogdringendheid gevraagd en gekregen. Ik respecteer dat. Vooral punt 8 trekt mijn aandacht. Daarin staat: “een goede afstemming te voorzien in het belang van de burger tussen de verschillende vormen van openbaar vervoer, vooral tussen De Lijn en de NMBS”.

Enkele weken geleden hebben we in de plenaire vergadering een debat gevoerd naar aanleiding van het feit dat de NMBS in haar besparingsronde een aantal treinen had afgeschaft. De NMBS zei toen dat De Lijn voldoende aanbod heeft om de afgeschafte treinen op te vangen. Minister Crevits betreurde tijdens die plenaire vergadering dat ze eveneens uit de krant moest vernemen dat De Lijn de afgeschafte treinlijnen zou kunnen opvangen.

Ik zal de heer Verfaillie eerst zijn verbouwingen laten uitvoeren.

De voorzitter: Mijnheer Reekmans, u moet geen opmerkingen maken op collega's, want u doet dat zelf ook.

De heer Peter Reekmans: Dat was redelijk storend, voorzitter, vandaar.

De voorzitter: Mijnheer Reekmans, wanneer minister Bourgeois een vraag beantwoordt van de heer Sabbe en u begint met de heer Sabbe te praten, dan is dat ook heel storend en onbeleefd. (*Applaus bij de N-VA en CD&V*)

U hoeft de anderen niet de les te spellen. Dat geldt ook voor de heer Verfaillie, die moet rustig blijven zitten.

De heer Peter Reekmans: Voorzitter, ik moet u gelijk geven, ik ben inderdaad niet perfect, misschien zijn anderen wel. (*Applaus bij de N-VA en CD&V*).

Ik ga ervan uit dat wie applaudisseert, dat wel is.

Wanneer men de hoogdringendheid vraagt voor zo'n voorstel van resolutie, dan is het belangrijk dat we daar ten gronde inhoudelijk op ingaan. Ik zou immers niet willen dat dit voorstel hier snel wordt doorgehaspeld en uiteindelijk gewoon in de lade terecht komt. Het is mooi dat het Vlaams Parlement in punt 8 een betere samenwerking tussen De Lijn en de NMBS vraagt. Ik verwijs echter naar het debat dat hier plaatsvond toen verschillende treinen werden afgeschaft door de NMBS. Onze eigen Vlaamse minister van Mobiliteit viel toen uit de lucht en beschikte enkel over de informatie die ze had gelezen in de pers. De NMBS had in enkele dagen tijd drie besparingsplannen. Die werden in de pers gelanceerd voor er overleg was.

Het is mooi om dit te vragen, maar als er vandaag al geen deftig overleg is tussen het Vlaamse en het federale niveau over samenwerking tussen De Lijn en de NMBS, dan kan men in veel voorstellen van resolutie een goede afstemming vragen. Vandaag is er helemaal geen afstemming tussen die twee niveaus.

Punt 13 voorziet te anticiperen op de eventueel aankomende EU-voorstellen over de vrijmaking van het binnenlands reizigersverkeer en in dat kader de pistes te onderzoeken voor een regionalisering van de exploitatie van het spoorvervoer.

Twee partijen die dit voorstel van resolutie indienen, hebben pas een staatshervorming en een regionalisering doorgevoerd. (*Opmerkingen van de heer Jan Roegiers*)

Ik vraag me af waarom twee van de drie partijen, amper enkele weken later, een regionalisering vragen van het spoorvervoer. Had dat dan gevraagd aan de onderhandelings-tafel! Ik heb gemerkt dat al die partijen zich stoer op de borst klopten omdat ze een

schitterende staatshervorming hadden afgesloten. Kom hier dan niet een zoveelste voorstel van resolutie indienen: u had dit enkele weken geleden kunnen bereiken.

We kunnen doorgaan op de EU-voorstellen. Ik begrijp niet hoe je iets kunt regionaliseren na een vrijmaking van de markt. Dat moet u mij eens uitleggen. Het is onduidelijk, maar het klinkt stoer, vandaar wellicht dat het erin staat. Dit voorstel van resolutie is in amper een week tijd tot stand gekomen en al dadelijk geamendeerd. Ik vind het jammer dat we dit niet ten gronde behandelen in het parlement, want er is een zaak nodig, namelijk een betere afstemming tussen het aanbod van de NMBS en het aanbod van De Lijn. Uiteindelijk is het de Vlaamse burger die beide facturen mee betaalt. In het belang van die belastingbetaler moest er in dit parlement een debat ten gronde komen om dat aanbod op elkaar af te stemmen.

Ik vind het wraakroepend hoe de NMBS vandaag wordt geleid, en dat de NMBS in de pers durft te zeggen dat De Lijn voldoende aanbod heeft voor de lijnen die ze heeft afgeschaft. Eigenlijk is dat met zoveel woorden zeggen dat ze al jaren met belastinggeld aan het smossen zijn, en dat er dubbele lijnen zijn. Als een zaak in het voorstel van resolutie duidelijk is, dan is het dat we de Vlaamse Regering de opdracht zouden moeten geven het aanbod van De Lijn dringend naast het aanbod van de NMBS te leggen, in het belang van de Vlaamse belastingbetaler zodat die geen twee keer moet betalen voor dubbele lijnen.

Maar dat staat er jammer genoeg niet in. Mijn fractie zal zich dan ook onthouden. Ik geef de suggestie mee aan de meerderheid om hier werk van te maken. Por uw minister in de Vlaamse Regering aan om dubbelrijdende treinen, trams en bussen in de toekomst te vermijden. Dat is in het belang van Vlaanderen en van de Vlaamse belastingbetaler. Zo kun je effectief saneren, misschien niet in Vlaanderen, maar wel in de portefeuille van de modale burger.

De voorzitter: De heer Peeters heeft het woord.

De heer Dirk Peeters: We zijn een beetje verrast door de hoogdringendheid. We hebben ze wel mee geleverd en we vinden het ook goed dat dit nu wordt behandeld. We werkten ook aan een eigen tekst. Vandaar onze verrassing.

De voorliggende tekst is niet van dien aard dat we die niet kunnen goedkeuren. Het spoor, de modal shift en de ontsluiting van de havens zijn ook voor ons belangrijk. Zeker het gebrek aan overleg met de federale overheid, wat ook in deze tekst staat, vinden we ook een belangrijke kwestie. We denken dat in het licht van de opmaak van het mobiliteitsplan Vlaanderen, een aanzet naar deze Vlaamse spoorstrategie zoals ze hier is verwoord, een goede zaak is. We zullen dit voorstel van resolutie mee goedkeuren.

De voorzitter: De heer van Rouveroj heeft het woord.

De heer Sas van Rouveroj: Open Vld zal dit voorstel van resolutie niet goedkeuren. We zullen ons onthouden, weze het dat we het amendement bij punt 11 zullen goedkeuren, zoals ingediend door de heer de Kort en anderen, met betrekking tot de ontsluiting en de verbinding van de Vlaamse havens.

Dit amendement op zich maakt het voorstel van resolutie niet goed genoeg voor ons. We willen uitdrukking geven aan onze ontgoocheling over het feit dat dit dossier op de agenda van de commissie werd aangekondigd als gedachtewisseling over de Vlaamse spoorstrategie met toelichting door Fernand Desmyter, secretaris-generaal van het departement Mobiliteit en Openbare Werken over de stand van zaken. De heer Roegiers heeft het daarover gehad. Dit was het dus absoluut niet. Het was wel een gedachtewisseling, maar zeker en vast niet over een Vlaamse spoorstrategie.

We kijken reikhalzend uit naar een echt voorstel over de Vlaamse spoorstrategie, en dit voorstel van resolutie is vooralsnog onvoldoende bevredigend. Het somt alleen op wat de NMBS vandaag doet, en dat is voor ons te weinig.

De voorzitter: De heer Roegiers heeft het woord.

De heer Jan Roegiers: De heren Penris en Peeters waren vorige week aanwezig in de commissie en zullen zich herinneren dat we voor de Vlaamse Regering volgende week, vandaag dus, ons voorstel van resolutie in de plenaire vergadering naar voren moesten brengen. Misschien, mijnheer Penris, hebt u een fout gemaakt in uw agenda.

Als wij dat pas volgende week zouden hebben gedaan, dan zou de Vlaamse Regering niet de tijd hebben gehad om rekening te houden met de aanbevelingen van dit parlement. Dat is de reden waarom wij dit voorstel direct aan de plenaire vergadering voorleggen, en daarover bestond volgens mij een akkoord in de commissie.

Mijnheer Reekmans, u maakte zich druk over het feit dat dit voorstel bij hoogdringendheid wordt behandeld. Maar u legde ook uit dat het goed is dat bij hoogdringendheid een voorstel van resolutie wordt goedgekeurd, want een goede afstemming tussen De Lijn en de NMBS – waarover u het uitvoerig had – vereist dat de Vlaamse Regering onze aanbevelingen volgende week in haar advies kan integreren. Deze zaak moet dus vandaag worden behandeld en goedgekeurd. Ik begrijp uw kritiek dus niet.

Wat de ontsluiting van de havens betreft, hebben wij zeer snel moeten werken. Om aan de tekst te kunnen sleutelen, heeft de meerderheid daarover heen en weer gemailld. Een van de elementen die er oorspronkelijk instond maar er om materiële redenen is afgefallen, is het stukje over de havens. Het is de verdienste van de heer Penris om ons daaraan te herinneren. Wat u in uw amendement bij punt 11 vroeg, is in punt 12 opgenomen, waar wordt gevraagd om meer in te zetten op grensoverschrijdende lijnen. Er was in dat verband een suggestie van de heer Van Der Taelen. Wij denken dus dat wij in dit voorstel van resolutie een mooi evenwicht hebben gevonden, dat inhoudelijk ook sterk genoeg is om door het Vlaams Parlement te worden goedgekeurd en als advies aan de Vlaamse Regering kan worden overgemaakt.

De voorzitter: De heer Reekmans heeft het woord.

De heer Peter Reekmans: Mijnheer Roegiers, u doet alsof wij aan de Vlaamse Regering moeten laten weten dat er problemen zijn ten gevolge van een parallel aanbod van De Lijn en de NMBS. Dat probleem bestaat al jaren. Ik vertel dat hier al twee jaar. De Vlaamse Regering weet dat ondertussen al. Ik heb alleen gezegd dat ik de democratie respecteer. Als de meerderheid beslist een hoogdringende behandeling toe te laten, dan moet dat ook gebeuren. Ik heb enkele minuten besteed aan de inhoud van de tekst. Wat vorige week in de commissie daarover is gezegd, heb ik ook grondig gelezen. Dat was nodig, want anders kan men het debat niet voeren. En ik zeg u dat wat er moet instaan, er niet instaat. Ik hoop dus dat deze boodschap de Vlaamse Regering bereikt: men moet stoppen met de financiering van een dubbel aanbod. Dat is hier al genoeg in het Vlaams Parlement gezegd. Waar faalt het systeem? Bij het overleg tussen de Vlaamse Regering en de Federale Regering. Hier doen zich geen problemen voor. En ik zie niet in wat er zo baanbrekend is aan het voorstel van resolutie. Het is een resolutie die de meerderheid op haar conto kan schrijven, maar de Vlaamse Regering wordt daar niet veel wijzer van.

De voorzitter: Mevrouw Smaers heeft het woord.

Mevrouw Griet Smaers: Inhoudelijk is alles al gezegd, maar ik wil nog even reageren op wat u hier hebt gezegd, mijnheer Reekmans. U vraagt een debat ten gronde, maar vorige week hebt u het debat ten gronde in de commissie, naar aanleiding van de gedachtewisseling, laten voorbijgaan. U was er niet.

De heer Peter Reekmans: Wil ik opsommen welke CD&V'ers wel aanwezig waren?

Mevrouw Griet Smaers: Ik wil u enkel duidelijk maken dat het niet gepast is om hier een grondig debat te vragen, terwijl wij dat vorige week al hebben gehouden. Wat vandaag voorligt, vloeit uit dat debat voort.

De heer Peter Reekmans: Collega's, ik mag toch nog naar een begrafenis gaan? Ik ben die verwijten dat ik afwezig was, meer dan beu. Ik zou een lijstje kunnen opmaken van de keren

dat de commissievergaderingen werden stilgelegd omdat de meerderheid niet in aantal was om te kunnen stemmen. De meerderheid blijft mensen beschuldigen dat zij afwezig waren. Zieke mensen worden ervan beschuldigd dat zij afwezig waren. Mensen die wegens familiale verplichtingen afwezig waren, worden beschuldigd. U bent gewoon kleinzielig. U wilt mensen betuttelen die met reden afwezig waren.

De voorzitter: De heer Vandaele heeft het woord.

De heer Wilfried Vandaele: Voorzitter, ik denk niet dat het een probleem is dat de heer Reekmans naar een begrafenis gaat. Het probleem is dat hij hier een grondig debat voert, terwijl dat debat heeft plaatsgehad in de commissie.

De voorzitter: De bespreking is gesloten.

We zullen straks de stemmingen over de amendementen en de hoofdelijke stemming over het voorstel van resolutie houden.

■

ROUWHULDE

De voorzitter: Collega's, voordat wij onze werkzaamheden vervolgen, wil ik even stilstaan bij het drama dat zich gisterenmiddag heeft afgespeeld in Luik. De explosies en schoten op de Place Saint-Lambert hebben voor een oorlogservaring gezorgd, niet alleen bij wie er getuige van was, maar in het hele land. Vier doden en ruim honderdtwintig gewonden, van wie er een aantal in levensgevaar: het is een hoge tol.

Ik wil mijn afschuw over het gebeurde uitspreken, maar bovenal wil ik, namens het Vlaams Parlement, mijn medeleven met de slachtoffers en hun familieleden betuigen. En ik breid die betuiging van medeleven uit tot de burgemeester van de stad Luik en de gouverneur van de provincie Luik.

Collega's, mag ik u vragen ter nagedachtenis van de slachtoffers een minuut stilte in acht te willen nemen?

– *De Vlaamse volksvertegenwoordigers nemen een minuut stilte in acht.*

■

ONTWERP VAN DECREET betreffende het duurzaam beheer van materiaal-kringlopen en afvalstoffen – 1233 (2010-2011) – Nrs. 1 tot en met 5

Aangehouden stemmingen

De voorzitter: Dames en heren, aan de orde zijn de aangehouden stemmingen.

Aan de orde is de stemming over amendement 10 van mevrouw De Vroe en de heer Sanctorum op artikel 18.

Stemming nr. 1

Ziehier het resultaat:

- 97 leden hebben aan de stemming deelgenomen;
- 35 leden hebben ja geantwoord;
- 60 leden hebben neen geantwoord;
- 2 leden hebben zich onthouden.

Het amendement is niet aangenomen.

Mevrouw Werbrouck heeft het woord.

Mevrouw Ulla Werbrouck: Ik heb een stemafpraak met de heer Van Overmeire.

De voorzitter: De heer Caron heeft het woord.

De heer Bart Caron: Ik heb een stemafpraak met mevrouw De Wachter.

De voorzitter: Aan de orde is de stemming over artikel 18.

Stemming nr. 2

Ziehier het resultaat:

- 99 leden hebben aan de stemming deelgenomen;
- 61 leden hebben ja geantwoord;
- 38 leden hebben zich onthouden.

Artikel 18 is aangenomen.

Hoofdelijke stemming

De voorzitter: Dames en heren, aan de orde is de hoofdelijke stemming over het ontwerp van decreet.

Stemming nr. 3

Ziehier het resultaat:

- 99 leden hebben aan de stemming deelgenomen;
- 66 leden hebben ja geantwoord;
- 33 leden hebben zich onthouden.

Dientengevolge neemt het Vlaams Parlement het ontwerp van decreet aan. Het zal aan de Vlaamse Regering ter bekrachtiging worden overgezonden.

■

ONTWERP VAN DECREET tot wijziging van diverse bepalingen van het decreet van 5 juli 2002 tot vaststelling van de regels inzake de dotatie en de verdeling van het Vlaams Gemeentefonds – 1265 (2011-2012) – Nrs. 1 en 2

Hoofdelijke stemming

De voorzitter: Dames en heren, aan de orde is de hoofdelijke stemming over het ontwerp van decreet.

Stemming nr. 4

Het resultaat wat betreft de gewestaangelegenheden is als volgt:

- 97 leden hebben aan de stemming deelgenomen;
- 85 leden hebben ja geantwoord;
- 12 leden hebben zich onthouden.

Het resultaat wat betreft de gemeenschapsaangelegenheden is als volgt:

- 103 leden hebben aan de stemming deelgenomen;
- 90 leden hebben ja geantwoord;
- 13 leden hebben zich onthouden.

Dientengevolge neemt het Vlaams Parlement het ontwerp van decreet aan. Het zal aan de Vlaamse Regering ter bekrachtiging worden overgezonden.

■

VOORSTEL VAN RESOLUTIE van de heren Karlos Callens, Dirk Peeters en Jos De Meyer, mevrouw Els Robeyns en de heer Mark Demesmaeker betreffende een actieplan voor het behoud van de honingbij en van de wilde bij in Vlaanderen – 1340 (2011-2012) – Nrs. 1 en 2

Hoofdelijke stemming

De voorzitter: Dames en heren, aan de orde is de hoofdelijke stemming over het voorstel van resolutie.

Stemming nr. 5

Ziehier het resultaat:

104 leden hebben aan de stemming deelgenomen;

104 leden hebben ja geantwoord.

Dientengevolge neemt het Vlaams Parlement het voorstel van resolutie aan. De resolutie zal aan de Vlaamse Regering worden overgezonden.

■

VOORSTEL VAN RESOLUTIE van mevrouw Valerie Taeldeman, de heer Bart Martens, de dames Tine Eerlingen, Tinne Rombouts en Michèle Hostekint en de heren Wilfried Vandaele en Robrecht Bothuyne betreffende het duurzaam beheer van materiaalkringlopen en afvalstoffen – 1348 (2011-2012) – Nr. 1

Hoofdelijke stemming

De voorzitter: Dames en heren, aan de orde is de hoofdelijke stemming over het voorstel van resolutie.

Stemming nr. 6

Ziehier het resultaat:

105 leden hebben aan de stemming deelgenomen;

63 leden hebben ja geantwoord;

42 leden hebben zich onthouden.

Dientengevolge neemt het Vlaams Parlement het voorstel van resolutie aan. De resolutie zal aan de Vlaamse Regering worden overgezonden.

■

VOORSTEL VAN RESOLUTIE van de heren Hermes Sanctorum en Filip Watteeuw betreffende een doeltreffende grondstoffenstrategie voor Vlaanderen – 1362 (2011-2012) – Nr. 1

Hoofdelijke stemming

De voorzitter: Dames en heren, aan de orde is de hoofdelijke stemming over het voorstel van resolutie.

Stemming nr. 7

Ziehier het resultaat:

105 leden hebben aan de stemming deelgenomen;

6 leden hebben ja geantwoord;

81 leden hebben neen geantwoord;

18 leden hebben zich onthouden.

Dientengevolge neemt het Vlaams Parlement het voorstel van resolutie niet aan.

■

VOORSTEL VAN RESOLUTIE van de dames Gwenny De Vroe en Mercedes Van Volcem en de heren Dirk Van Mechelen, Karlos Callens en Sas van Rouveroij betreffende de uitvoering van het decreet betreffende het duurzaam beheer van materiaalkringlopen en afvalstoffen

– 1368 (2011-2012) – Nr. 1

Hoofdelijke stemming

De voorzitter: Dames en heren, aan de orde is de hoofdelijke stemming over het voorstel van resolutie.

Stemming nr. 8

Ziehier het resultaat:

105 leden hebben aan de stemming deelgenomen;
40 leden hebben ja geantwoord;
63 leden hebben neen geantwoord;
2 leden hebben zich onthouden.

Dientengevolge neemt het Vlaams Parlement het voorstel van resolutie niet aan.

■

VOORSTEL VAN RESOLUTIE van de heren Philippe De Coene, Johan Verstreken, Lieven Dehandschutter, Paul Delva, Herman Schueremans en Bart Caron en mevrouw Yamila Idrissi betreffende een 'Actieplan voor de muziek in Vlaanderen'

– 1390 (2011-2012) – Nrs. 1 en 2

Hoofdelijke stemming

De voorzitter: Dames en heren, aan de orde is de hoofdelijke stemming over het voorstel van resolutie.

Stemming nr. 9

Ziehier het resultaat:

105 leden hebben aan de stemming deelgenomen;
105 leden hebben ja geantwoord.

Dientengevolge neemt het Vlaams Parlement het voorstel van resolutie aan. De resolutie zal aan de Vlaamse Regering worden overgezonden.

■

VOORSTEL VAN RESOLUTIE van de dames Marleen Van den Eynde en Agnes Bruyninckx-Vandenhoudt en de heer Pieter Huybrechts betreffende het toekomstige materialen- en afvalstoffenbeleid in Vlaanderen

– 1397 (2011-2012) – Nr. 1

Hoofdelijke stemming

De voorzitter: Dames en heren, aan de orde is de hoofdelijke stemming over het voorstel van resolutie.

Stemming nr. 10

Ziehier het resultaat:

105 leden hebben aan de stemming deelgenomen;
13 leden hebben ja geantwoord;
64 leden hebben neen geantwoord;
28 leden hebben zich onthouden.

Dientengevolge neemt het Vlaams Parlement het voorstel van resolutie niet aan.

■

VOORSTEL VAN RESOLUTIE van de heren Dirk de Kort, Steve D’Hulster en Jan Peumans, mevrouw Karin Brouwers, de heer Jan Roegiers en de dames Lies Jans en Griet Smaers betreffende het advies naar aanleiding van het meerjareninvesteringsplan van de NMBS-Groep als onderdeel van de Vlaamse spoorstrategie – 1401 (2011-2012) – Nrs. 1 tot en met 3

Stemmingen over de amendementen

De voorzitter: Dames en heren, aan de orde zijn de stemmingen over de amendementen.

Aan de orde is de stemming over amendement 1 van de heren Penris en Dewinter en de dames Van den Eynde en Dillen.

Stemming nr. 11

Ziehier het resultaat:

105 leden hebben aan de stemming deelgenomen;
15 leden hebben ja geantwoord;
63 leden hebben neen geantwoord;
27 leden hebben zich onthouden.

Het amendement is niet aangenomen.

Aan de orde is de stemming over amendement 3 van de heren de Kort en Roegiers, de dames Lies Jans en Smaers, de heer D’Hulster en mevrouw Brouwers.

Stemming nr. 12

Ziehier het resultaat:

105 leden hebben aan de stemming deelgenomen;
100 leden hebben ja geantwoord;
5 leden hebben zich onthouden.

Het amendement is aangenomen.

Aan de orde is de stemming over amendement 2 van de heren Penris en Dewinter en de dames Van den Eynde en Dillen.

Stemming nr. 13

Ziehier het resultaat:

103 leden hebben aan de stemming deelgenomen;
13 leden hebben ja geantwoord;
61 leden hebben neen geantwoord;
29 leden hebben zich onthouden.

Het amendement is niet aangenomen.

Hoofdelijke stemming

De voorzitter: Dames en heren, aan de orde is de hoofdelijke stemming over het voorstel van resolutie.

Stemming nr. 14

Ziehier het resultaat:

105 leden hebben aan de stemming deelgenomen;
83 leden hebben ja geantwoord;
22 leden hebben zich onthouden.

Dientengevolge neemt het Vlaams Parlement het voorstel van resolutie aan. De resolutie zal aan de Vlaamse Regering worden overgezonden.

■

ACTUALITEITSMOTIE van de heren Ivan Sabbe, Lode Vereeck, Boudewijn Bouckaert, Jurgen Verstrepen en Peter Reekmans en de dames Patricia De Waele en Ulla Werbrouck tot besluit van het op 14 december 2011 in plenaire vergadering gehouden actualiteitsdebat over het diversiteitsbeleid van Jobpunt Vlaanderen – 1399 (2011-2012) – Nr. 1

Hoofdelijke stemming

De voorzitter: Dames en heren, aan de orde is de hoofdelijke stemming over de actualiteitsmotie.

Stemming nr. 15

Ziehier het resultaat:

102 leden hebben aan de stemming deelgenomen;
20 leden hebben ja geantwoord;
68 leden hebben neen geantwoord;
14 leden hebben zich onthouden.

Dientengevolge neemt het Vlaams Parlement de actualiteitsmotie niet aan.

■

ACTUALITEITSMOTIE van de heren Filip Dewinter, Joris Van Hauthem, Stefaan Sintobin en Frank Creyelman tot besluit van het op 14 december 2011 in plenaire vergadering gehouden actualiteitsdebat over het diversiteitsbeleid van Jobpunt Vlaanderen – 1400 (2011-2012) – Nr. 1

Hoofdelijke stemming

De voorzitter: Dames en heren, aan de orde is de hoofdelijke stemming over de actualiteitsmotie.

Stemming nr. 16

Ziehier het resultaat:

101 leden hebben aan de stemming deelgenomen;
12 leden hebben ja geantwoord;
89 leden hebben neen geantwoord.

Dientengevolge neemt het Vlaams Parlement de actualiteitsmotie niet aan.

■

ACTUALITEITSMOTIE van de dames Khadija Zamouri en Annick De Ridder, de heren Marnic De Meulemeester en Marc Vanden Bussche, mevrouw Lydia Peeters en de heer Sas van Rouveroi tot besluit van het op 14 december 2011 in plenaire vergadering gehouden actualiteitsdebat over het diversiteitsbeleid van Jobpunt Vlaanderen – 1402 (2011-2012) – Nr. 1

Hoofdelijke stemming

De voorzitter: Dames en heren, aan de orde is de hoofdelijke stemming over de actualiteitsmotie.

Stemming nr. 17

Ziehier het resultaat:

103 leden hebben aan de stemming deelgenomen;
16 leden hebben ja geantwoord;
62 leden hebben neen geantwoord;
25 leden hebben zich onthouden.

Dientengevolge neemt het Vlaams Parlement de actualiteitsmotie niet aan.

■

ACTUALITEITSMOTIE van de heren Ward Kennes en Willy Segers, mevrouw Fatma Pehlivan en de heren Bart Van Malderen, Lieven Dehandschutter en Jan Laurys tot besluit van het op 14 december 2011 in plenaire vergadering gehouden actualiteitsdebat over het diversiteitsbeleid van Jobpunt Vlaanderen – 1403 (2011-2012) – Nr. 1

Hoofdelijke stemming

De voorzitter: Dames en heren, aan de orde is de hoofdelijke stemming over de actualiteitsmotie.

Stemming nr. 18

Ziehier het resultaat:

102 leden hebben aan de stemming deelgenomen;
62 leden hebben ja geantwoord;
13 leden hebben neen geantwoord;
27 leden hebben zich onthouden.

Dientengevolge neemt het Vlaams Parlement de actualiteitsmotie aan. Ze zal aan de Vlaamse Regering worden overgezonden.

■

REGELING VAN DE WERKZAAMHEDEN

De voorzitter: Dames en heren, hiermee zijn we aan het einde gekomen van onze werkzaamheden voor vandaag.

We komen opnieuw bijeen op dinsdag 20 december 2011 om 10 uur en 14 uur en op woensdag 21 december 2011 om 10 uur en 14 uur.

Geen bezwaar? (*Instemming*)

De vergadering is gesloten.

– *De vergadering wordt gesloten om 20.16 uur.*

■

BIJLAGEN

Aanwezigheden

Aanwezig

Filip Anthuenis, Erik Arckens, Robrecht Bothuyne, Karin Brouwers, Ann Brusseel, Agnes Bruyninckx-Vandenhoudt, Karlos Callens, Ludwig Caluwé, Bart Caron, Vera Celis, Patricia Ceysens, Lode Ceysens, Sonja Claes, Griet Coppé, Frank Creyelman, Philippe De Coene, Jean-Jacques De Gucht, Irina De Knop, Dirk de Kort, Kurt De Loor, Marnic De Meulemeester, Jos De Meyer, Annick De Ridder, Mia De Vits, Gwenny De Vroe, Bart De Wever, Carl Decaluwe, Johan Deckmyn, Kathleen Deckx, Tom Dehaene, Lieven Dehandschutter, Paul Delva, Mark Demesmaeker, Filip Dewinter, Steve D'Hulster, Matthias Diependaele, Marijke Dillen, Jan Durnez, Tine Eerlingen, Martine Fournier, Cindy Franssen, Danielle Godderis-T'Jonck, Peter Gysbrechts, Veerle Heeren, Kathleen Helsen, Marc Hendrickx, Liesbeth Homans, Michèle Hostekint, Pieter Huybrechts, Yamila Idrissi, Lies Jans, Vera Jans, Chris Janssens, Patrick Janssens, Ward Kennes, Marino Keulen, Jan Laurys, Chokri Mahassine, Bart Martens, Katleen Martens, Elisabeth Meuleman, Fientje Moerman, Dirk Peeters, Lydia Peeters, Fatma Pehlivan, Jan Penris, Jan Peumans, Sabine Poleyn, Peter Reekmans, Els Robeyns, Jan Roegiers, Tinne Rombouts, Ivan Sabbe, Hermes Sanctorum, Ludo Sannen, Katrien Schryvers, Herman Schueremans, Willy Segers, Stefaan Sintobin, Griet Smaers, Helga Stevens, Felix Strackx, Erik Tack, Valerie Taeldeman, Bart Tommelein, Güler Turan, Marc Van de Vijver, Marleen Van den Eynde, Koen Van den Heuvel, Vera Van der Borght, Luckas Van Der Taelen, Kris Van Dijck, Wim Van Dijck, Joris Van Hauthem, Bart Van Malderen, Dirk Van Mechelen, Karim Van Overmeire, Eric Van Rompuy, Sas van Rouveroij, Gerda Van Steenberge, Mercedes Van Volcem, Wilfried Vandaele, Marc Vanden Bussche, Marleen Vanderpoorten, Jurgen Vanlerberghe, Lode Vereeck, Jan Verfaillie, Goedele Vermeiren, Christian Verougstraete, Johan Verstreken, Jurgen Verstrepen, Mieke Vogels, Filip Watteeuw, Ulla Werbrouck, Wim Wienen, Veli Yüksel, Khadija Zamouri.

Afwezig met kennisgeving

Boudewijn Bouckaert: ambtsverplichtingen;

Johan Sauwens: door Vlaams Parlement toegestane zending;

Else De Wachter, Patricia De Waele, Marcel Logist, Christian Van Eyken, Linda Vissers: gezondheidsredenen.

■

Individuele stemmingen Vlaamse Volksvertegenwoordigers

Stemming nr. 1:

JA-stemmen:

Filip Anthuenis, Agnes Bruyninckx-Vandenhoudt, Karlos Callens, Jean-Jacques De Gucht, Irina De Knop, Gwenny De Vroe, Johan Deckmyn, Filip Dewinter, Marijke Dillen, Peter Gysbrechts, Pieter Huybrechts, Katleen Martens, Elisabeth Meuleman, Fientje Moerman, Dirk Peeters, Lydia Peeters, Jan Penris, Peter Reekmans, Hermes Sanctorum, Herman Schueremans, Stefaan Sintobin, Bart Tommelein, Marleen Van den Eynde, Vera Van der Borght, Joris Van Hauthem, Dirk Van Mechelen, Sas van Rouveroij, Mercedes Van Volcem, Marleen Vanderpoorten, Lode Vereeck, Christian Verougstraete, Jurgen Verstrepen, Mieke Vogels, Filip Watteeuw, Wim Wienen

NEEN-stemmen:

Robrecht Bothuyne, Karin Brouwers, Ludwig Caluwé, Vera Celis, Lode Ceysens, Sonja Claes, Griet Coppé, Philippe De Coene, Dirk de Kort, Kurt De Loor, Jos De Meyer, Mia De Vits, Bart De Wever, Carl Decaluwe, Kathleen Deckx, Tom Dehaene, Lieven Dehandschutter, Mark Demesmaeker, Steve D'Hulster, Matthias Diependaele, Jan Durnez,

Tine Eerlingen, Martine Fournier, Cindy Franssen, Danielle Godderis-T'Jonck, Veerle Heeren, Kathleen Helsen, Marc Hendrickx, Liesbeth Homans, Michèle Hostekint, Lies Jans, Vera Jans, Ward Kennes, Jan Laurys, Chokri Mahassine, Bart Martens, Fatma Pehlivan, Jan Peumans, Sabine Poleyn, Els Robeyns, Jan Roegiers, Tinne Rombouts, Ludo Sannen, Katrien Schryvers, Willy Segers, Griet Smaers, Helga Stevens, Valerie Taeldeman, Güler Turan, Marc Van de Vijver, Koen Van den Heuvel, Kris Van Dijck, Bart Van Malderen, Eric Van Rompuy, Wilfried Vandaele, Jurgen Vanlerberghe, Jan Verfaillie, Goedele Vermeiren, Johan Verstreken, Veli Yüksel

ONTHOUDINGEN:

Bart Caron, Ulla Werbrouck

Stemming nr. 2:

JA-stemmen:

Robrecht Bothuyne, Karin Brouwers, Ludwig Caluwé, Vera Celis, Lode Ceyskens, Sonja Claes, Griet Coppé, Philippe De Coene, Dirk de Kort, Kurt De Loor, Jos De Meyer, Mia De Vits, Bart De Wever, Carl Decaluwe, Kathleen Deckx, Tom Dehaene, Lieven Dehandschutter, Mark Demesmaeker, Steve D'Hulster, Matthias Diependaele, Jan Durnez, Tine Eerlingen, Martine Fournier, Cindy Franssen, Danielle Godderis-T'Jonck, Veerle Heeren, Kathleen Helsen, Marc Hendrickx, Liesbeth Homans, Michèle Hostekint, Lies Jans, Vera Jans, Patrick Janssens, Ward Kennes, Jan Laurys, Chokri Mahassine, Bart Martens, Fatma Pehlivan, Jan Peumans, Sabine Poleyn, Els Robeyns, Jan Roegiers, Tinne Rombouts, Ludo Sannen, Katrien Schryvers, Willy Segers, Griet Smaers, Helga Stevens, Valerie Taeldeman, Güler Turan, Marc Van de Vijver, Koen Van den Heuvel, Kris Van Dijck, Bart Van Malderen, Eric Van Rompuy, Wilfried Vandaele, Jurgen Vanlerberghe, Jan Verfaillie, Goedele Vermeiren, Johan Verstreken, Veli Yüksel

ONTHOUDINGEN:

Filip Anthuenis, Agnes Bruyninckx-Vandenhoudt, Karlos Callens, Bart Caron, Jean-Jacques De Gucht, Irina De Knop, Gwenny De Vroe, Johan Deckmyn, Filip Dewinter, Marijke Dillen, Peter Gysbrechts, Pieter Huybrechts, Katleen Martens, Elisabeth Meuleman, Fientje Moerman, Dirk Peeters, Lydia Peeters, Jan Penris, Peter Reekmans, Ivan Sabbe, Hermes Sanctorem, Herman Schueremans, Stefaan Sintobin, Bart Tommelein, Marleen Van den Eynde, Vera Van der Borght, Joris Van Hauthem, Dirk Van Mechelen, Sas van Rouveroj, Mercedes Van Volcem, Marleen Vanderpoorten, Lode Vereeck, Christian Verougstraete, Jurgen Verstrepen, Mieke Vogels, Filip Watteeuw, Ulla Werbrouck, Wim Wienen

Stemming nr. 3:

JA-stemmen:

Robrecht Bothuyne, Karin Brouwers, Ludwig Caluwé, Vera Celis, Lode Ceyskens, Sonja Claes, Griet Coppé, Philippe De Coene, Dirk de Kort, Kurt De Loor, Jos De Meyer, Mia De Vits, Bart De Wever, Carl Decaluwe, Kathleen Deckx, Tom Dehaene, Lieven Dehandschutter, Mark Demesmaeker, Steve D'Hulster, Matthias Diependaele, Jan Durnez, Tine Eerlingen, Martine Fournier, Cindy Franssen, Danielle Godderis-T'Jonck, Veerle Heeren, Kathleen Helsen, Marc Hendrickx, Liesbeth Homans, Michèle Hostekint, Lies Jans, Vera Jans, Patrick Janssens, Ward Kennes, Jan Laurys, Chokri Mahassine, Bart Martens, Fatma Pehlivan, Jan Peumans, Sabine Poleyn, Peter Reekmans, Els Robeyns, Jan Roegiers, Tinne Rombouts, Ivan Sabbe, Ludo Sannen, Katrien Schryvers, Willy Segers, Griet Smaers, Helga Stevens, Valerie Taeldeman, Güler Turan, Marc Van de Vijver, Koen Van den Heuvel, Kris Van Dijck, Bart Van Malderen, Eric Van Rompuy, Wilfried Vandaele, Jurgen Vanlerberghe, Lode Vereeck, Jan Verfaillie, Goedele Vermeiren, Johan Verstreken, Jurgen Verstrepen, Ulla Werbrouck, Veli Yüksel

ONTHOUDINGEN:

Filip Anthuenis, Agnes Bruyninckx-Vandenhoudt, Karlos Callens, Bart Caron, Jean-Jacques De Gucht, Irina De Knop, Gwenny De Vroe, Johan Deckmyn, Filip Dewinter, Marijke Dillen, Peter Gysbrechts, Pieter Huybrechts, Katleen Martens, Elisabeth Meuleman, Fientje Moerman, Dirk Peeters, Lydia Peeters, Jan Penris, Hermes Sanctorum, Herman Schueremans, Stefaan Sintobin, Bart Tommelein, Marleen Van den Eynde, Vera Van der Borgh, Joris Van Hauthem, Dirk Van Mechelen, Sas van Rouveroj, Mercedes Van Volcem, Marleen Vanderpoorten, Christian Verougstraete, Mieke Vogels, Filip Watteeuw, Wim Wienen

Stemming nr. 4:

JA-stemmen:

Filip Anthuenis, Robrecht Bothuyne, Karin Brouwers, Ann Brussee, Karlos Callens, Ludwig Caluwé, Bart Caron, Vera Celis, Lode Ceyskens, Sonja Claes, Griet Coppé, Philippe De Coene, Jean-Jacques De Gucht, Irina De Knop, Dirk de Kort, Kurt De Loo, Jos De Meyer, Gwenny De Vroe, Bart De Wever, Carl Decaluwe, Kathleen Deckx, Tom Dehaene, Lieven Dehandschutter, Paul Delva, Mark Demesmaeker, Steve D'Hulster, Matthias Diependaele, Jan Durnez, Tine Eerlingen, Martine Fournier, Cindy Franssen, Danielle Godderis-T'Jonck, Peter Gysbrechts, Veerle Heeren, Kathleen Helsen, Marc Hendrickx, Liesbeth Homans, Michèle Hostekint, Yamila Idrissi, Lies Jans, Vera Jans, Patrick Janssens, Ward Kennes, Jan Laurys, Chokri Mahassine, Bart Martens, Elisabeth Meuleman, Fientje Moerman, Dirk Peeters, Lydia Peeters, Fatma Pehlivan, Jan Peumans, Sabine Poleyn, Peter Reekmans, Els Robeyns, Jan Roegiers, Tinne Rombouts, Hermes Sanctorum, Ludo Sannen, Katrien Schryvers, Herman Schueremans, Willy Segers, Griet Smaers, Helga Stevens, Valerie Taeldeman, Bart Tommelein, Güler Turan, Marc Van de Vijver, Koen Van den Heuvel, Vera Van der Borgh, Luckas Van Der Taelen, Kris Van Dijck, Bart Van Malderen, Dirk Van Mechelen, Eric Van Rompuy, Sas van Rouveroj, Mercedes Van Volcem, Wilfried Vandaele, Marleen Vanderpoorten, Jurgen Vanlerberghe, Lode Vereeck, Jan Verfaillie, Goedele Vermeiren, Johan Verstreken, Jurgen Verstrepen, Mieke Vogels, Filip Watteeuw, Ulla Werbrouck, Veli Yüksel, Khadija Zamouri

ONTHOUDINGEN:

Erik Arckens, Agnes Bruyninckx-Vandenhoudt, Johan Deckmyn, Filip Dewinter, Marijke Dillen, Pieter Huybrechts, Katleen Martens, Jan Penris, Stefaan Sintobin, Marleen Van den Eynde, Joris Van Hauthem, Christian Verougstraete, Wim Wienen

Stemming nr. 5:

JA-stemmen:

Filip Anthuenis, Erik Arckens, Robrecht Bothuyne, Karin Brouwers, Ann Brussee, Agnes Bruyninckx-Vandenhoudt, Karlos Callens, Ludwig Caluwé, Bart Caron, Vera Celis, Lode Ceyskens, Sonja Claes, Griet Coppé, Philippe De Coene, Jean-Jacques De Gucht, Irina De Knop, Dirk de Kort, Kurt De Loo, Jos De Meyer, Mia De Vits, Gwenny De Vroe, Bart De Wever, Carl Decaluwe, Johan Deckmyn, Kathleen Deckx, Tom Dehaene, Lieven Dehandschutter, Paul Delva, Mark Demesmaeker, Filip Dewinter, Steve D'Hulster, Matthias Diependaele, Marijke Dillen, Jan Durnez, Martine Fournier, Cindy Franssen, Danielle Godderis-T'Jonck, Peter Gysbrechts, Veerle Heeren, Kathleen Helsen, Marc Hendrickx, Liesbeth Homans, Michèle Hostekint, Pieter Huybrechts, Yamila Idrissi, Lies Jans, Vera Jans, Patrick Janssens, Ward Kennes, Jan Laurys, Chokri Mahassine, Bart Martens, Katleen Martens, Elisabeth Meuleman, Fientje Moerman, Dirk Peeters, Lydia Peeters, Fatma Pehlivan, Jan Penris, Jan Peumans, Sabine Poleyn, Peter Reekmans, Els Robeyns, Jan Roegiers, Tinne Rombouts, Ivan Sabbe, Hermes Sanctorum, Ludo Sannen, Katrien Schryvers, Herman Schueremans, Willy Segers, Stefaan Sintobin, Griet Smaers, Helga

Stevens, Valerie Taeldeman, Bart Tommelein, Güler Turan, Marc Van de Vijver, Marleen Van den Eynde, Koen Van den Heuvel, Vera Van der Borght, Luckas Van Der Taelen, Kris Van Dijck, Joris Van Hauthem, Bart Van Malderen, Dirk Van Mechelen, Eric Van Rompuy, Sas van Rouveroj, Mercedes Van Volcem, Wilfried Vandaele, Marleen Vanderpoorten, Jurgen Vanlerberghe, Lode Vereeck, Jan Verfaillie, Goedele Vermeiren, Christian Verougstraete, Johan Verstreken, Jurgen Verstrepen, Mieke Vogels, Filip Watteeuw, Ulla Werbrouck, Wim Wienen, Veli Yüksel, Khadija Zamouri

Stemming nr. 6:

JA-stemmen:

Robrecht Bothuyne, Karin Brouwers, Ludwig Caluwé, Vera Celis, Lode Ceyskens, Sonja Claes, Griet Coppé, Philippe De Coene, Dirk de Kort, Kurt De Loor, Jos De Meyer, Mia De Vits, Bart De Wever, Carl Decaluwe, Kathleen Deckx, Tom Dehaene, Lieven Dehandschutter, Paul Delva, Mark Demesmaeker, Steve D'Hulster, Matthias Diependaele, Jan Durnez, Tine Eerlingen, Martine Fournier, Cindy Franssen, Danielle Godderis-T'Jonck, Veerle Heeren, Kathleen Helsen, Marc Hendrickx, Liesbeth Homans, Michèle Hostekint, Yamila Idrissi, Lies Jans, Vera Jans, Patrick Janssens, Ward Kennes, Jan Laurys, Chokri Mahassine, Bart Martens, Fatma Pehlivan, Jan Peumans, Sabine Poleyn, Els Robeyns, Jan Roegiers, Tinne Rombouts, Ludo Sannen, Katrien Schryvers, Willy Segers, Griet Smaers, Helga Stevens, Valerie Taeldeman, Güler Turan, Marc Van de Vijver, Koen Van den Heuvel, Kris Van Dijck, Bart Van Malderen, Eric Van Rompuy, Wilfried Vandaele, Jurgen Vanlerberghe, Jan Verfaillie, Goedele Vermeiren, Johan Verstreken, Veli Yüksel

ONTHOUDINGEN:

Filip Anthuenis, Erik Arckens, Ann Brusseele, Agnes Bruyninckx-Vandenhoudt, Karlos Callens, Bart Caron, Jean-Jacques De Gucht, Irina De Knop, Gwenny De Vroe, Johan Deckmyn, Filip Dewinter, Marijke Dillen, Peter Gysbrechts, Pieter Huybrechts, Katleen Martens, Elisabeth Meuleman, Fientje Moerman, Dirk Peeters, Lydia Peeters, Jan Penris, Peter Reekmans, Ivan Sabbe, Hermes Sanctorum, Herman Schueremans, Stefaan Sintobin, Bart Tommelein, Marleen Van den Eynde, Vera Van der Borght, Luckas Van Der Taelen, Joris Van Hauthem, Dirk Van Mechelen, Sas van Rouveroj, Mercedes Van Volcem, Marleen Vanderpoorten, Lode Vereeck, Christian Verougstraete, Jurgen Verstrepen, Mieke Vogels, Filip Watteeuw, Ulla Werbrouck, Wim Wienen, Khadija Zamouri

Stemming nr. 7:

JA-stemmen:

Elisabeth Meuleman, Dirk Peeters, Hermes Sanctorum, Luckas Van Der Taelen, Mieke Vogels, Filip Watteeuw

NEEN-stemmen:

Erik Arckens, Robrecht Bothuyne, Karin Brouwers, Agnes Bruyninckx-Vandenhoudt, Ludwig Caluwé, Vera Celis, Lode Ceyskens, Sonja Claes, Griet Coppé, Philippe De Coene, Dirk de Kort, Kurt De Loor, Jos De Meyer, Mia De Vits, Bart De Wever, Carl Decaluwe, Johan Deckmyn, Kathleen Deckx, Tom Dehaene, Lieven Dehandschutter, Paul Delva, Mark Demesmaeker, Filip Dewinter, Steve D'Hulster, Matthias Diependaele, Marijke Dillen, Jan Durnez, Tine Eerlingen, Martine Fournier, Cindy Franssen, Danielle Godderis-T'Jonck, Veerle Heeren, Kathleen Helsen, Marc Hendrickx, Liesbeth Homans, Michèle Hostekint, Pieter Huybrechts, Yamila Idrissi, Lies Jans, Vera Jans, Patrick Janssens, Ward Kennes, Jan Laurys, Chokri Mahassine, Bart Martens, Katleen Martens, Fatma Pehlivan, Jan Penris, Jan Peumans, Sabine Poleyn, Peter Reekmans, Els Robeyns, Jan Roegiers, Tinne Rombouts, Ivan Sabbe, Ludo Sannen, Katrien Schryvers, Willy Segers, Stefaan Sintobin, Griet Smaers, Helga Stevens, Valerie Taeldeman, Güler Turan, Marc Van de Vijver, Marleen Van den Eynde, Koen Van den Heuvel, Kris Van Dijck, Joris Van Hauthem, Bart Van Malderen, Eric Van

Rompuy, Wilfried Vandaele, Jurgen Vanlerberghe, Lode Vereeck, Jan Verfaillie, Goedele Vermeiren, Christian Verougstraete, Johan Verstreken, Jurgen Verstrepen, Ulla Werbrouck, Wim Wienen, Veli Yüksel

ONTHOUDINGEN:

Filip Anthuenis, Ann Brusseeel, Karlos Callens, Bart Caron, Jean-Jacques De Gucht, Irina De Knop, Gwenny De Vroe, Peter Gysbrechts, Fientje Moerman, Lydia Peeters, Herman Schueremans, Bart Tommelein, Vera Van der Borght, Dirk Van Mechelen, Sas van Rouveroij, Mercedes Van Volcem, Marleen Vanderpoorten, Khadija Zamouri

Stemming nr. 8:

JA-stemmen:

Filip Anthuenis, Erik Arckens, Ann Brusseeel, Agnes Bruyninckx-Vandenhoudt, Karlos Callens, Jean-Jacques De Gucht, Irina De Knop, Gwenny De Vroe, Johan Deckmyn, Filip Dewinter, Marijke Dillen, Peter Gysbrechts, Pieter Huybrechts, Katleen Martens, Elisabeth Meuleman, Fientje Moerman, Dirk Peeters, Lydia Peeters, Jan Penris, Peter Reekmans, Ivan Sabbe, Hermes Sanctorum, Herman Schueremans, Stefaan Sintobin, Bart Tommelein, Marleen Van den Eynde, Vera Van der Borght, Luckas Van Der Taelen, Joris Van Hauthem, Dirk Van Mechelen, Sas van Rouveroij, Mercedes Van Volcem, Marleen Vanderpoorten, Lode Vereeck, Christian Verougstraete, Jurgen Verstrepen, Mieke Vogels, Filip Watteuw, Wim Wienen, Khadija Zamouri

NEEN-stemmen:

Robrecht Bothuyne, Karin Brouwers, Ludwig Caluwé, Vera Celis, Lode Ceyskens, Sonja Claes, Griet Coppé, Philippe De Coene, Dirk de Kort, Kurt De Loor, Jos De Meyer, Mia De Vits, Bart De Wever, Carl Decaluwe, Kathleen Deckx, Tom Dehaene, Lieven Dehandschutter, Paul Delva, Mark Demesmaeker, Steve D'Hulster, Matthias Diependaele, Jan Durnez, Tine Eerlingen, Martine Fournier, Cindy Franssen, Danielle Godderis-T'Jonck, Veerle Heeren, Kathleen Helsen, Marc Hendrickx, Liesbeth Homans, Michèle Hostekint, Yamila Idrissi, Lies Jans, Vera Jans, Patrick Janssens, Ward Kennes, Jan Laurys, Chokri Mahassine, Bart Martens, Fatma Pehlivan, Jan Peumans, Sabine Poleyn, Els Robeyns, Jan Roegiers, Tinne Rombouts, Ludo Sannen, Katrien Schryvers, Willy Segers, Griet Smaers, Helga Stevens, Valerie Taeldeman, Güler Turan, Marc Van de Vijver, Koen Van den Heuvel, Kris Van Dijck, Bart Van Malderen, Eric Van Rompuy, Wilfried Vandaele, Jurgen Vanlerberghe, Jan Verfaillie, Goedele Vermeiren, Johan Verstreken, Veli Yüksel

ONTHOUDINGEN:

Bart Caron, Ulla Werbrouck

Stemming nr. 9:

JA-stemmen:

Filip Anthuenis, Erik Arckens, Robrecht Bothuyne, Karin Brouwers, Ann Brusseeel, Agnes Bruyninckx-Vandenhoudt, Karlos Callens, Ludwig Caluwé, Bart Caron, Vera Celis, Lode Ceyskens, Sonja Claes, Griet Coppé, Philippe De Coene, Jean-Jacques De Gucht, Irina De Knop, Dirk de Kort, Kurt De Loor, Jos De Meyer, Mia De Vits, Gwenny De Vroe, Bart De Wever, Carl Decaluwe, Johan Deckmyn, Kathleen Deckx, Tom Dehaene, Lieven Dehandschutter, Paul Delva, Mark Demesmaeker, Filip Dewinter, Steve D'Hulster, Matthias Diependaele, Marijke Dillen, Jan Durnez, Tine Eerlingen, Martine Fournier, Cindy Franssen, Danielle Godderis-T'Jonck, Peter Gysbrechts, Veerle Heeren, Kathleen Helsen, Marc Hendrickx, Liesbeth Homans, Michèle Hostekint, Pieter Huybrechts, Yamila Idrissi, Lies Jans, Vera Jans, Patrick Janssens, Ward Kennes, Jan Laurys, Chokri Mahassine, Bart Martens, Katleen Martens, Elisabeth Meuleman, Fientje Moerman, Dirk Peeters, Lydia Peeters, Fatma Pehlivan, Jan Penris, Jan Peumans, Sabine Poleyn, Peter Reekmans, Els

Robeyns, Jan Roegiers, Tinne Rombouts, Ivan Sabbe, Hermes Sanctorum, Ludo Sannen, Katrien Schryvers, Herman Schueremans, Willy Segers, Stefaan Sintobin, Griet Smaers, Helga Stevens, Valerie Taeldeman, Bart Tommelein, Güler Turan, Marc Van de Vijver, Marleen Van den Eynde, Koen Van den Heuvel, Vera Van der Borght, Luckas Van Der Taelen, Kris Van Dijck, Joris Van Hauthem, Bart Van Malderen, Dirk Van Mechelen, Eric Van Rompuy, Sas van Rouveroj, Mercedes Van Volcem, Wilfried Vandaele, Marleen Vanderpoorten, Jurgen Vanlerberghe, Lode Vereeck, Jan Verfaillie, Goedele Vermeiren, Christian Verougstraete, Johan Verstreken, Jurgen Verstrepen, Mieke Vogels, Filip Watteeuw, Ulla Werbrouck, Wim Wienen, Veli Yüksel, Khadija Zamouri

Stemming nr. 10:

JA-stemmen:

Erik Arckens, Agnes Bruyninckx-Vandenhoudt, Johan Deckmyn, Filip Dewinter, Marijke Dillen, Pieter Huybrechts, Katleen Martens, Jan Penris, Stefaan Sintobin, Marleen Van den Eynde, Joris Van Hauthem, Christian Verougstraete, Wim Wienen

NEEN-stemmen:

Robrecht Bothuyne, Karin Brouwers, Ludwig Caluwé, Vera Celis, Lode Ceysens, Sonja Claes, Griet Coppé, Philippe De Coene, Dirk de Kort, Kurt De Loor, Jos De Meyer, Mia De Vits, Bart De Wever, Carl Decaluwe, Kathleen Deckx, Tom Dehaene, Lieven Dehandschutter, Paul Delva, Mark Demesmaeker, Steve D'Hulster, Matthias Diependaele, Jan Durnez, Tine Eerlingen, Martine Fournier, Cindy Franssen, Danielle Godderis-T'Jonck, Veerle Heeren, Kathleen Helsen, Marc Hendrickx, Liesbeth Homans, Michèle Hostekint, Yamila Idrissi, Lies Jans, Vera Jans, Patrick Janssens, Ward Kennes, Jan Laurys, Chokri Mahassine, Bart Martens, Fatma Pehlivan, Jan Peumans, Sabine Poleyn, Els Robeyns, Jan Roegiers, Tinne Rombouts, Ludo Sannen, Katrien Schryvers, Willy Segers, Griet Smaers, Helga Stevens, Valerie Taeldeman, Güler Turan, Marc Van de Vijver, Koen Van den Heuvel, Luckas Van Der Taelen, Kris Van Dijck, Bart Van Malderen, Eric Van Rompuy, Wilfried Vandaele, Jurgen Vanlerberghe, Jan Verfaillie, Goedele Vermeiren, Johan Verstreken, Veli Yüksel

ONTHOUDINGEN:

Filip Anthuenis, Ann Brussee, Karlos Callens, Bart Caron, Jean-Jacques De Gucht, Irina De Knop, Gwenny De Vroe, Peter Gysbrechts, Elisabeth Meuleman, Fientje Moerman, Dirk Peeters, Lydia Peeters, Peter Reekmans, Ivan Sabbe, Hermes Sanctorum, Herman Schueremans, Bart Tommelein, Vera Van der Borght, Dirk Van Mechelen, Sas van Rouveroj, Mercedes Van Volcem, Marleen Vanderpoorten, Lode Vereeck, Jurgen Verstrepen, Mieke Vogels, Filip Watteeuw, Ulla Werbrouck, Khadija Zamouri

Stemming nr. 11:

JA-stemmen:

Agnes Bruyninckx-Vandenhoudt, Johan Deckmyn, Filip Dewinter, Marijke Dillen, Pieter Huybrechts, Katleen Martens, Jan Penris, Ivan Sabbe, Stefaan Sintobin, Marleen Van den Eynde, Joris Van Hauthem, Lode Vereeck, Christian Verougstraete, Jurgen Verstrepen, Wim Wienen

NEEN-stemmen:

Robrecht Bothuyne, Karin Brouwers, Ludwig Caluwé, Vera Celis, Lode Ceysens, Sonja Claes, Griet Coppé, Philippe De Coene, Dirk de Kort, Kurt De Loor, Jos De Meyer, Mia De Vits, Bart De Wever, Carl Decaluwe, Kathleen Deckx, Tom Dehaene, Lieven Dehandschutter, Paul Delva, Mark Demesmaeker, Steve D'Hulster, Matthias Diependaele, Jan Durnez, Tine Eerlingen, Martine Fournier, Cindy Franssen, Danielle Godderis-T'Jonck, Veerle Heeren, Kathleen Helsen, Marc Hendrickx, Liesbeth Homans, Michèle Hostekint,

Yamila Idrissi, Lies Jans, Vera Jans, Patrick Janssens, Ward Kennes, Jan Laurys, Chokri Mahassine, Bart Martens, Fatma Pehlivan, Jan Peumans, Sabine Poleyn, Els Robeyns, Jan Roegiers, Tinne Rombouts, Ludo Sannen, Katrien Schryvers, Willy Segers, Griet Smaers, Helga Stevens, Valerie Taeldeman, Güler Turan, Marc Van de Vijver, Koen Van den Heuvel, Kris Van Dijck, Bart Van Malderen, Eric Van Rompuy, Wilfried Vandaele, Jurgen Vanlerberghe, Jan Verfaillie, Goedele Vermeiren, Johan Verstreken, Veli Yüksel

ONTHOUDINGEN:

Filip Anthuenis, Erik Arckens, Ann Brusseele, Karlos Callens, Bart Caron, Jean-Jacques De Gucht, Irina De Knop, Gwenny De Vroe, Peter Gysbrechts, Elisabeth Meuleman, Fientje Moerman, Dirk Peeters, Lydia Peeters, Peter Reekmans, Hermes Sanctorum, Herman Schueremans, Bart Tommelein, Vera Van der Borgh, Luckas Van Der Taelen, Dirk Van Mechelen, Sas van Rouveroj, Mercedes Van Volcem, Marleen Vanderpoorten, Mieke Vogels, Filip Watteeuw, Ulla Werbrouck, Khadija Zamouri

Stemming nr. 12:

JA-stemmen:

Filip Anthuenis, Erik Arckens, Robrecht Bothuyne, Karin Brouwers, Ann Brusseele, Agnes Bruyninckx-Vandenhoudt, Karlos Callens, Ludwig Caluwé, Bart Caron, Vera Celis, Lode Ceyskens, Sonja Claes, Griet Coppé, Philippe De Coene, Jean-Jacques De Gucht, Irina De Knop, Dirk de Kort, Kurt De Loor, Jos De Meyer, Mia De Vits, Gwenny De Vroe, Bart De Wever, Carl Decaluwe, Johan Deckmyn, Kathleen Deckx, Tom Dehaene, Lieven Dehandschutter, Paul Delva, Mark Demesmaeker, Filip Dewinter, Steve D'Hulster, Matthias Diependaele, Marijke Dillen, Jan Durnez, Tine Eerlingen, Martine Fournier, Cindy Franssen, Danielle Godderis-T'Jonck, Peter Gysbrechts, Veerle Heeren, Kathleen Helsen, Marc Hendrickx, Liesbeth Homans, Michèle Hostekint, Pieter Huybrechts, Yamila Idrissi, Lies Jans, Vera Jans, Patrick Janssens, Ward Kennes, Jan Laurys, Chokri Mahassine, Bart Martens, Katleen Martens, Elisabeth Meuleman, Fientje Moerman, Dirk Peeters, Lydia Peeters, Fatma Pehlivan, Jan Penris, Jan Peumans, Sabine Poleyn, Els Robeyns, Jan Roegiers, Tinne Rombouts, Hermes Sanctorum, Ludo Sannen, Katrien Schryvers, Herman Schueremans, Willy Segers, Stefaan Sintobin, Griet Smaers, Helga Stevens, Valerie Taeldeman, Bart Tommelein, Güler Turan, Marc Van de Vijver, Marleen Van den Eynde, Koen Van den Heuvel, Vera Van der Borgh, Luckas Van Der Taelen, Kris Van Dijck, Joris Van Hauthem, Bart Van Malderen, Dirk Van Mechelen, Eric Van Rompuy, Sas van Rouveroj, Mercedes Van Volcem, Wilfried Vandaele, Marleen Vanderpoorten, Jurgen Vanlerberghe, Jan Verfaillie, Goedele Vermeiren, Christian Verougstraete, Johan Verstreken, Mieke Vogels, Filip Watteeuw, Wim Wienen, Veli Yüksel, Khadija Zamouri

ONTHOUDINGEN:

Peter Reekmans, Ivan Sabbe, Lode Vereeck, Jurgen Verstrepen, Ulla Werbrouck

Stemming nr. 13:

JA-stemmen:

Erik Arckens, Agnes Bruyninckx-Vandenhoudt, Johan Deckmyn, Filip Dewinter, Marijke Dillen, Pieter Huybrechts, Katleen Martens, Jan Penris, Stefaan Sintobin, Marleen Van den Eynde, Joris Van Hauthem, Christian Verougstraete, Wim Wienen

NEEN-stemmen:

Robrecht Bothuyne, Karin Brouwers, Ludwig Caluwé, Vera Celis, Lode Ceyskens, Sonja Claes, Griet Coppé, Philippe De Coene, Dirk de Kort, Kurt De Loor, Jos De Meyer, Mia De Vits, Bart De Wever, Carl Decaluwe, Kathleen Deckx, Tom Dehaene, Lieven Dehandschutter, Paul Delva, Mark Demesmaeker, Steve D'Hulster, Matthias Diependaele, Tine Eerlingen, Martine Fournier, Cindy Franssen, Danielle Godderis-T'Jonck, Veerle

Heeren, Kathleen Helsen, Marc Hendrickx, Liesbeth Homans, Michèle Hostekint, Yamila Idrissi, Lies Jans, Vera Jans, Patrick Janssens, Ward Kennes, Jan Laurys, Chokri Mahassine, Bart Martens, Fatma Pehlivan, Jan Peumans, Sabine Poleyn, Els Robeyns, Jan Roegiers, Tinne Rombouts, Ludo Sannen, Katrien Schryvers, Willy Segers, Griet Smaers, Helga Stevens, Valerie Taeldeman, Güler Turan, Marc Van de Vijver, Koen Van den Heuvel, Kris Van Dijck, Bart Van Malderen, Eric Van Rompuy, Wilfried Vandaele, Jurgen Vanlerberghe, Jan Verfaillie, Goedele Vermeiren, Veli Yüksel

ONTHOUDINGEN:

Filip Anthuenis, Ann Brusseel, Karlos Callens, Bart Caron, Jean-Jacques De Gucht, Irina De Knop, Gwenny De Vroe, Peter Gysbrechts, Elisabeth Meuleman, Fientje Moerman, Dirk Peeters, Lydia Peeters, Peter Reekmans, Ivan Sabbe, Hermes Sanctorum, Herman Schueremans, Bart Tommelein, Vera Van der Borght, Luckas Van Der Taelen, Dirk Van Mechelen, Sas van Rouveroij, Mercedes Van Volcem, Marleen Vanderpoorten, Lode Vereeck, Jurgen Verstrepen, Mieke Vogels, Filip Watteeuw, Ulla Werbrouck, Khadija Zamouri

Stemming nr. 14:

JA-stemmen:

Erik Arckens, Robrecht Bothuyne, Karin Brouwers, Agnes Bruyninckx-Vandenhoudt, Ludwig Caluwé, Bart Caron, Vera Celis, Lode Ceyskens, Sonja Claes, Griet Coppé, Philippe De Coene, Dirk de Kort, Kurt De Loor, Jos De Meyer, Mia De Vits, Bart De Wever, Carl Decaluwe, Johan Deckmyn, Kathleen Deckx, Tom Dehaene, Lieven Dehandschutter, Paul Delva, Mark Demesmaeker, Filip Dewinter, Steve D'Hulster, Matthias Diependaele, Marijke Dillen, Jan Durnez, Tine Eerlingen, Martine Fournier, Cindy Franssen, Danielle Godderis-T'Jonck, Veerle Heeren, Kathleen Helsen, Marc Hendrickx, Liesbeth Homans, Michèle Hostekint, Pieter Huybrechts, Yamila Idrissi, Lies Jans, Vera Jans, Patrick Janssens, Ward Kennes, Jan Laurys, Chokri Mahassine, Bart Martens, Katleen Martens, Elisabeth Meuleman, Dirk Peeters, Fatma Pehlivan, Jan Penris, Jan Peumans, Sabine Poleyn, Els Robeyns, Jan Roegiers, Tinne Rombouts, Hermes Sanctorum, Ludo Sannen, Katrien Schryvers, Willy Segers, Stefaan Sintobin, Griet Smaers, Helga Stevens, Valerie Taeldeman, Güler Turan, Marc Van de Vijver, Marleen Van den Eynde, Koen Van den Heuvel, Luckas Van Der Taelen, Kris Van Dijck, Joris Van Hauthem, Bart Van Malderen, Eric Van Rompuy, Wilfried Vandaele, Jurgen Vanlerberghe, Jan Verfaillie, Goedele Vermeiren, Christian Verougstraete, Johan Verstreken, Mieke Vogels, Filip Watteeuw, Wim Wienen, Veli Yüksel

ONTHOUDINGEN:

Filip Anthuenis, Ann Brusseel, Karlos Callens, Jean-Jacques De Gucht, Irina De Knop, Gwenny De Vroe, Peter Gysbrechts, Fientje Moerman, Lydia Peeters, Peter Reekmans, Ivan Sabbe, Herman Schueremans, Bart Tommelein, Vera Van der Borght, Dirk Van Mechelen, Sas van Rouveroij, Mercedes Van Volcem, Marleen Vanderpoorten, Lode Vereeck, Jurgen Verstrepen, Ulla Werbrouck, Khadija Zamouri

Stemming nr. 15:

JA-stemmen:

Filip Anthuenis, Ann Brusseel, Karlos Callens, Jean-Jacques De Gucht, Irina De Knop, Gwenny De Vroe, Peter Gysbrechts, Fientje Moerman, Peter Reekmans, Ivan Sabbe, Herman Schueremans, Bart Tommelein, Vera Van der Borght, Dirk Van Mechelen, Sas van Rouveroij, Mercedes Van Volcem, Marleen Vanderpoorten, Lode Vereeck, Jurgen Verstrepen, Khadija Zamouri

NEEN-stemmen:

Robrecht Bothuyne, Karin Brouwers, Vera Celis, Lode Ceyskens, Sonja Claes, Griet Coppé, Philippe De Coene, Dirk de Kort, Kurt De Loor, Jos De Meyer, Mia De Vits, Bart De Wever, Carl Decaluwe, Kathleen Deckx, Tom Dehaene, Lieven Dehandschutter, Paul Delva, Mark Demesmaeker, Steve D'Hulster, Matthias Diependaele, Jan Durnez, Tine Eerlingen, Martine Fournier, Cindy Franssen, Danielle Godderis-T'Jonck, Veerle Heeren, Kathleen Helsen, Marc Hendrickx, Liesbeth Homans, Michèle Hostekint, Yamila Idrissi, Lies Jans, Vera Jans, Patrick Janssens, Ward Kennes, Jan Laurys, Chokri Mahassine, Bart Martens, Elisabeth Meuleman, Dirk Peeters, Fatma Pehlivan, Jan Peumans, Sabine Poleyn, Els Robeyns, Jan Roegiers, Tinne Rombouts, Hermes Sanctorum, Ludo Sannen, Katrien Schryvers, Willy Segers, Griet Smaers, Helga Stevens, Valerie Taeldeman, Güler Turan, Marc Van de Vijver, Koen Van den Heuvel, Luckas Van Der Taelen, Kris Van Dijck, Bart Van Malderen, Eric Van Rompuy, Wilfried Vandaele, Jurgen Vanlerberghe, Jan Verfaillie, Goedele Vermeiren, Johan Verstreken, Mieke Vogels, Filip Watteeuw, Veli Yüksel

ONTHOUDINGEN:

Agnes Bruyninckx-Vandenhoudt, Bart Caron, Johan Deckmyn, Filip Dewinter, Marijke Dillen, Pieter Huybrechts, Katleen Martens, Jan Penris, Stefaan Sintobin, Marleen Van den Eynde, Joris Van Hauthem, Christian Verougstraete, Ulla Werbrouck, Wim Wienen

Stemming nr. 16:

JA-stemmen:

Agnes Bruyninckx-Vandenhoudt, Johan Deckmyn, Filip Dewinter, Marijke Dillen, Pieter Huybrechts, Katleen Martens, Jan Penris, Stefaan Sintobin, Marleen Van den Eynde, Joris Van Hauthem, Christian Verougstraete, Wim Wienen

NEEN-stemmen:

Filip Anthuenis, Robrecht Bothuyne, Karin Brouwers, Ann Brussee, Karlos Callens, Bart Caron, Vera Celis, Lode Ceyskens, Sonja Claes, Griet Coppé, Philippe De Coene, Jean-Jacques De Gucht, Irina De Knop, Dirk de Kort, Kurt De Loor, Jos De Meyer, Mia De Vits, Gwenny De Vroe, Bart De Wever, Carl Decaluwe, Kathleen Deckx, Tom Dehaene, Lieven Dehandschutter, Paul Delva, Mark Demesmaeker, Steve D'Hulster, Matthias Diependaele, Jan Durnez, Tine Eerlingen, Martine Fournier, Cindy Franssen, Danielle Godderis-T'Jonck, Peter Gysbrechts, Veerle Heeren, Kathleen Helsen, Marc Hendrickx, Liesbeth Homans, Michèle Hostekint, Yamila Idrissi, Lies Jans, Vera Jans, Patrick Janssens, Ward Kennes, Jan Laurys, Chokri Mahassine, Bart Martens, Elisabeth Meuleman, Fientje Moerman, Dirk Peeters, Fatma Pehlivan, Jan Peumans, Sabine Poleyn, Peter Reekmans, Els Robeyns, Jan Roegiers, Tinne Rombouts, Ivan Sabbe, Hermes Sanctorum, Ludo Sannen, Katrien Schryvers, Herman Schueremans, Willy Segers, Griet Smaers, Valerie Taeldeman, Bart Tommelein, Güler Turan, Marc Van de Vijver, Koen Van den Heuvel, Vera Van der Borght, Luckas Van Der Taelen, Kris Van Dijck, Bart Van Malderen, Dirk Van Mechelen, Eric Van Rompuy, Sas van Rouveroij, Mercedes Van Volcem, Wilfried Vandaele, Marleen Vanderpoorten, Jurgen Vanlerberghe, Lode Vereeck, Jan Verfaillie, Goedele Vermeiren, Johan Verstreken, Jurgen Verstrepen, Mieke Vogels, Filip Watteeuw, Ulla Werbrouck, Veli Yüksel, Khadija Zamouri

Stemming nr. 17:

JA-stemmen:

Filip Anthuenis, Ann Brussee, Karlos Callens, Jean-Jacques De Gucht, Irina De Knop, Gwenny De Vroe, Peter Gysbrechts, Fientje Moerman, Herman Schueremans, Bart Tommelein, Vera Van der Borght, Dirk Van Mechelen, Sas van Rouveroij, Mercedes Van Volcem, Marleen Vanderpoorten, Khadija Zamouri

NEEN-stemmen:

Robrecht Bothuyne, Karin Brouwers, Vera Celis, Lode Ceyskens, Sonja Claes, Griet Coppé, Philippe De Coene, Dirk de Kort, Kurt De Loor, Jos De Meyer, Mia De Vits, Bart De Wever, Carl Decaluwe, Kathleen Deckx, Tom Dehaene, Lieven Dehandschutter, Paul Delva, Mark Demesmaeker, Steve D'Hulster, Matthias Diependaele, Jan Durnez, Tine Eerlingen, Martine Fournier, Cindy Franssen, Danielle Godderis-T'Jonck, Veerle Heeren, Kathleen Helsen, Marc Hendrickx, Liesbeth Homans, Michèle Hostekint, Yamila Idrissi, Lies Jans, Vera Jans, Patrick Janssens, Ward Kennes, Jan Laurys, Chokri Mahassine, Bart Martens, Fatma Pehlivan, Jan Peumans, Sabine Poleyn, Els Robeyns, Jan Roegiers, Tinne Rombouts, Ludo Sannen, Katrien Schryvers, Willy Segers, Griet Smaers, Helga Stevens, Valerie Taeldeman, Güler Turan, Marc Van de Vijver, Koen Van den Heuvel, Kris Van Dijck, Bart Van Malderen, Eric Van Rompuy, Wilfried Vandaele, Jurgen Vanlerberghe, Jan Verfaillie, Goedele Vermeiren, Johan Verstreken, Veli Yüksel

ONTHOUDINGEN:

Erik Arckens, Agnes Bruyninckx-Vandenhoudt, Bart Caron, Johan Deckmyn, Filip Dewinter, Marijke Dillen, Pieter Huybrechts, Katleen Martens, Elisabeth Meuleman, Dirk Peeters, Jan Penris, Peter Reekmans, Ivan Sabbe, Hermes Sanctorum, Stefaan Sintobin, Marleen Van den Eynde, Luckas Van Der Taelen, Joris Van Hauthem, Lode Vereeck, Christian Verougstraete, Jurgen Verstrepen, Mieke Vogels, Filip Watteuw, Ulla Werbrouck, Wim Wien

Stemming nr. 18:

JA-stemmen:

Robrecht Bothuyne, Karin Brouwers, Vera Celis, Lode Ceyskens, Sonja Claes, Griet Coppé, Philippe De Coene, Dirk de Kort, Kurt De Loor, Jos De Meyer, Mia De Vits, Bart De Wever, Carl Decaluwe, Kathleen Deckx, Tom Dehaene, Lieven Dehandschutter, Paul Delva, Mark Demesmaeker, Steve D'Hulster, Matthias Diependaele, Jan Durnez, Tine Eerlingen, Martine Fournier, Cindy Franssen, Danielle Godderis-T'Jonck, Veerle Heeren, Kathleen Helsen, Marc Hendrickx, Liesbeth Homans, Michèle Hostekint, Yamila Idrissi, Lies Jans, Vera Jans, Patrick Janssens, Ward Kennes, Jan Laurys, Chokri Mahassine, Bart Martens, Fatma Pehlivan, Jan Peumans, Sabine Poleyn, Els Robeyns, Jan Roegiers, Tinne Rombouts, Ludo Sannen, Katrien Schryvers, Willy Segers, Griet Smaers, Helga Stevens, Valerie Taeldeman, Güler Turan, Marc Van de Vijver, Koen Van den Heuvel, Kris Van Dijck, Bart Van Malderen, Eric Van Rompuy, Wilfried Vandaele, Jurgen Vanlerberghe, Jan Verfaillie, Goedele Vermeiren, Johan Verstreken, Veli Yüksel

NEEN-stemmen:

Erik Arckens, Agnes Bruyninckx-Vandenhoudt, Johan Deckmyn, Filip Dewinter, Marijke Dillen, Pieter Huybrechts, Katleen Martens, Jan Penris, Stefaan Sintobin, Marleen Van den Eynde, Joris Van Hauthem, Christian Verougstraete, Wim Wien

ONTHOUDINGEN:

Filip Anthuenis, Ann Brussee, Bart Caron, Jean-Jacques De Gucht, Irina De Knop, Gwenny De Vroe, Peter Gysbrechts, Elisabeth Meuleman, Fientje Moerman, Dirk Peeters, Peter Reekmans, Ivan Sabbe, Hermes Sanctorum, Herman Schueremans, Bart Tommelein, Vera Van der Borgh, Luckas Van Der Taelen, Dirk Van Mechelen, Sas van Rouveroij, Mercedes Van Volcem, Marleen Vanderpoorten, Lode Vereeck, Jurgen Verstrepen, Mieke Vogels, Filip Watteuw, Ulla Werbrouck, Khadija Zamouri

■